

POLICISTA č. 2/2011 – Ročník 17. Z obsahu

Na titulní straně foto Dagmar Linhartová

Reportáže

Chceme bydlet bezpečně! 2–5
Normální policejní práce.....20–23
Češi staví v afghánských horách pevnosti.....46–48

Otázky pro...

Commandera Marka T. Williamse
a další zástupce ONRG a ONR.....6–7

Ze zahraničí

Policisté očichávají řidiče.....10
Do letadla opět s nápoji.....10
Vězení s luxusem.....11
Policisté s „lidskou tvář“.....12
Jsme jedné krve.....13

Případ skončil

Ta mládež.....14–15

Prevence kriminality

Stanovisko poradního sboru MV.....16

Právo

Právní pomoc osobě podávající vysvětlení.....19

Příslušenství ke zbraním

Crimson Trade.....25–27

Portrét

Doteky – za šumu křídel holubích.....28–29

Školství

Němečtí policisté se učí český jazyk.....30–31

Sport

Jablonecká šetidenní běžkařů.....32

Z kraje

Nové výslechové místnosti pro děti.....33
Přerovský zámek a policejní medaile.....34
Máte lyže pod kontrolou?.....34

Křížky u silnice

Dvě mladé ženy a pes.....35

Z policejních archivů

Dáma v modrém.....36–37

Jak umírají podnikatelé

Muži, kteří se nevrátili (2).....38–39

Kultura

Willisovi partáci.....40
Poker na druhou.....40
Hloubka zapomnění.....40

Dvacet let policie

Bílý král na silnici.....44–45

Čtenářské soutěže

Slavné centrum vlastenectví českého.....24
Velká soutěžní křížovka.....42
Deset minut s paragrafem.....43

PREVENCE
SE MUSÍ VYPLATIT

**CHCEME
BYDLET
BEZPEČNĚ**
(str. 2–5)

**CVIČENÍ ZÁSAHOVÝCH
JEDNOTEK** (str. 8)

**NORMÁLNÍ
POLICEJNÍ PRÁCE**
(str. 20–23)

CRIMSON TRADE (str. 25–27)

**JABLONECKÁ
ŠETIDENNÍ BĚŽKAŘŮ**
(str. 32)

**BÍLÝ KRÁL
NA SILNICI**
(str. 44–45)

Měsíčník POLICISTA vydává MV ČR, odbor prevence kriminality

Ředitelka: Mgr. Jitka GJURIČOVÁ

TISKNE: Tiskárna Ministerstva vnitra, s. p. o., Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha-Chodov.

REDAKCE:

šéfredaktorka **Mgr. Dagmar LINHARTOVÁ** Grafická úprava a reprodukce: Kristina Pokorná
Příjem inzercí v redakci: tel: **974 841 814, 817, 613, 684**. Inzeráty zasílejte na adresu redakce v tis-
kovém PDF, nebo JPG, v barevnosti CMYK. Za obsahovou náplň a případné textové chyby v zaslaných
inzerátech v elektronické podobě redakce neodpovídá.

Sídlo redakce: Olšanská 4, 130 00 Praha 3. Poštovní adresa: nám. Hrdinů 4, 140 00 Praha 4
Tel: **974 841 814**, fax: **974 841 094**, e-mail: **redakce@mvr.cz**,
http://www.mvr.cz/clanek/casopisy-policista.aspx

MK ČR E 5199 ISSN 1211–7943

Informace o předplatném, objednávky policistů a veřejnosti vyřizuje Tiskárna Ministerstva vnitra, s. p. o.
obchodní úsek, Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha 4-Chodov
tel.: 974 887 334, 335, 341, fax: 974 887 333, e-mail: **pavel.komarek@tmv.cz** Objednávky veřejnosti
a zahraničních zájemců vyřizuje: **Předplatné tisku, s. r. o.** Obchodní úsek Hvoždanská 5–7 CZ – 148 31
Praha 4 **Roční předplatné činí 360 Kč** Předplatitelům zasílá Jindřich Matouš, distribuce tiskovin.
Redakční uzávěrka 20. 1. 2011. Číslo 2/17. ročník vychází 8. 2. 2011.

Podávání novinových zásilek povoleno: Českou poštou, s. p. Odštepny závod přeprava, č. j. 23/96,
dne 3. 2. 1996. Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí. Za původnost a pravdivost odpoví-
dá autor. Některé příspěvky budou uveřejněny i v počítačové síti internet.

Tiskárna nezodpovídá za nekvalitní výtisků nekvalitního obrazového materiálu
dodaného redakci, fotografií od externích spolupracovníků redakce a archivních materiálů
z policejních spisů.

Chceme bydlet bezpečně!

Jakou zápletku nový díl přinesl? Obsahoval katarzi? Zásadní obrat k lepšímu? Na to si budeme muset nějakou dobu počkat. Zatím má dům číslo 5 v brněnské Koniklecově ulici zaslouženě pověst desperáta. Piráta, jehož image sotva vylepší nová a fešáctější páska přes oko.

Město Brno má téměř 370 000 obyvatel. Za prací do města dojíždí dalších 65 000 obyvatel. Z počtu 165 366 bytů je ve vlastnictví města 39 331, tedy 24 %. Proč tedy věnovat takovou pozornost jednomu jedinému paneláku?

Šňůra k bombě

Jednoznačně proto, že představuje – nikoli ojedinělý, zato ukázkový – koncentrát problémů a emocí, které společnost není schopna uspokojivě vyřešit. A můžeme brát jako útěchu, že něco velmi podobného, neli složitějšího a horšího, se odehrává i v jiných státech Evropy?

Nuže zpět do vlasti. Palčivý problém soužití tzv. normálních a nepřizpůsobivých

občanů se táhne napříč republikou jako zápalná šňůra. Možná relativně a příjemně dlouhá šňůra, nicméně spolehlivě vedoucí k výbušnině. Tudíž občas dojde k detonaci – a není divu.

Rádoby korektní tanečky a rádoby humanistické slovníčky politiků či úředníků všech garnitur, zoufalé přemalovávání těch nejkřiklavějších barev na – jedinou přijatelnou – růžovou jenom posiluje naštvání majority, která se cítí zatlačována do kouta ve jménu ideí navenek sice vznešených, ale denní životní praxí zesměšňovaných.

Vydatné podhoubí problému nechá někdy vyrůst pěkně jedovatě muchomůrce. Dům číslo 5 v Koniklecově ulici, v městské části Nový Lískovec, je jednou z nich. Co si myslí spoluobčané?

Z webového deníčku I

Pětka v Koniklecově není maják na konci světa, ale jeden z paneláků v rámci sídlště. Na webových stránkách Městské části

Byl jednou jeden dům. Tak zní název vysoce oblíbeného, dnes jsme si navykli říkat kultovního televizního seriálu. Dramatické osudy jeho obyvatel v 30. a 40. letech minulého století těší už několik diváckých generací. Byl jeden brněnský dům... Na sklonku roku 2010 jsme mohli v reálu vidět další díl ze „seriálu“ méně povědomého, zato mnohem drsnějšího. Vždyť jeho autorem je život.

Nový Lískovec si proto místní občané neberou servítky. Texty jsou namátkově vybrány, zkráceny a zařazeny z tiskových podkladů Městské policie Brno:

Romská kultura??? Jarda.

Pokuta od městské policie za moje špatně zaparkované auto činila 1000 Kč a musela být uhrazena, jinak by mi hrozila exekuce. Zákonná cesta platí ovšem jen pro pracujícího občana. Romům ze Slovenska, kteří přijeli navštívit ve dvou obstarožních mercedesech rodinu na našem sídlšti, se přihodila stejná situace, ale s jiným verdiktem. Strážník MP řešil vše jen domluvou se slovy: „Vždyť by mě ukamenovali a stejně z nich nic nedostaneme.“ Ano, nepřehlédnutelný řev a narážky ze strany Romů na strážníky je zaleknutíhodný, nicméně výsledek je pro nás „děláse“ diskriminující.

Souhlasím. Helena.

Bydlím tu od roku 1994, ale to co se v poslední době děje v okolí Koniklecové 5

PREVENCE
SE MUSÍ VYPLATIT*Byl jednou jeden dům – s dosti nevalnou pověstí*

je alarmující. Cikánů je zde čím dál víc a podle toho vypadá kultura zdejšího bydlení. Odpadky, nedopalky, řev ve dne v noci, vyrabované poštovní schránky...

Souhlasím, ale? Zuzana.

Bombastický projekt začleňování pomohl několika debilům k popularitě... ale lidem jako nám, co bydlíme v bezprostřední blízkosti výrazně klesá hodnota majetku. Byty jsou zde znehodnocené a neprodejné. Ale koho to zajímá, důležité je přece pomáhat těm nejpotřebnějším. A abychom to všichni pochopili, tak jim ten barák ještě za státní prachy spraví, aby se tam měli jako v bavlnece.

Tak ty zlobíš? Marš na Koniklecovou!

Jak se to všechno seběhlo? Proč se v Koniklecově tak zhoršila situace bydlení. Co znamenají slova o bombastickém projevu začleňování a opravě za státní „prachy“?

Pětka je třináctipodlažní dům se 156 malometrážními byty (1 + KK nebo 2 + KK), který obývá více jak 500 obyvatel. První čtyři patra tvoří ubytovna, sloužící pro přechodné ubytování osamělých matek s dětmi, které se ocitly v tíživé životní situaci. Tuto část spravuje Magistrát města Brna, nastaveným režimem tvoří ubytovna v rámci paneláku jakousi enklávu.

Spirálu všech problémů ovšem roztočila jiná historie. Při stavbě domu se město dostalo do finančních problémů – kdo je neměl, kdo je nemá, že? – a proto se na „sponzorování“ jeho dostavby podílelo cel-

kem 13 městských částí. Podle výše vložených finančních prostředků získávaly městské části méně či více bytových jednotek. Bez peněz do hospody (paneláku) nelez. Více prašulí, více muziky... Však to známe.

Zní to logicky, méně logicky už vypadá fakt, že Nový Lískovec, městská část, která dům vlastní a spravuje, disponuje pouze jednou bytovou jednotkou. Koho totiž asi do pětky v Koniklecově ostatní radnice posílaly?

Samozřejmě, že v první řadě nájemníky, se kterými musely opakovaně řešit sociální, ekonomické nebo pořádkové problémy. Nájemníky, se kterými radnice ztratila trpělivost i naději, nad kterými zlomila pomyslnou hůl. Řečeno natvrdo: Kterých se toužili zbavit.

Nevítané návštěvnictvo

Jak vyplývá z bulletinu Odboru prevence Městské policie Brno, „u některých etnických a sociálních menšin došlo k vytržení z jejich přirozeného sociálního prostředí. Bezpečnostní a pořádkovou situaci v domě č. 5 a jeho okolí tak negativně ovlivňuje nejen soužití samotných nájemníků, ale i chování osob, které za nimi přicházejí z celého města.

V domě i jeho bezprostředním okolí dochází ke zvýšenému nápadu kriminality, narušování veřejného pořádku a občanského soužití. Ve společných prostorách domu dochází k zneužívání nelegálních návykových látek, napadání osob, poškozování zařízení domu, pohybu neznámých agresivních a podnapilých osob a v konečném důsledku i k vážnému ohrožení bezpečnosti obyvatel domu a blízkého okolí.“

Moc pěkné čtení – nikoli ovšem na dobrou a klidnou noc, zejména když si ona písma podepřeme několika statistickými čísly. Údaje z Informačního systému Městské policie Brno ohledně záznamů a výjezdů strážníků do ulice Koniklecová hovoří o 438 „událostech“ v roce 2009 a 288 v roce 2010 (k 31. 10). Domu číslo pět se pak předloni týkalo přímo 233 „událostí“ (53 %), loni k poslednímu říjnu 118, tedy 41 procent.

Síla, chtělo by se říct. Občané v okolí Koniklecové mají v zásobě ostřejší formulace. Však taky o problému nemudrují – oni tam žijí!

Z webového deníčku II

Bydlíme snad na Cejlu? V poslední době asi ANO. Jirí.

Dnes odpoledne jsem se podíval z okna a doslova mi spadla brada. V okolí 50 metrů od našeho domu jsem napočítal cca 50 Romů různých věkových kategorií. Protřel jsem si oči, ale nepomohlo to! Nevadí mi jejich výskyt, ale to, jak se chovají, ten neustálý řev a bordel... Nejhorší je, že se toto děje cca 3 m od oken domů Koniklecová 7...

Řešení problému v K5. Rebell.

Projektem „Bezpečná lokalita“ řeší zastupitelstvo za naše peníze problém, který samo způsobilo. Místo aby nepřizpůsobivé zločince vyfiltrovali zpět do městských částí, které je poslaly, kupují za naše peníze falešný pocit řešení problému...

Štvanice na voliče? Ing. Privarčák.

Rozumím, že je Koniklecová 5 trnem v oku. Ale každý, kdo v domě delší dobu

žije, může potvrdit, že od chvíle, co městská část tu zřídila domovníka, se situace výrazně zlepšila. Vždyť tu nežijí jen nepřizpůsobiví. Je zde celá řada občanů, kteří mají zájem situaci v domě řešit... Je potřeba, aby se většina „pořádkumilovných“ dala dohromady a dala jasně najevo, že chce v domě pořádek. Kdo má zájem, ať přijde do klubovny na Koniklecově 5 příští dvě středy od 17. hodin, kde bude projekt představen. Věřím, že realizace projektu není žádné tlachání.

Dům hrůzy. Jarda.

Články a poznámky místostarosty ing. Privarčáka mě dostávají do rozpaků. Žije tu, nebo fantazíruje? Snad průměrně lucidní člověk, který někdy večer procházel kolem domu Koniklecová 5 ví, jaké to tam skutečně je. Bujaré veselí linoucí se z partají silné romské komunity rušící klid slušných lidí je ještě tím nejlepším obrazem. A co verbální útoky romské omladiny, útočící na kolemjdoucí, hlavně ženy? Je snad pokřikování vulgarismů předzvěstí něčeho horšího?

Existuje východisko?

Pozornému čtenáři uprostřed nepochybně upřímných lamentací neunikla slova jako „bezpečná lokalita“, stejně jako „projekt“ či „bombastický projekt začleňování“.

Můžeme se poučit z tiskové informace „Projekt prevence kriminality **Bezpečná lokalita – bezpečné bydlení**, realizovaného v letech 2009 a 2010 v bytovém domě Koniklecová č. 5“. Jeho hlavní autor Luboslav Fiala z Odboru prevence Městské policie Brno hned v úvodu konstatuje:

„Problematika bezpečnosti a pořádku v bytových domech je nepochybně nedílnou součástí prevence kriminality, sociálně

Momentka z brněnské tiskové konference. Hovoří ředitelka OPK MV ČR Mgr. Jitka Gjuríčová.

patologických jevů a v neposlední řadě i narušování veřejného pořádku a občanského soužití. Stejně tak nelze zpochybnit, že bezpečnostní a pořádková situace v bytovém domě a jeho blízkém okolí se navzájem ovlivňují.

Existuje-li bezpečnostní nebo pořádkové riziko v bytovém domě, jsou jím dotčeni i obyvatelé žijící v jeho okolí. A naopak, bezpečnostní a pořádková rizika v dané lokalitě přímo i nepřímou ovlivňují bezpečnost obyvatel v bytových domech.“

Odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR poskytl tuzemským zájemcům místům informace, jak je možné dané problémy řešit i na základě zahraničních zkušeností. Přednesené cíle navrhovaných technicko-režimových, organizačních a sociálních opatření znějí logicky, rozumně, dávají v **teoretické** rovině východisko pro **praxi**:

- faktické i pocitové zvýšení bezpečnosti obyvatelů domu na ulici Koniklecová 5
- faktické i pocitové zvýšení bezpečnosti obyvatel okolních domů
- snížení anonymity v domech a posílení pocitu osobní odpovědnosti
- snížení rizika pohybu cizích (neznámých, neoprávněných) osob v prostorech domů
- snížení rizika poškozování zařízení domů (vandalismus)
- zamezení páchání trestných činů a přestupků v prostorách a okolí domů
- zlepšení situace v nabídce sociálních služeb přímo v domě či v jeho bezprostředním okolí
- prohloubení a popularizace spolupráce veřejnosti s policií a samosprávou.

Dotazník s paradoxy

Zastavme se u jednoho z vytčených opatření, konkrétně u faktického i pocitového zvýšení bezpečnosti obyvatel domu č. 5. Při dobrovolném vyplňování dotazníku se někteří z nájemníků mnohdy cítili dotčeni jak některými otázkami, tak vůbec skutečností, že jejich dům má být zařazen do programu **Bezpečná lokalita – bezpečné bydlení**. Sami ovšem nakonec v dotaznících prokázali, že se v domě příliš bezpečně necítí, co víc, že by přijali posílení bezpečnostních opatření.

„Při zkoumání pocitu bezpečnosti vyšlo najevo, že téměř 70 % respondentů se necítí v domě zcela bezpečně – ať už jen v noci nebo celodenně. Nejvíce se cítí být ohroženi ve vstupních prostorách, na schodišti a ve výtahu. Potěšující bylo, že ve svém bytě se většina respondentů cítila bezpečně,“ vzpomínal Luboslav Fiala v průběhu brněnské tiskové konference.

„Z odpovědí bylo jasné, že v domě se velmi často, zejména ve vstupních prostorech v odpoledních a večerních hodinách, pohybují cizí osoby, které u více než dvou třetin obyvatel vzbuzují obavy tím, že jsou pod vlivem alkoholu, znečišťují společné prostory nebo ruší noční klid.

Paradoxně obyvatelé téměř nezamykali vchodové dveře, vycházíme-li z dotazníku, celé tři čtvrtiny nájemníků se nikdy neobtěžovaly zamykáním. Na otázku *Kolik nájemníků ve svém domě znáte?* zněly nejoptimističtější odpovědi maximálně padesát procent.“

Bavlnka s klubovnou

Městská policie Brno, i podle slov svého ředitele Daniela Šímy, si byla vědoma, že některé preventivní kroky mohou být obyvateli domu vnímány negativně: „Jak neza-

Novináře i další účastníky tématického výjezdu do „pětky“ v Koniklecové přivítal domovník pan Růžička.

val Ivan Mládek. BLBB nezní bůhvíjak, nicméně idea projektu **Bezpečná lokalita – bezpečné bydlení** dospěla do fáze, že Městská policie Brno uspořádala koncem minulého roku tiskovou besedu ohledně domu č. 5 v Koniklecově ulici.

Mezi pozvanými aktéry a činiteli projektu přivítali hostitelé v první řadě Mgr. Jitku Gjuríčovou, ředitelku Odboru prevence kriminality MV. Podle jejích slov realizovalo město Brno tento projekt v ČR jako první: „Mě to nepřekvapuje, zdejší lidé tahle práce baví.“ Ministerstvo vnitra dotovalo projekt částkou 600 000 Kč, dotace Statutárního města Brna byla ve výši 400 000 Kč. Je jasné, že financování bude v příštích letech složitější, inu hospodářská krize...

Ze strany místního OO Policie ČR se novináři dozvěděli, že nápad trestné činnosti v Koniklecově 5 znamená zhruba desetinásobek proti okolním domům. Bylo by bláhové myslet si, že všechny nešvary rázem zmizí, profesionální zkušenost proto servíruje otázku: Kam se trestná činnost z „pětky“, kéž by jen její reziduum, „pře-leje“? Policejní poznatky hovoří o úniku přestupníků zákona před kamerami do nejbližších podchodů a zákoutí, tam kam – zatím? - objektivy nedohlédnou.

Užitečnost kamery je všestranná. Nahrála například vyměšovací neplechu jednoho pejska ve výtahu. Když se majitelka zadušovala, že něco takového není možné, domovník jí záznam jednoduše přehrál... Pana Růžičku, domovníka „pětky“ poznáváme osobně při návštěvě v Koniklecově ulici. Má figuru bývalého zápasníka a jeden bonus navíc – pokud vytkne občanovi snědší pleti, že to či ono se nedělá, těžko ho někdo nazve zlým rasistou.

Koniklecová pět vypadá zvenčí velmi příjemně. Okolí domu je vylidněné, od rána sněží, teprve odbilo poledne a doufat nyní v nějaký ten mejdan či dokonce výtržnost nepřizpůsobivců by bylo novinařsky zpozdilé. Připomínalo by to místní folklor na objednávku – a na to byla dnešní konference příliš seriózní.

Zastavujeme se v dětské klubovně. Děti sem chodí dvakrát týdně na 2-3 hodiny, hrají si vždy v přítomnosti dospělé osoby. Zájem je takový, že se děcka musela prostrídat. Místnost okrašlují vánoční ozdobičky, vyrobené místní omladinou. „Říkala jsem jedné holčičce, aby vzala ukázat domů mamince, jakou hezkou věc vyrobila. Odpověděla mi: *Moji mámu to nezajímá, stejně by mi to vyhodila*,“ říká jedna z přítomných žen.

Poslední věta historky koluje smutně mezi námi. Možná tady je neuralgický bod všeho špatného. Ale co s tím?

Viktorín ŠULC

**Foto Zbyněk KOUKOLÍK (4)
a archiv MP Brno**

Účelné vybavení recepce a především panel se záznamem kamer v domě jsou předpokladem bezpečného bydlení.

sahovat do jejich soukromí? Kolik jsou ochotni zkusnout z úbytku svých práv? Vybalancovat tuhle vratkou rovnováhu nebylo vždy jednoduché.“

Nicméně shoda a ochota se – při zjednodušení problematiky – ustálila na těchto bodech: domovník, recepce, kamerový systém na problematických místech, technické vyřešení oprávněnosti vstupu, jinak řečeno minimalizace, případně úplná eliminace vstupu neoprávněných osob do domu pomocí elektronických klíčů, jež budou nájemníkům vydány.

Co se týče „Velkého bratra“, tak dohlížecí kamerový systém umožňuje dohled v nepřetržitém režimu, využívá ho především recepční a domovník. Systém ukládá záznam jenom v okamžiku, kdy dojde ke změně snímaného obrazu – tedy kamery registrují pohyb i náhlou změnu světelných podmínek. Umístění kamerových bodů sleduje prostory, kde se cítí lidé nejvíc ohroženi (už zmiňovaný prostor vstupu

a dopisních schránek, schodiště a výtahové kabiny).

Nadstandardní, nicméně důležitý a prospěšný bonus znamenal za podpory města Brna vznik klubovny pro děti obyvatel domu, včetně vybavení nábytkem a potřebami pro volnočasové aktivity dětí. V průběhu loňského roku také proběhla celková regenerace domu, tedy jeho zateplení, instalování plastových oken, balkónových dveří, instalování nových balkónů a výtahů.

Tot' ona „bavlnka“, které někteří obyvatelé okolních domů přijali jako ukázkou, že doba vymknutá z kloubů šlípí: „Nejdřív zničili, co mohli, teď se jim za naše peníze všechno opraví. A všechno může začít znovu.“ Jinak řečeno, problém se s námahou a za značné finance restartoval do pomyslného bodu nula. Ne, říct něco takového by byla lež – řada obyvatel domu totiž dluží na nájemném nemalé částky.

Každopádně legitimní otázka zní: Podali jsme vám pomocnou ruku. Co uděláte vy?

Ozdůbky z klubovny

Jsme národem zkratek, to už věděl a zpí-

...Commandera Marka T. Williamse, Paula B. Losiewiczze, Ph.D. a CAPT M. Lance Harrise

V pořadí již 3. ročník mezinárodní vědecké konference s názvem „Zvládání extrémních situací“ se koncem roku 2010 uskutečnil v pražském areálu Spiritka.

Konferenci organizovalo Ředitelství pro řízení lidských zdrojů Policejního prezidia ČR ve spolupráci s vědeckým a servisním pracovištěm tělesné výchovy a sportu CASRI, p. o. MO. Záštitu nad ní převzali náčelník Generálního štábu Armády ČR arm. gen. Ing. Vlastimil Pícek a policejní prezident Policie ČR genmjr. Mgr. Oldřich Martinů. Stejně jako v předchozích ročnících, i letos se této prestižní akce zúčastnili přední odborníci z České republiky a ze zahraničí, kteří diskutovali například o zvládání traumatických a posttraumatických situacích, výcviku příslušníků ozbrojených složek, vybavení do běžné služby nebo do zahraniční mírové operace.

Zkušenosti si mezi sebou vyměňovali policisté, vojáci, hasiči, celníci či příslušníci dalších bezpečnostních složek, ale také vědečtí pracovníci univerzit a vysokých škol zabývajících se danou problematikou. Pozvání přijali hosté nejen z České republiky či ze Slovenska, mezi účastníky byli také zástupci Spojených států, Maďarska, Itálie a dokonce i Mongolska.

Na snímku zleva: Paul B. Losiewicz, Ph.D., CAPT M. Lance Harris, CDR Mark T. Williams

Účastníci konference si vyměnili zkušenosti a nové poznatky s ostatními kolegy, seznámili se s problematikou jednotlivých bezpečnostních složek a probrali možnosti další vzájemné spolupráce. Součástí čtyřdenního programu nebylo pouze jednání. K vidění byly i praktické ukázky činnosti Policie ČR, Armády ČR nebo Celní správy ČR. V rámci konference dostaly prostor na prezentaci novinek v oblasti výcviku bez-

pečnostních složek i firmy, které se touto problematikou zabývají.

Konference byla ze strany účastníků velmi dobře hodnocena, za což patří dík nejen organizátorům, ale i samotné kvalitě odborných příspěvků všech, kteří zde měli svá vystoupení.

MEZINÁRODNÍ KONFERENCE „ZVLÁDÁNÍ EXTREMNÍCH SITUACÍ“

Sál s účastníky konference

Velkou pozornost vzbudil příspěvek zástupců Office of Naval Research Global (ONRG) a Office of Naval Research (ONR) ze Spojených států amerických, kteří se mimo jiné dlouhodobě zabývají snížením vlivu psychického stresu, jakožto nedílné součástí dlouhodobých vojenských operací, na vojáky.

Položili jsme tedy několik otázek zástupcům ONRG a ONR, kterými byli Commander Mark T. Williams, Paul B. Losiewicz, Ph.D. a CAPT M. Lance Harris.

Jsou postupy a metody, které při své práci využíváte, uplatňovány i v jiných státech světa? Například pro potřeby policie či hasičských sborů?

Naše organizace sdružuje celkem dva výzkumné úřady. Jednak je to Úřad pro námořní výzkum (ONR), pracující s vědci v USA, za druhé Globální úřad pro námořní výzkum (ONRG), soustředící se naopak výhradně na spolupráci

Napadá Vás konkrétní oblast spolupráce s Policií České republiky?

Už teď vidíme několik oblastí možné spolupráce jak s policií, tak i s dalšími složkami, se kterými jsme se v rámci konference setkali. Ať už je to zvládání stresových situací, nebo například vyrovnávání se s únavou organismu. Technologie, kterou v rámci našeho výzkumu zvládání stresu vyvíjíme, by se dala použít nejen pro armádu, ale i pro policii či hasiče. Snažíme se proto prohloubit vzájemnou spolupráci v oblastech, ve kterých už spolupráce probíhá, a zahájit v dalších oblastech, kde to bude možné.

Příspěvek CAPT M. Harrise ostatní účastníky konference velmi zaujal. Byl naopak nějaký příspěvek, který zaujal Vás?

Na konferenci byla celá řada zajímavých příspěvků. Velmi nás zaujal například příspěvek na téma dopad stresové situace na okolí příslušníka – jeho rodinu, přátele apod. To, jak se dokáže vyrovnat s posttraumatickou situací a jeho chováním oni. Zajímá nás především předvídání těchto situací, a jak by se mělo okolí zachovat, když opravdu nastanou, abychom na to vojáky či příslušníky připravili. Myslím tím zejména nastavení systému psychologické péče o ně, včetně vytvoření modelových situací, na kterých by si mohli určité postupy bezpečně vyzkoušet. Z našeho pohledu je důležité, aby každý věděl, jaká bude jeho individuální reakce na stres a která psychologická technika bude v jeho případě nejlépe fungovat.

CAPT M. Lance Harris

s odborníky mimo Spojené státy (70 zemí). Výsledky, které díky této spolupráci dosáhneme, jsou tedy běžně zveřejňovány ve vědeckých publikacích a mohou je tak využít vědci po celém světě. Úřad pro námořní výzkum má celkem 13 oblastí výzkumu. Ty se dále dělí na přibližně 80 podoblastí. Výstupy z našich výzkumů jsou využívány především pro podporu amerického námořnictva a námořní pěchoty, ale i dalších složek Spojených států.

Mohli byste uvést nějaký příklad využití Vašeho výzkumu civilními složkami? Nemusí se to týkat pouze snižování vlivu psychického stresu na vojáky či námořníky.

Ano, jedním ze systémů, na kterém jsme jako námořnictvo v minulosti spolupracovali, byl například systém GPS („Global Positioning System“) – dnes běžně využívaný veřejností i bezpečnostními složkami k určování přesné polohy či k navigaci.

Lze tedy říci, že pro Vás byla konference přínosem?

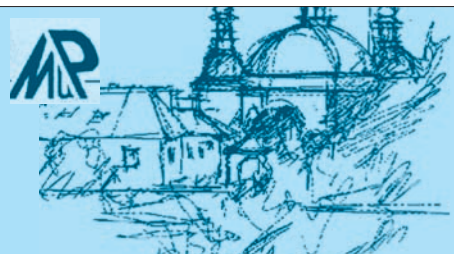
Z našeho pohledu bylo velmi zajímavé potkat se s představiteli mnoha zemí a mnoha různých organizací, které zkoumají stejnou problematiku. Tím spíše, že je to zároveň jedna z oblastí, o které se zajímá i naše organizace (ONRG). Doufáme, že v tomto směru budeme s ostatními vědci i nadále spolupracovat.

Děkuji Vám za rozhovor a těším se, že se opět setkáme na některé z příštích konferencí, ať už zde v Praze, nebo na jiném místě v České republice.

My doufáme, že toto bude začátek dlouhodobé spolupráce mezi námi.

V to doufáme i my. Ještě jednou děkuji za Váš čas.

kpt. Mgr. Jan MELŠA
tiskový mluvčí
Policejního prezidia ČR
Foto autor

MUZEUM POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Ke Karlovu 1, Praha 2

tel.: 224 922 183

fax: 974 841 091

e-mail: muzeum@mvr.cz

PROGRAM únor 2011

Středeční odpoledne pro děti –
od 14.00 do 15.00 hod.

* 2. 2. **Tvé tělo tvůj hrad**

* 9. 2. **Divadlo Vetři**

* 16. 2. **Hasiči dětem**

* 23. 2. **Divadlo Vetři**

Vstupné na dětské pořady 5 Kč

Výstavy a jiné akce

* do 20. 2. **Dávají za nás ruku do ohně** – 2. ročník výtvarné soutěže GŘ HZS ČR (pod záštitou generálního ředitele genmjr. Ing. Miroslava Štěpána)

* do 27. 2. **Papírová romantika aneb Nenaplněné smysly** – Vystřihovánky jak je neznáme – unikátní grafické listy z přelomu 19. a 20. století

* do 27. 2. **Papírová fantazie** – z tvorby Centra papírových modelů

* do 27. 2. **Policie v zahraničních mírových operacích** – výstava dokumentuje působení účastníků zahraničních misí z řad P ČR na třech kontinentech

* **Ochrana obyvatelstva** – expozice Hasičského záchranného sboru

* **Ochrana osob a majetku** – stálá výstava

* 4.–6. 2. **LEDOVÁ PRAHA** – pro účastníky vstup zdarma (více na www.ledovapraha.cz)

Filmový čtvrtek – od 17.00 hod.

* 17. 2. **Wrestler** – životní příběh profesionálního wrestlera v americkém akčním filmu

* **NA OBJEDNÁVKU: Dopravní výchova** pro mateřské školy a 1.–4. ročníky zákl. škol

* **Mládež a kriminalita** – besedy pro 2. stupeň ZŠ a studenty středních a učňovských škol

Informace o programech a případné objednávky na tel.: 974 824 862

Internetová adresa –
<http://www.muzeumpolicie.cz>

Expozice je otevřena denně mimo pondělí od 10.00 do 17.00 hod.

Změna programu vyhrazena

ZÁSAHOVÉ JEDNOTKY cvičily v Praze

Policisté ze zášahových jednotek si rozdělili úkoly před bankou i uvnitř peněžního ústavu

Dne 11. ledna 2011 se v budově České národní banky v Praze konalo cvičení zášahových jednotek Policie České republiky, které organizovalo Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky.

Jednalo se o další ze série cvičení na toto téma - v říjnu loňského roku proběhla obdobná akce v pobočce České národní banky v Ostravě. I pražského cvičení se účastnilo hned několik zášahových jednotek Policie ČR, včetně Útvaru rychlého nasazení. Kromě policie cvičili také zaměstnanci banky a členové bankovní policie. Zapojeny do něho byly rovněž další složky integrovaného zášahového systému, a to především v souvislosti s probíhající bezpečnostní opatření v okolí budovy.

I tentokrát bylo cílem zejména ověřit a procvičit, v souladu s připravenými scénáři, postupy provedení zákroků policistů proti nebezpečným pachatelům organizované trestné činnosti a pachatelům zvlášť závažných trestných činů. To jsou také jedny z hlavních úkolů zášahových jednotek. Dále pak prověřením alternativních taktických postupů, technické podpory jednotek nebo dokumentace činnosti zakročujících policistů. Inspirací pro námět cvičení byl například i případ z prosince 2009, kdy pachatel několik hodin držel rukojmí v pobočce jednoho bankovního ústavu v Praze na Novodvorské ulici.

Scénář byl připraven ve spolupráci s ČNB. Snahou organizátorů bylo

připravit co nejrealističtější podmínky, které by mohly při skutečném zákroku proti pachatelům nastat, což se i tentokrát povedlo - především díky výborné spolupráci všech zúčastněných. Na policejní specialisty čekala řada problémů, které museli vyřešit tak, aby zášah dopadl úspěšně a nedošlo ke zbytečnému ohrožení osob ani samotných zakročujících policistů. Mimo jiné museli osvobodit rukojmí, které pachatelé drželi nejen v bance, ale i na dalším místě mimo Prahu.

Cvičení bylo zahájeno ve 14 hodin a ukončeno v pozdních večerních hodinách. Nikdo z policistů ani zúčastněných osob nebyl zraněn, rovněž jsme, v souvislosti s cvičením, nezaznamenali žádnou vzniklou škodu na majetku. Stejně jako v Ostravě za to patří dík zejména disciplinovanosti cvičících a dobré organizaci ze strany pořadatelů. Policisté zasahujících jednotek opět dokázali, že po profesní stránce patří ke skutečné evropské špičce.

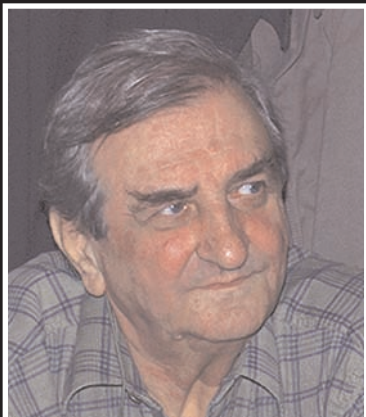
V žádné z procvičovaných situací nebyly použity ostré náboje ani skutečné bankovky, zdraví bankovních zaměstnanců nebylo cvičením nijak ohroženo. Čas byl zvolen tak, aby byl co nejméně omezen provoz pobočky ČNB.

Výstupy z obou cvičení, ostravského i pražského, budou důkladně analyzovány a poslouží i k upřesnění činnosti zúčastněných subjektů v obdobných případech. Využity budou jak pro činnost Policie České republiky, tak i pro potřeby České národní banky.

kpt. Mgr. Jan MELŠA
Foto P ČR

Václav Šebek 1935 - 2010

Na sklonku loňského roku zemřel náš dlouholetý redakční kolega, fotograf Václav Šebek. Krutou girlandou na beztak smutné události bylo, že pohřeb se konal v den Vaškových 75. narozenin...

Zaskočilo nás to, třebaže se léčil s těžkou nemocí. Udržel si totiž do poslední chvíle optimismus, ještě v den smrti plánoval, co bude příští léto... Rval se prostě s tou holou kostlivou a zubatou po svém, zaťal zuby, pohrdal kompromisy...

O Vaškovi jsme věděli, že má rád svou práci, že miluje svou velkou rodinu. Budeme na něho taky vzpomínat pro jeho vzpomínky. Václav hodně pamatoval, prošel řadou známých redakcí, jako fotograf se setkal s mnohými celebrity. Když na jaře 1955 přijel do Prahy slavný Gérard Philipe (mj. Fanfan Tulipan), sundal si na Karlově mostě kravatu a přítomné dámy se o ni servaly. „Vlastně ji měl ještě kolem krku - a už byla bitka!“ Jiné vzpomínky byly o poznání komornější, tišší. Třeba jak potkával svého redakčního kolegu Otu. Duševní nemoc tlačila Otu Pavla do vlastního světa bolavých myšlenek, ale ty nejlepší tituly měl Pan Spisovatel ještě před sebou.

„Lidi, neblázněte!“ říkalal občas Vašek, když redakční debaty dostoupily emočního varu. I tak si ho budeme připomínat - a v řadě dalších životních momentů tomu nebude jinak. Je to dobře. Majestát Smrti se nedá udolat, ale lze ho velice zdárně drobit a naleptávat milými vzpomínkami. Vašku, máme tě rádi.

(redakce)

MINISTERSTVO VNITRA UDĚLILO EVROPSKÉ CENY PREVENCE KRIMINALITY

PREVENCE
SE MUSÍ VYPATIT

Na sklonku minulého roku proběhlo na Ministerstvu vnitra udílení národního kola Evropských cen prevence kriminality. Účastníci soutěže měli za úkol realizovat ve společnosti preventivní programy v oblasti kriminality.

První místo v soutěži, do níž bylo letos přihlášeno 14 projektů, vybojovalo občanské sdružení Proxima Sociale, o. s. Jeho projekt „Prevence kriminality v Praze 11 a Praze 12“ si klade za cíl eliminovat u mládeže ve věku 13 – 19 let situace, které vedou ke střetu se zákonem. Součástí projektu jsou mimo jiné i terénní a probační programy. Kromě Proximy Sociale se na něm podílela místní samospráva a městská policie. Cenu za toto skupinové úsilí si dnes převzali ředitel občanského sdružení Ing. Ivo Kačaba a Mgr. Jindřich Exner, který je vedoucím nízkoprahových programů.

„Těší mě, že zde můžeme rok od roku pozorovat stoupající kvalitu přihlášených projektů. Je vidět, že reforma policie a důraz na rozvoj prevence kriminality se daří a Policie ČR se mění z represivního orgánu na službu zaměřenou na občana,“ uvedl mj. první náměstek ministra vnitra pro vnitřní bezpečnost Jaroslav Salivar.

Druhé místo získal projekt s názvem „Jsme tu pro Vás“, jehož realizátorem bylo krajské ředitelství Policie hl. města Prahy. Tento projekt navazuje na projekt tísňové linky pro neslyšící a prolamuje komunikační bariéry mezi policisty a těmi-

to spoluobčany, kteří patří do skupiny ohrožených osob. Pro cenu si přišel plk. Ing. Zdeněk Bezouška.

Třetí místo nakonec shodně obsadili dva účastníci. Prvním z nich je projekt „Chraň svůj svět, chraň svůj život“, jehož autorem je Krajské ředitelství Policie Karlovarského kraje, jež je dílčí součástí Integrovaného projektu „Záchranný kruh“. Jeho cílem je systémová podpora a pomoc školám a školským zařízením při výuce a výchově problematiky ochrany života, zdraví, životního prostředí a majetku. Cenu převzala mj. Mgr. Andrea Michalová.

Třetí místo obsadil projekt Krajského ředitelství Policie Moravskoslezského kraje, a to za projekt „Mítink s občany“, pilotně spuštěný v problematice časů Karviné. Impulsem k jeho vzniku byla snaha najít vhodnou formu dialogu mezi Policií ČR a veřejností, která by byla trvale efektivní a otevřená, a tudíž by zlepšila vnímání kvality policejní služby v duchu filozofie „community policing“. Cenu převzal autor projektu plk. Ing. Martin Hrinco, Ph.D. společně se členy svého týmu.

„Za aktivitu chci ovšem poděkovat všem zapojeným. Nejen policejním útvarům, ale také orgánům samosprávy a nestátním organizacím. Doufám, že zde představené projekty budou v brzké době sloužit jako příklady dobré praxe i v dalších krajích,“ dodal náměstek Salivar.

Pavel NOVÁK
ředitel odboru tisku a PR

OPĚT OCENÍME HRDINY

Již po osmé oceníme ty, kteří se starají o naše zdraví a bezpečí. Budou oceněni nejen profesionální pracovníci Integrovaného záchranného systému Zlínského kraje, ale také občané, kteří se zasloužili o záchranu zdraví, života nebo majetku jiných. Cena Salvator 2010 – Cena hejtmána Zlínského kraje se bude opět předávat v sedmi kategoriích, kterými jsou: Hasič, Zdravotník, Policista, Ostatní složky IZS, Dlouhodobá činnost, Občan, a Dětská cena. Projekt pořádají studenti Fakulty multimediálních komunikací. Hlavním podporovatelem je Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.

Nominační období, kdy může veřejnost nominovat své blízké za jejich hrdinské činy, bude probíhat od 12. ledna 2011. Po ukončení nominačního období budou lidé moci hlasovat pro nejstatečnější činy v kategorii Občan. Vše vyvrcholí Galavečerem, kde budou předány ceny v šesti kategoriích. Výjimku tvoří Dětská cena, která bude předána na Dni Salvatora 29. dubna 2011. Cílem Dne Salvatora je přiblížit dětem práci Integrovaného záchranného systému a naučit je např. zásadám první pomoci.

a vydal úspěšnou trilogii. Její volné pokračování – Kriminální případy 92. policejního revíru (opět se štábním kapitánem Votrubou, strážmistrem Kubíkem a dalšími hlavními hrdiny z předchozích „souborů“) – vstoupilo mezi čtenáře koncem minulého roku (v produkci Nakladatelství J+M Písek). I tentokrát ilustracemi knížku vybavil autorův dvorní výtvarník František Doubek (mj. též jeden tvůrce externista Policisty). A „zasvěcenými“ kmotry v píseckém knihupectví ELIM byli „kolegové“ z Četnické pátrací stanice Praha...

/ki/

Foto autor

**Jihočeské
četnické
„humoresky“**

Písecká četnická pátráčka „operovala“ ve 30. letech minulého století v prostoru, který vedle ředitelství tehdejší policie v Praze jako 92. policejní revír. V posledních letech o „revírních“ zločinných kauzách spisovatel (častý externí autor časopisu Policista) a bývalý kriminalista Ladislav Beran sepsal

KALIFORNIE ZAVEDE DIGITÁLNÍ SPZ

Kalifornští úředníci vymýšlejí způsoby, jak snížit státní deficit. Jednou z cest má být zavedení digitálních poznávacích značek, které by byly schopny vysílat i reklamu.

Na první pohled budou nové digitální espézetky vypadat stejně jako klasické, jen s tím rozdílem, že jakmile zastavíte například v koloně nebo na červenou, po čtyřech vteřinách číslo odroluje dolů a místo něj vyskočí reklama.

Podle informací britského deníku Telegraph by si zájemci tento reklamní prostor kupovali rovnou u příslušných úřadů, spravujících registrace motorových vozidel. Příjmy z reklamy by pak měly přispět ke snížení mnohamiliardového deficitu. Nemuselo by přitom jít nutně o firmy a reklamu na služby či výrobky. Řidiči by mohli například prostřednictvím espézetky posílat světu osobní zprávy, mohli by si na ni umístit jméno, nebo

třeba název oblíbeného fotbalového klubu.

Curren Price, který sedí za Kalifornii v americkém senátu, tvrdí, že Kalifornie chce být první v USA, kdo tuto inovaci v SPZ zavede. „Snažíme se dát dohromady smysluplné projekty, které nám pomohou naplnit státní kasu. A tohle je skvělé snoubení moderních technologií a nutné potřeby získat nové příjmy,“ uvedl Price, podle kterého budou espézetky v případě nebezpečí vysílat také veřejná oznámení například o ztracených dětech, obsahovat by mohly i sdělení o dopravní situaci.

„Pokud se někdo začal radovat, že jeho auto bude v době, kdy zastaví, neidentifikovatelné, musím ho zklamat. I když nebude v době reklamy zabírat registrační číslo celou plochu espézetky, pořád na něj zbude dostatek místa,“ dodal Price s tím, že na značkách už pracuje sanfranciská firma Smart Plate.

POLICISTÉ OČIČHAVAJÍ ŘIDIČE

Policista zastaví auto, očichá řidiče a odveze ho na stanici. I tak může vypadat silniční kontrola v polském Slezsku. Tamní muži zákona totiž nemají peníze na pravidelné kontroly zařízení na měření alkoholu v dechu a někdy se proto musí řídit

vlastními smysly, napsal deník Gazeta Wyborcza.

Policisté ve Slezsku mají asi 700 přenosných analyzátorů. Pokud řidič „nadýchá“ víc než povolené 0,2 promile, musí test zopakovat na policejní stanici na měřidle, které výsledky, jež slouží jako důkaz u soudu, vytiskne.

Nicméně aby policisté oba typy zařízení mohli používat, musejí je nechávat každého půl roku kontrolovat u specializované firmy. Prohlídka jednoho zařízení stojí 200 až 300 zlotých (1 270 až 1 900 korun), a tolik peněz policie nemá.

„Když si při kontrole všimneme, že se řidič divně chová, třese se, nebo dokonce páchne alkoholem, zavezeme ho na stanici, kde dýchá do nepřenosného přístroje,“ řekl listu dopravní policista z města Bielsko-Biala, kde prý nyní hlídky nemají žádný přenosný analyzátor.

V Sosnowci zase nadřízení policistům doporučili, aby alkotesty používali s rozvahou. Začínají totiž docházet náustky, které se musejí po každém použití vyměňovat. Jeden stojí 50 grošů. „Nemůžeme samozřejmě nikoho nutit, aby foukal do náustku, který použil jiný řidič,“ uvedl jeden z policistů.

V některých městech se policie obrátila s prosbou o pomoc na radní. „Byli jsme překvapení, protože místní samosprávy nemají na starosti financování policie,“ řekla Lucyna Tylová, mluvčí radnice v Rybníku, kde policii v pokladně peníze na kontroly analyzátorů alkoholu došly. Městský úřad ale nechce, aby se po Rybníku pro-

DO LETADLA OPĚT S NÁPOJI

Britští vědci vyvinuli nový letištní skener, který pozná rozdíl mezi vodou a tekutými výbušninami.

EU udělila výrobcům bezpečnostního skeneru povolení k užívání jeho nové generace na všech evropských letištích. Přiblížil se tak den, kdy si pasažéři budou s sebou moci vzít na palubu letadla opět nápoje.

Zařízení může dokonce z čárového kódu na láhvi vyčíst, zda s obsahem někdo nemanipuloval.

Zařízení by mohlo být v provozu od dubna roku 2011.

Zákaz tekutin v příručních zavazadlech platí od srpna 2006 poté, co policie odhalila několik lidí, kteří se snažili propašovat do letadla výbuštiny v nápojové lahvi.

Tři Britové byli v předloňském roce odsouzeni na doživotí kvůli plánu na zničení nejméně sedmi letadel s více než 200 cestujícími. Chtěli k tomu využít chemikálie, skryté v nápojové lahvi z plastu.

Zpřísněné bezpečnostní předpisy vedly k frustraci mnoha cestujících na stanovištích letištní kontroly, kdy byli nuceni vyhodit nápoje, lahve s parfémami a dokonce i tuby s opalovacím krémem.

Od dubna 2011 by se tyto předpisy měly zmírnit, takže by si cestující mohli vzít nápoje opět na palubu letadel, jakmile budou letiště vybaveny dostatečně dobrými skenery.

Nový skener vznikl ve firmě Kromek úzce svázané s univerzitou v Durhamu. Arnab Basu, generální ředitel společnosti, říká: „Nejllepší srovnání s konvenčním rentgenovým skenerem je asi takové, že se jedná o podobný rozdíl jako mezi černobílým a barevným viděním.“

Konvenční letištní skener pracuje tak, že jeho rentgenové paprsky

ky procházejí objektem nebo osobou na elektronický senzor. Různé materiály pohlcují rentgenové záření různě, takže paprsky procházejí poměrně nerušeně tkání, kůží, plasty a tkaninami, ale jsou absorbovány kovem a kostmi.

Tradiční skenery jsou však poměrně málo citlivé a nepoznají rozdíl mezi vodou a potenciálně nebezpečnými chemickými látkami. Nový skener je daleko citlivější díky tomu, že dovede rozlišovat mezi různými vlnovými délkami rentgenového záření. Objekt má jiný „podpis“ v závislosti na vlnové délce rentgenových paprsků, takže skener rozliší mnohem větší množství materiálů.

Přestože láhev vody vypadá na první pohled stejně jako láhev s kapalnou výbušninou, skener je od sebe rozezná. Skener si také přečte čárový kód na láhvi s nápojem, a pak ho porovná s rozsáhlou databází produktů a zkontroluje, zda je obsah odpovídající.

Tyto skenery umožňují bezpečně zkontrolovat víno a lihoviny z duty free obchodů na letištích či v letadlech. Mohou být také použity k odhalování podvodů. „Pokud někdo nahradil obsah láhve single malt whisky čajem, skener okamžitě pozná, že to není whisky,“ říká Basu.

První z nové generace rentgenových skenerů by mohly být instalovány na letištích již v tomto roce.

háněli v autech opilí řidiči, a tak policii přispěje 3 000 zlotými.

V předešlém roce dopravní policisté ve Slezském vojvodství natchytali 15 tisíc lidí, kteří se napili alkoholu a pak sedli za volant. Jen za první květnový víkend, který si Poláci díky státnímu svátku prodloužili o jeden den, policie v celé zemi zadržela skoro 2 340 nestřízlivých řidičů.

PACHATELE PROZRADÍ BAKTERIÁLNÍ PODPIS

Stará pravda říká, že vaši přátelé o vás mohou hodně prozradit. Každý si totiž vybírá takové přátele, jací jsou nejbližší jeho povaze. Vědci z univerzity v coloradském Boulderu nedávno dokázali najít takové „přátele“ i na klávesnicích našich počítačů - jednalo se však o mikroby. Nová metoda by mohla být důležitým doplňkem k tradiční daktyloskopii.

Lidské tělo má s nejrůznějšími mikroby uzavřenou velmi pestrá paletu „koaličních smluv“. Řada z nich žije v v nejrůznějších částech naší zažívací trubice a život bez nich by byl pro člověka prakticky nemyslitelný. Mikrobi, tedy bakterie a archebakterie, však nemusí žít pouze uvnitř našeho těla. Velký počet druhů nalezneme i na jeho povrchu, na kůži. Produkty potních žláz a zbytky kůže totiž představují pro bakterie hotová hodovní místa. Nejvíce v oblíbené mají zejména ty části našeho tělního povrchu, kde se hodně potíme, například podpažní jamky, třísla či prsty na nohou. Na takových místech žije až sto tisíc bakterií na jednom čtverečním centimetru. Na jiných částech těla sice není bakteriální „osídlení“ tak husté, to však neznamená, že by tam nebyly bakterie žádné. Nalezneme je pochopitelně i na dlaních a špičkách prstů. Zajímavé je, že složení vlastní „zoologické zahrady“ bakterií je u každého člověka poměrně individuální a jedinečné. Stopy, které zanechává náš dotyk na nejrůznějších předmětech proto tvoří dokonalý bakteriální podpis každého člověka. Vědci z univerzity v Boulderu se rozhodli ověřit, do jaké míry lze využít tohoto podpisu pro přesnou identifikaci lidí. Sebrali proto vzorky z řady počítačových myší a zkoumali, zda se jim je ve slepém testu podaří přiřadit k jejich uživatelům. Výsledky identifikačního testu byly takřka stoprocentní.

I když autoři studie podotýkají, že jejich metoda není stoprocentně odzkoušená, zdá se, že kriminalisté dostávají do rukou další účinný nástroj.

VĚZENÍ S LUXUSEM

Nechvalně známá vazební věznice Butyrka se chystá rozšířit nabídku služeb o solária, bahenní lázně a možnost video hovorů přes Skype. Potvrdil to ředitel vězení Sergej Teljatnikov. Vězení, které vzniklo v roce 1879 přestavbou pevnosti ze 17. století a od té doby zásadních změn nedoznalo, se snaží vylepšit svůj image.

Vlna kritiky se na Butyrku snesla v listopadu 2009 poté, co tu zemřel Sergej Magnitsky (37), právník největšího ruského akciového investičního fondu.

Byl zatčen, když obvinil několik úředníků z daňových podvodů. V Butyrce po pár měsících skončil a Federální správa věznic musela přiznat částečnou odpovědnost za jeho smrt. Od tohoto incidentu se věznice snaží vylepšit si pošramocenou pověst. Vězni by prý měli mít k dispozici rychlé

internetové připojení, lázeňské služby i lepší lékařskou péči.

„Zařizujeme další lékařské služby a k dispozici budou i solária,“ řekl Teljatnikov podle informací Reuters státnímu rádiu Vesti FM. Solární lážna měla být nainstalována již ke konci roku, ale vězni budou muset žádat o jejich užití a za službu se bude platit. Objevují se i hlasy, které tvrdí, že opalování není v ruském vězeňském systému prioritou.

Vězeňská služba například před pár měsíci přiznala, že skoro polovina vězňů je vážně nemocná a nedostává se jim buď žádné péče, nebo jen neadekvátního ošetření. Zvláště velký problém představuje epidemie HIV a rezistentní tuberkulózy. Mezi bývalé „obyvatele“ Butyrky patřil například Hitlerův synovec Heinz, zakladatel Čeky Felix Dzeržinskij, polský premiér Wladyslaw Anders, stejně jako několik premiérů a prezidentů zemí, které se ocitly v sovětské zóně vlivu. Zdejší kobky poznali na vlastní kůži i sovětské spisovatele. Izák Babel tu byl v roce 1940 popraven, Alexander Solženicyn přežil a dostal Nobelovu cenu a Vladimir Majakovskij tu dokonce ještě před revolucí začal psát básně. Málokdo ví i to, že zde pobýval také slavný ruský letecký konstruktér Sergej Koroljov. I ten přežil a zasloužil se o sovětský vesmírný program.

**Dvoustranu připravil
Jaroslav LINHART
Foto internet**

LASEREM PROTI TERORISMU

Jak odhalit nastražené bomby? Tato otázka trápí jak vojáky v Afghánistánu tak i policisty v Evropě. Ukryté výbušniny jsou jednou z nejzákeřnějších zbraní, které kdy člověk vymyslel. Poslední objevy však ukazují, že i proti nim existuje účinná obrana. Obrana, ve které má hlavní slovo laser.

Vědci z britské univerzity St Andrew rozpracovali zajímavý nápad. V akademické obci se už nějakou dobu vědělo, že při odhalování nastražených výbušných pastí by mohl být laser dobrým pomocníkem. A jak se ukazuje, tento nápad zde na sebe bere reálnou podobu.

Duchovním otcem celého projektu je britský experimentální fyzik Graham Turnbull. Nová technologie využívá polymerové plasty, což výrazně snižuje i její ekonomickou náročnost. Právě polymery se zde chovají jako snímače, schopné zachytit i nepatrné množství těkavých látek, které se vznášejí nad každou zákeřně nastraženou bombou. Laser je tak schopen zareagovat třeba na přítomnost nepatrného množství trinitrotoluenu, který se právě k výrobě výbušnin

používá. Tato látka, objevená již v roce 1863, uvolňuje ze svého povrchu mikročástice. Jejich koncentrace velmi nízká, mezi miliardou částic se jich najde méně než deset. Přesto je citlivý laser dokáže zachytit a tím upozornit na skryté nebezpečí. Jak Turnbull navrhuje, tímto způsobem by se mohly zjednodušit kontroly na letištích i ve vchodech do budov. Dálkově ovládaní roboti by pak byli schopni nalézat bomby v zaminovaných oblastech. Ať už v Iráku, v Afghánistánu nebo třeba v Bosně, kde je po skončení občanské války před patnácti lety stále řada míst poseta nášlapnými minami. „V podstatě jsme pouze zkonstruovali umělé nos pro robotického psa,“ říká s určitou mírou nadsázky Turnbull.

To, že polymerové lasery by mohly reagovat na nitroaromatické molekuly, se už nějakou dobu tušilo. „Nyní však byla poprvé tato možnost prozkoumána i v praxi,“ podotýká Turnbull. Nová technologie však ještě zdaleka není zcela bezproblémová. Asi největším nedostatkem nové metody je skutečnost, že výbušnina nesmí být od detektoru příliš daleko, jinak ji laser neznamená. Přesto se jedná o významný pokrok v boji proti výbušným nástrahám.

Parcelování Ruska po mafiánsku

Boj s organizovaným zločinem hraje v činnosti ruské kriminálky naprosto prioritní roli.

Jednoduché to tam ale opravdu nemají. Jen na území hlavního města operuje okolo stovek větších či menších skupin, přičemž, jak trefně zodpověděl jeden z kriminalistických expertů dotaz, proč již dávno gangsteři nesedí za mřížemi – tam se dostanou jen řadoví pěšáci, zatímco „hlavouni“ se dávno stali váženými autoritami a působí aktivně jak v legálním byznysu, tak na nejrůznějších státních úřadech a institucích. A v neposlední řadě, z vězení se špatně kontrolují obchody a „jak necháš kousek teritoria nehlídaný, hned ti na něj brácha naskočí“, vysvětluje jeden z „postižených“. Velkým problémem posledních let, kterému ruští kriminalisté čelí, je nárůst spotřeby narkotik, jejichž největšími konzumenty jsou opět příslušníci gangsterských klanů. Dokonce se mezi nimi stalo tradičním úslovím – „stal ses vorem v zákoně“, fasuj „matroš“.

Už dávno jsou ty tam doby, kdy podzemí soupeřilo o teritoria. Dnes se zájem soustředil na výnosné aktivity. Proto třeba Tamborská skupina, operující v Petrohradu, proslula aktivitami obchodními, se specializací na obchod s ropnými produkty, ale působí i v autoservisech, vlastní restaurace a hotely, obchodují nemovitostmi a perou peníze nejen své. Organizovaný zločin láká především aktivity, které v krátké době a s co nejmenšími vlastními náklady přinesou nejvyšší zisky. Zprvu to byly herny, kasina a podobné podniky, později sítě restaurací a hotely, v případě metropole Moskvy a také Petrohradu i obchod s nemovitostmi a kontrola prostituce a narkobyznysu. Pohybujeme-li se na území Moskvy, pak zde ve zmíněných zájmových sférách dlouhá léta monopolizovala své postavení solncevská skupina. Ta k vyjmenovaným aktivitám úspěšně přibrala i vraždy svých odpůrců, kteří se jí postavili do cesty, jak o tom svědčí i případ doposud neobjasněných vražd novinářů a televizních reportérů, kteří se snažili na provázanost reklamních sponzorů s touto skupinou upozornit.

Podle vyjádření náčelníka Kriminální správy MV RF Igora Sobola byl ještě donedávna nejsilnější skupinou v RF tbiliský klan „Dědy Hasana“, který se dělil o významné regiony Dálného Východu se skupinou „Izmailovskou“. Kromě toho má pod palcem i Ural a část jižního Ruska. Děda Hasan kontroloval i oblast kolem Soči a Krasnodarský kraj, které jsou v současné době podzemím ceněny nejvýše, protože byznys všeho druhu tam díky výstavbě olympijských zařízení jen kvete. Skupina Dědy Hasana má podobně zaměření jako tamborská, k tomu ale ještě díky teritoriálním pozicím přibýly i úspěšný turistický byznys, také stavebnictví a bankovní sektor. Skupinu zaujal i obchod s kovy a plynařství. Na Sibiři například v Novosibirsku zakotvila skupina „pervomajskaja“, která se specializuje na „ochranu“ středostavovského byznysu, ale nepohrdnou ani maloobchodníky a podnikateli ve službách. Někteří lídři mafiánsko-gangsterských skupin pronikli i na mezinárodní půdu, kde se většinou specializují na podílůnictví v různých mezinárodních průmyslových či finančních konsorciích a hotelových či restauračních řetězcích.

Počátkem prosince 2010 se podařilo zlikvidovat organizovanou skupinu „Tarabanovských“, která operovala ve velmi bohaté průmyslové oblasti Kuzbasu. Vedl ji 41letý kriminálník, který přišel o svou původní skupinu při policejním zásahu, kdy byl zraněn a v důsledku paralyzován na obě nohy. I z invalidního křesla byl ale schopen dát dohromady skupinu další, s níž se vrhl na velmi výnosné vydírání místních podnikatelů, loupežná přepadení a krádeže drahých automobilů. Její akční rádius byl velmi vysoký především díky mobilům, ale i vyslačkám a dalšímu technickému vybavení na vysoké úrovni, jichž bylo nalezeno v bytech členů skupiny nepřeberně. Jak se ukazuje, to je další rys současného organizovaného zločinu v Rusku – operativní využívání komunikačních technik a na tomto základě účinná spolupráce mezi podobně zaměřenými skupinami, které kdysi soupeřily.

V poslední době došlo v Moskvě k několika vraždám a atentátům na známé „vory v zákoně“. Většinou jsou za nimi spory o rozdělení finančních zdrojů a také samozřejmě střety ambicí na šéfování kriminálnímu podsvětí a snaha o obsazení prominentních pozic svými lidmi jak v místní administrativě, tak i ve věznicích a dalších zadržovacích zařízeních.

Co se týče „vorů v zákoně“, nejen na Kavkaze, ale ani jinde ve světě

se s nimi nepotkáte. Jsou ruským specifickým, pozůstatkem sovětské epochy. Podle nejrozšířenějšího názoru se utvořila tato sorta lidí pod tlakem státní moci na politické vězně, kteří se ale v dalších letech vymkli kontrole a postavili se do opozice nejen vůči všemu, co se nějak pojilo se státem a jeho zákony, ale i vůči uznávaným společenským hodnotám obecně. Zpočátku odmítali i majetek a rodinné vazby, všichni si byli formálně rovni a veškerá rozhodnutí přijímali na společných sezeních. Tím se odlišovali například od mafií typu Cosa Nostra. Postupně ovšem narůstala mezi „vory“ touha po bezprácném zisku a moci, takže se zánikem SSSR i toto uskupení a jeho ideály vzaly rychle za své a dnes většina z „vorů“ buď paběrkuje nebo naopak zaujala dříve přezíraná místa úspěšných byznysmenů. V celém Rusku jich je podle Sobola již jen kolem 200, z toho stovka operuje v Moskvě nebo v jejím okolí. Za mříže se v posledním roce podařilo dostat asi 80 těchto pochybných „veličin“. Někteří z nich, původem z Kavkazu, byli deportováni do své domoviny. Kavkazské skupiny svou činnost šperkuje kontakty s teroristickými, převážně čečenskými bojůvkami, které operují pod nejednotným, často se měnícím velením a jsou roztroušeny na rozsáhlém území. O to je boj s nimi složitější.

Nejznámější skupinou z kavkazských mafiánů, operujících v RF jsou Gruzínci, kteří se tradičně nejvíce zabývají obchodem, podnikají ale také jako restauratéři nebo vlastníci autoservisů. Ale i oni operativně zareagovali na potřeby doby. Například v řešení tradičních konfliktů. Pokud dojde ke střetu například s arménskými obchodníky – pak již žádné vzájemné ničivé vyvražďování; obě strany hledají řešení u vlivných autorit, které se zašitují navenek dobrou pověstí a za řešení sporů si nechávají zaplatit. Jinak se ke svým krajanům a jejich překračování zákona nehlásí.

V poslední době, v souvislosti s krizí je tendence taková, že čím je na tom kterém území ekonomická situace horší, tím víc tam tlhnou kriminální zlivky k nějaké silné vůdčí autoritě.

Náčelník Sobol se domnívá, že popularitu těchto skupin dost často tvoří a pak periodicky přizívají i sama média, kterým na ruku jde kriminální „potěr“, který touží po slávě a penězích, zatímco odcházející generace mafiánů a gangsterů by ze všeho nejraději v klidu a teple užívala prebendy, plynoucí z politicky i ekonomicky výnosných městeček, na něž se vesměs díky špinavým penězům úspěšně probojovali.

Policisté s „lidskou tvář“ v Rusku

V Rusku to vzali opravdu z gruntu. Nejenže v rámci reformy MV RF na základě prezidentovy iniciativy mění Zákon o milicii z r.1990 na Zákon o policii, ale i název dne, kdy všichni policisté slaví svůj svátek – tedy Den milice 10.11. bude přejmenován na Den zaměstnance MV. Aby se veškeré plánované změny ve struktuře a činnosti policie mohly uskutečnit, musí se především změnit ti, kdo budou šéfovat budoucím policejním oddělením. Tato změna bude opravdu principiální. V budoucnu se totiž celá policie má chovat jako servis, který bude nabízet a zajišťovat občanům perfektní služby v oblasti dodržování a ochrany jejich zákonných práv, a ne jako doposud, kdy byla „trestajícím mečem socialistické zákonnosti“. Budoucí šéfové dokonale sladěných policejních týmů budou muset umět pracovat především s občany, v rámci prevence zvyšovat jejich právní gramotnost, ale i zodpovědnost, ovšem i dbát na dodržování zákonů jak jimi samými, tak v této oblasti jít příkladem. Policisté budou nejen chránit občany před kriminálníky nejrůznějšího typu, ale pokud již k nějakému incidentu dojde, musejí být schopni poskytnout první pomoc, také budou ale muset umět poradit, když dojde ke kolizi v „problémové rodině“. Ideálně podle tvůrců nových pravidel fungování policejního sboru bude, když k použití síly bude docházet jen v krajním případě.

K tomu, aby ruští policisté naskočili do takového „humanitárního vlaku“ bude třeba nejdřív vychovat ty správné strojvůdce. Zatím se na ministerstvu z těch zkušených a schopných vyšších policejních důstojníků vytvořila kádrová rezerva, která v průběhu letošního roku nastoupila znovu do univerzitních škamen a školí se v Akademii řízení MVRF. Doposud „rekvalifikačním kurzem“ z milice na policii prošlo prvních 50 plukovníků a generálů. Jak informoval ministr vnitra Nurgalijev, vedoucí pracovníci absolvují 13 nových učebních discip-

lín, jejichž výuka probíhá především formou modulových bloků, kde se řeší typické operativní a jiné profesní modelové situace. Základem pro ně budou konkrétní příklady z policejní praxe při výuce nejen generálské, ale i na hodinách pro řadové policisty, kteří si při nich budou vytvářet automatické praktické návyky. Jen pro pořádkové hlídky je vypracováno na 200 modelových situací, lišících se v profesionálním postupu při jejich řešení podle nebezpečnosti situace, podle frekvence možnosti jejich vzniku apod.

Nově se koncipuje přístup k potenciálním vykonavatelům policejního řemesla už na středních školách, kde se vytvářejí experimentální třídy s právním zaměřením, případně i s konkrétnější perspektivou práce u policie. Jak to na policejních služebnách chodí si ověřují studenti exkurzemi na různá pracoviště, což má podle psychologů větší efekt, než pouhé právní teoretizování. Odborníci tvrdí, že takto, když se po mladých, nastupujících adeptech na náročné povolání člena moderního policejního sboru již od samých začátků nebude žádat jen tupé vtulování si do hlavy služebních postupů se postupně vychová generace policistů, kteří budou mít ke své práci úplně jiný vztah a občané jim budou více důvěřovat.

To, že Rusové vkládají do realizace nového zákona velké naděje, zdůraznil i prezident Medveděv, když obhajoval, proč trvá na datu 1. 1. 2011 jako na počátku platnosti zákona.

Jsmé jedné krve...

Do petrohradské nemocnice přivezla matka svého tříletého syna s mnohočetnými popáleninami, viditelnými zhmožděninami a modřinami. Všechna závažná poranění vznikla podle předběžných informací bitím a poléváním dítěte horkou vodou z čajníku. Pachatelem hrůzného činu měl být podle výpovědi matky opilý nevlastní otec dítěte. A důvod? Dítě „strašně zlobilo“. Obviněný otcím vypověděl, že si dítě na sebe zvrhlo hrnec, ale lékaři podle charakteristických zhmožděnin jeho tvrzení vyvrátili. Ačkoli se lékaři domnívali, že zvládnou situaci bez operace a vůči otcimovi nebylo ani vzneseno obvinění z ublížení na zdraví, vyvolal případ sám reminiscence na případ z minulého roku, kdy muž přivezl do moskevské fakultní nemocnice svého adoptivního syna Gleba s těžkými popáleninami v obličeji, otřesem mozku a v celkovém bezvědomí. Zranění oba adoptivní rodiče vysvětlovali tím, že si dítě na sebe zvrhlo nádobu s vařící vodou, následně spadlo se schodů a ještě je pokousal dole obrovský pes. Po opakovaných výsleších se manželský pár, který má ve své péči ještě Glebovu sestru, doznal, že „matka“ několikrát dítě zmíněnou rozpálenou nádobou udeřila. Přitom k tomu nedošlo poprvé, nervově labilní žena dítě často a velmi surově. Muž o tom věděl, ale nijak neza-

kročil. V závěru soudního procesu se obvinění změnilo z lehkého ublížení na zdraví na trestný čin zbití, za který je stanovena sazba od 3 do 7 let odnětí svobody. Adopce byla zrušena.

V létě minulého roku došlo v blízkosti Petrohradu k dalšímu případu násilí proti mladistvému. Tentokrát skončil střet s násilím dospělých pro 16letého chlapce tragicky. Byl zbit a poté hozen do řčky, která tekla v blízkosti pracovního tábora pro problémové a obtížně zvladatelné děti a mladistvé. Výrostci se totiž v noci vypravili na nedaleké pole nakrást jahody. Došlo ke rvačce s hlídači, která skončila vraždou. Kromě mladíka byly obušky zmláceny i dvě 15leté dívky, které s otřesem mozku a mnohačetnými zraněními byly převezeny do nemocnice. Posléze si usvědčení členové ochranky vyslechli obvinění z téhož trestného činu zbití. Podle pozdějších vyjádření nadřízených vedení tábora nedbalo doporučení profilových komisí a v důsledku jeho svévolného přístupu ke stanoveným pravidlům došlo v zařízení k narušení disciplíny. Děti se staly ještě víc nezvladatelnými, celá situace nevyhnutelně šla k tragickému konci. Pracovníci soukromých bezpečnostních služeb se musejí řídit svými předpisy, ale, jak potvrdil časopis „Názor“ jeden z bezpečnostních metodiků, jedna věc je použít násilí proti evidentně slabšímu jedinci nebo proti desítkě „evidentně slabých jedinců“, kteří útočí na vás.

Selhání dospělých vůči dětem komentují další dva případy. V jednom, k němuž došlo v květnu, pětadvacetiletý muž hodil pod příjezdový vlak pětiletou holčičku. Vlak zastavit nestačil. Muž později vyšetřovatelům vysvětloval, že ho rozčílilo, že si z něj „holky dělaly srandu“, začal se s nimi hádat a nějak to nezvládl. Konec známe. Podle policistů se bude muset podrobit vyšetření na psychiatrii. Obviněn byl z vraždy nezletilého. V témže měsíci kapitán ozbrojených sil RF a vědecký pracovník Zacharkin vyhodil z balkonu bytu v 7. patře dvě 8leté dcery své družky, protože na ni žártil. Obě se těžce zranily. Kapitán dostal 9 let a matce děvčátek bude muset zaplatit 600 tisíc rublů.

Násilí na dětech a mladistvých se ale nedopouštějí jen rodiče, či bodyguardi. Jeden příklad nakonec z ruské policejní „praxe“. Policisté při výslechu trýznili 17letého výrostka dušením a bitím do tříset míry, že mu rozmlátili pohlavní orgány. O celé věci Výboru proti mučení referovala matka ztýraného mladíka, s tím, že syna, který šel s kamarádem po ulici, sebrala bez jakéhokoli důvodu policejní hlídka, dovekla ho na místní oddělení, kde jej zbili poprvé, pak na okresní, kde došlo k popisovanému incidentu. Údajně bylo při celém aktu v místnosti několik přihlížejících policistů. V zakrveném oblečení zmláceného mladíka přivezla domů inspektorka z oddělení pro záležitosti mladistvých, požadující, aby jí mladík podepsal prohlášení, že vůči jednání policistů nemá výhrady. To samozřejmě rodina chlapce odmítla. Mladíka odvezli do nemocnice k akutní operaci, lékaři ale i po dlouhotrvajícím léčení na urologii pochybují, že se funkčnost orgánů podaří obnovit. Celou věcí se začala zabývat Inspekce MVRF.

**Z ruského tisku přeložila a zpracovala
Mgr. Dana SLOŽILOVÁ**

JE ŘÍZENÍ MOTOROVÉHO VOZIDLA PO DOSAŽENÍ 12 TRESTNÝCH BODŮ TRESTNÝM ČINEM NEBO PŘESTUPKEM? – doplnění článku z minulého čísla ve světle nové judikatury.

V lednovém příspěvku nazvaném „Několik poznámek k problematice přezkoumání blokových pokut uložených za bodově hodnocené dopravní přestupky“ jsme se v závěru v krátkosti zabývali i otázkou právní kvalifikace řízení motorového vozidla po dosažení 12 trestných bodů v registru řidičů. V době, kdy jsme se rozhodli tento příspěvek napsat (říjen 2010) převládala názor, že uvedené jednání nelze kvalifikovat jako přečin maření výkonu úředního rozhodnutí dle § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku. K tomuto názoru jsme se v minulém článku přiklonili i my

z důvodů tam uvedených. Obdobně hovořila i soudní judikatura.

S ohledem na usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 4 Tdo 825/2010 ze dne 16. 11. 2010 je potřebné dříve převládající názor revidovat a to v tomto směru: „Za rozhodnutí ve smyslu § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku je třeba považovat ta rozhodnutí, na základě kterých došlo k zaznamenání bodů do registru řidičů, a proto řízení motorového vozidla řidičem, který pozbyl řidičského oprávnění v důsledku dosažení 12 bodů v registru řidičů, lze posoudit jako přečin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku.“

Zásadní změnou tedy je, že citovaný judikát umožňuje kvalifikovat nastíněné jednání jako přečin dle § 337 odst. 1 trestního zákoníku, což však ještě neznamená, že každé takovéto jednání je nutné jako přečin skutečně posoudit. Druhou možnou alternativou zůstává právní kvalifikace dle 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích.

Při kvalifikaci protiprávního jednání spočívajícího v řízení motorového vozidla po dosažení 12 trestných bodů bude s ohledem na zásadu subsidiarity trestní represe zakotvené v ustanovení § 12 odst. 2 trestního zákoníku rozhodující individualizace daného skutku za analogického využití kritérií vymezených v § 39 odst. 2 trestního zákoníku.

Pro tyto, ale i jiné obdobné případy, kdy přichází v úvahu též právní kvalifikace podle jiného právního předpisu nežli trestního zákoníku, lze obecně postulovat, že jestliže jsou prostředky tohoto jiného právního odvětví nejen dostačující, ale i výrazně efektivnější, jeví se potřebné při posuzování daného jednání uplatnění zásady „ultima ratio“ za pomoci společenské škodlivosti.

**JUDr. Zdeněk FIALA,
JUDr. Lydia OTTOVÁ
Katedra veřejné správy fakulty
bezpečnostního managementu
Policejní akademie
České republiky v Praze**

TA MLÁDEŽ...

*Jan Sládek hledal pomoc
v restauraci Zelený strom*

„Dobře vaří u Zeleného stromu, tam si zajděte na oběd“, říkal nám policista ze služby kriminální policie a vyšetřování, když jsme se ho zeptali, kde se tady dá dobře najíst. Měl pravdu, personál restaurace byl milý, na jídlo jsme ani dlouho nečekali a hlavně nám za slušné ceny opravdu chutnalo.

Teprve později jsme se dozvěděli, že právě nedaleko restaurace Zelený strom a těsně před jejím vchodem se začátkem května 2009 stala téměř tragédie.

Kolem půl jedné v noci procházel parkem u ulice Jiřkovská šestapadesátiletý muž. Vracel se z letního stadionu, kde byl správcem, ale byl v nepravou dobu na nesprávném místě. „Při cestě domů jsem si v parku povšiml, že na lavičce u pískoviště sedí skupinka několika mladíků, ale nevěnoval jsem jim žádnou pozornost. Šel jsem pomalu dál, až jsem se dostal na jejich úroveň a mladíci na mě začali pokřikovat, že jsem „socka“, proč čumím, kam tak spěchám atd. Něco jsem jim odpověděl, ale pokračoval jsem dál a nevnímal jsem si jich. Dostal jsem se až do poloviny parku, když najednou jeden z mladíků vyběhl a nečekaně mě udeřil pěstí do obličeje. Najednou jsem měl strach a začal jsem utíkat. Mladíci se ale zvedli, rozběhli se za mnou a obklíčili mě. Stáli v půlkruhu a za zády jsem měl křoví, takže jsem neměl šanci utéct. Říkali, že si to se mnou vyřídí, bál jsem se, a proto jsem vytáhl z kapsy u bundy zavírací nůž. Stál jsem pod lampou a myslel jsem si, že když se ten nůž bude ve světle blyškat, tak se ti mladíci zaleknou a nechají mě být. Jeden z nich ale výsměšně říkal, že s takovou kudličkou si na ně nepřijdu. Začal jsem proto s nožem máchat kolem sebe, abych si je udržel od těla. Otočil jsem se doprava, a v tom měl jeden z mladíků praštil trubkou do hlavy. Byl to silný úder, ihned po něm jsem cítil, jak mi teče krev a stéká mi po krku. Abych se dostal z obklíčení, oháněl jsem se nožem kolem sebe dál, jednoho mladíka jsem bodnul, ale nevím přesně kam. Kluci znejistěli a já toho využil, dostal jsem

se z jejich blízkosti a začal jsem utíkat směrem k restauraci a zároveň jsem se snažil dovolat na linku 158. Měl jsem ale smůlu, protože mě trojice mladíků začala pronásledovat. Ten, co držel v ruce trubku, začal křičet, že mě zabije,“ vypověděl později do protokolu napadený Jan Sládek.

Trojice mladíků muže častovala hrubými a vulgárními výrazy a dva z nich náhodně chodce opakovaně tloukli po celém těle železnou tyčí a dřevěným koštětem. Několik ran dostal do hlavy, některé úderý směřovaly na nohy. Prchající Sládek upadl i na zem, ale ani tehdy mladíci ve svém útoku neustávali. Jan Sládek se přeci jenom dostal až ke vchodu do restaurace Zelený strom, myslél si, že tady sežene pomoc, ale ani to mu nevyšlo, bylo zavřeno. Nezbylo mu nic jiného, než se i nadále bránit svým nožem, jediné tak se napadený muž snažil zabránit dalším útokům ze strany rozběsněných mladíků. Před vchodem do restaurace šestapadesátiletý muž kapesním nožem zranil dalšího mladíka a ohrožoval i matku jednoho z útočníků. Ženu si nakonec vzal, ve snaze zabránit dalšímu napadání, jako „rukojmi“. Jakmile ji ale nezraněnou propustil, mladíci se na něj sesypali a opětovně zaútočili železnou tyčí. Jeden z útočníků ještě sebral někde na zemi dlažební kostku a hodil ji přímo na hrudník Janu Sládkovi. Zoufalý muž opustil prostory u restaurace a před dalšími úderý se snažil schovat na parkovišti vozidel za stánkem s občerstvením. Konec dalším agresivním útokům udělala až svědky přivolaná pomoc. Na místo postupně dorazili strážníci městské policie, policejní hlídka z obvodního oddělení i policejní hlídka OHS a nechyběla ani dvě vozidla záchranné služby.

Policisté ze služby kriminální policie a vyšetřování okamžitě zahájili úkony trestního řízení ve věci fyzického napadení. Vyšetřování vedl poručík Ing. Marek Svoboda. Postupně muži zákona vyslechli desítky zúčastněných osob, včetně svědků celého incidentu, aby zjistili, co se vlastně stalo a jak vše začalo. A nebylo to opravdu jednoduché.

Záchranná služba z místa fyzického napadení nakonec do nemocnice odvezla hned tři zraněné osoby. Byl to již zmíněný Jan Sládek, osmnáctiletý Michal Horák a šestnáctiletý Marek Konopásek.

Z výslechů zúčastněných osob a dalším šetřením kriminalisté postupně zjistili, jak celý incident probíhal. Na oslavě narozenin se v bytě patnáctiletého Adama Drábka, nedaleko parku u Zeleného stromu, sešlo několik mladíků. Společně s mámou Adama a její kamarádkou se vesele bavili, popíjeli alkohol a poslouchali hudbu. Po dvacáté hodině přijeli do bytu na kontrolu strážníci MP, na rušení nočního klidu upozornili sousedé. Po domluvě strážníků se tři mladíci – Michal Horák, Marek Konopásek a Adam Drábek - zašli do přilehlého parku trochu zchladit, měli dobrou náladu. Na lavičce narazili na spícího třiapadesátiletého bezdomovce a ještě rozespáleného muže napadli nejprve verbálně a poté i fyzicky. Pan Václav se mladíků posilněných alkoholem bál, vstal a ze strachu raději z parku co nejrychleji odešel. Podnapilí chlapci pana Václava nezranili, ale aby ukázali svoji sílu, při odchodu mu utrhli rukáv od bundy. Po tomto rozptýlení se hoši vrátili zpět na oslavu, ale krátce po půlnoci se opět skupinka chlapců vypravila před dům. V tu dobu parkem procházel Jan Sládek. Mladíci se domnívali, že se do parku vrátil pan Václav a hledá lavičku ke spaní, oba muži si totiž byli podobní, a proto byl scénář jejich zábavy téměř stejný.

Janu Sládkovi oslavenci začali nadávat a možná i díky vypitému alkoholu používali až sprosté výrazy. Náhodný kolemjdoucí jim odpověděl, něco v tom smyslu, že na takové „típky“ opravdu celý večer čekal a tím je pravděpodobně rozčílil.

Jeden ze strážníků městské policie v protokolu o výslechu svědka uvedl, že měl noční službu s jednatřicetiletým kolegou a v parku byli za noc hned několikrát. Při první kontrole v parku nikoho nenašli, pouze zaregistrovali na lavičce spícího bezdomovce. Při druhém výjezdu zase v parku nikdo nebyl a neviděli už ani spícího muže. Když hlídku strážníků poslal dozorcí na stejné místo potřetí, našli kousek od parku ležet utržený rukáv bundy. Jak se později ukázalo, patřil již zmíněnému panu Václavovi, kterého mladíci probudili, napadli a z parku vyhnali. „Když jsme přijeli k parku potřetí, na místě byli tři kluci a nějaká dívka. Jeden z mladíků byl zraněný na krku, ale jakmile nás uviděl, tak se otočil a utekl směrem do parku. Od ostatních jsme se dozvěděli, že před restaurací u Zeleného stromu je zraněn další mladík, a jeho zranění je vážnější, ale i to, že právě tam najdeme útočníka. Oka-

něného ošetřovali svědci a my jsme s kolegou chtěli najít útočníka a shromáždit osobní údaje mladíků, kteří byli jak u restaurace, tak různě pobíhali po parku. Najednou se ale u stánku s občerstvením objevil starší muž, byl celý od krve a v ruce držel nůž. Namířil si to k nám, asi byl v šoku, ale dal mi útočnou zbraň a stále opakoval: „Kluci mě napadli“. Jakmile mladíci zjistili, že krvácející muž nemá zbraň, popadli tyče a chtěli na muže zaútočit. Byl jsem překvapený, ale okamžitě jsme s kolegou zareagovali a útoku jsme zabránili. Lékaři se po příjezdu postarali o zraněné a my jsme mohli pokračovat a shromažďovat osobní údaje svědků a mladíků. Kluci nám začali spontánně všechno vyprávět, měli radost, že staršího muže napadli a brali to jako hrdinský čin. Doslova se před sebou vzájemně chlubili, kdo mu víc ublížil a čím a kam ho praštil.

V září loňského roku vynesl Okresní soud Děčín rozsudek.

Mladiství šestnáctiletý Marek Konopásek, sedmnáctiletý Petr Pospíšil, patnáctiletý Adam Drábek a sedmnáctiletý Ondřej Zvolský jsou vinni. Společným jednáním v květnu 2009 slovně i fyzicky napadli Jana Slá-

tětem po celém těle, zejména do hlavy a nohou. „Popsaným jednáním mladiství Janu Sládkovi způsobili dvě tržné zhmožděné rány hlavy, pohmoždění hlavy, hrudníku, břicha, zad, levého kolena a ramene. Dále drobné oděrky na hřbetu nosu, u středních článků dvou prstů pravé ruky a u obou bérců. Zranění hlavy jsou závažná poranění, při kterých dochází k ohrožení životně důležitého orgánu – mozku. S těmito poraněními byl Jan Sládek hospitalizován a operován v Lužické nemocnici, následně byl v domácím léčení, v němž se nachází do současné doby,“ tolik zaznělo u soudu v Děčíně při čtení rozsudku. A jaká je situace dnes? Poškozený Jan Sládek přišel po fyzickém napadení mladíky o práci a vážné zranění ramene muže přivedlo až k invalidnímu důchodu a dodnes má trvalé, převážně psychické následky.

Obhajoba mladistvých spočívala v tom, že se kluci bránili agresivnímu útoku Jana Sládka. Tato tvrzení vyvrátil svědeckou výpovědí samotný poškozený a přispěly k tomu i zajištěné důkazy. Z nich je patrné, že incident vyvolal Marek Konopásek a ostatní mladiství se k němu přidali. Jan Sládek se pouze bránil jejich útoku a jeho jednání naplňuje znaky nutné obrany. Je zcela nelogické, aby jedna osoba útočila proti převaze fyzicky zdatnějších útočníků.

V průběhu hlavního líčení soud k trestné činnosti za účasti obhájců a zákonných zástupců vyslechl obžalované mladistvé. Všichni čtyři se k jednání před soudem plně doznali, souhlasili s obžalobou, jednání velice litovali a na místě se poškozenému Janu Sládkovi postupně omluvili.

Okresní soud Děčín mladistvého Marka Konopáska odsoudil za provinění výtržnictví a uložil mu trestní opatření odnětí svobody v trvání šesti měsíců, podmíněně odložené na zkušební dobu dvanácti měsíců. Petru Pospíšilovi a Ondřeji Zvolskému

Před útočníky se nakonec Jan Sládek schoval na parkovišti vozidel za stánkem s občerstvením

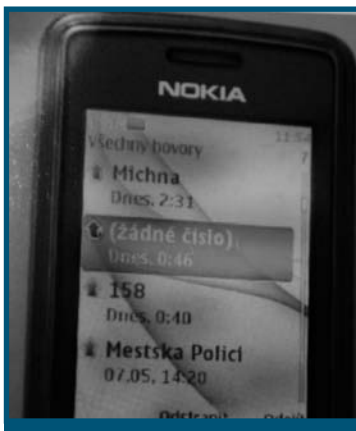
Okresní soud Děčín uložil trestní opatření odnětí svobody v trvání dvanácti měsíců, podmíněně odložené na zkušební dobu dvou let s dohledem. A to za provinění výtržnictví spáchané ve spolupachatelství a provinění ublížení na zdraví, rovněž spáchané ve spolupachatelství. Shodné trestné činy spáchal i Adam Drábek, kterému soud uložil souhrnné trestní opatření odnětí svobody v trvání tří let, podmíněně odložené na zkušební dobu tří let s dohledem.

Všichni čtyři mladiství jsou zároveň povinni společně a nerozdílně uhradit způsobenou škodu České průmyslové zdravotní pojišťovně ve výši 40 030 korun. Tuto částku soud pojišťovně priznal za náklady vynaložené na léčbu Jana Sládka. Poškozenému Janu Sládkovi jsou mladiství povinni uhradit škodu ve výši 102 571 korunu. Obvinění i obhájci se vzdali práva podat odvolání proti rozsudku a rozsudek následně nabyl právní moci.

Eva BROŽOVÁ
Foto autorka a spis

Útočníci uhodili náhodného muže do hlavy hned několikrát

Z volaných čísel mobilního telefonu napadeného je zřejmé, že hledal pomoc a volal na policii

mžitě jsme zamířili k restauraci a před vchodem jsme našli chlapce, zraněného na krku. Nebylo to jeho jediné zranění, zraněn byl i v oblasti břicha. Okamžitě jsem volal na záchranku, ale tam už informace měli. Zra-

ka. Marek Konopásek muže udeřil pěstí do obličeje a poté co ho napadený muž zranil, tak ho ostatní pronásledovali až k restauraci Zelený strom. Při pronásledování mladíci muže opakovaně tloukli železnou tyčí a koš-

STANOVISKO

poradního sboru ministra vnitra k Strategii vlády v boji proti korupci 2010–2012

V závěru minulého roku připomínkoval Poradní sbor ministra vnitra pro boj s korupcí návrh Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2010–2012 a následně vyjádřil stanovisko k tomuto návrhu, který Ministerstvo vnitra jako věčný gestor předkládá do mezirezortního připomínkového řízení a následně vládě ČR ke schválení.

Poradní sbor doporučuje ministrovi vnitra, aby předložil návrh Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2010–2012 v současném znění vládě ČR ke schválení. Zároveň konstatuje, že kvalita strategie bude záviset na konkrétní podobě opatření vyplývajících z jednotlivých bodů materiálu, na efektivitě jejich prosazení v praxi a následné kontrole plnění úkolů z této strategie vyplývajících. Zároveň doporučuje ministrovi vnitra prosazovat realizaci opatření podle priorit stanovených poradním sborem.

„Pevně věřím, že vláda předkládanou strategii schválí a že jednotlivá opatření nezůstanou pouze na papíře a budou důsledně prosazována a uváděna do praxe,“ dodala předsedkyně poradního sboru Markéta Reedová.

Poradní sbor byl ustaven v srpnu 2010. Jeho úkolem je především nalézání nejvhodnějších podob protikorupčních opatření. Poradní sbor přijímá stanoviska k protikorupčním návrhům jiných subjektů a navrhuje další protikorupční opatření jdoucí nad rámec platné legislativy v resortu Ministerstva vnitra. Výstupy poradního sboru slouží ministru vnitra při přípravě koncepčních materiálů legislativní i nelegislativní povahy a dalších protikorupčních postupů. Poradní sbor je složen jednak z odborníků státní správy, ale také ze zástupců neziskového sektoru a profesních organizací.

Mezi priority, kterými se poradní sbor zabývá, patří například:

- zvýšení transparentnosti rozhodování veřejné správy
- zlepšení vymahatelnosti svobodného přístupu k informacím
- vyšší osobní odpovědnost veřejných činitelů za způsobené škody
- přísnější pravidla pro financování politických stran
- účinná novela zákona o zadávání veřejných zakázek
- trestní odpovědnost právnických osob
- vzdělávání a prevence

Pro dosažení efektivnějších výsledků se poradní sbor rozdělil do dvou pracovních skupin, které se zabývají tématy *Veřejná správa a otevřenost* a *Trestní oblast*. Tyto pracovní skupiny budou zpracovávat konkrétní opatření a ke

své práci si přizvou další odborníky mimo poradní sbor (zástupce Svazu měst a obcí, NKÚ apod.).

Ministerstvo vnitra zřídilo speciální protikorupční linku pro cizince

Zvláštní protikorupční telefonní linku pro cizince pobývající na území ČR zřídil odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra. Linka bude sloužit k oznamování veškerých forem korupčního jednání, se kterými se cizinci setkají, např. při vyřizování pobytových agend. Ministerstvo vnitra tímto krokem realizuje další opatření v boji proti korupci.

„Zřízení linky je špatná zpráva pro ty, kteří se chtějí na cizincích obohacovat. Nyní mají zastání, Ministerstvo vnitra bude všechny tyto případy nekompromisně řešit,“ řekl ministr vnitra Radek John.

Protikorupční linka bude fungovat na telefonním čísle 974 847 704, její provoz byl zahájen 6. 12. 2010. Tarif linky se řídí standardním ceníkem, jaký platí pro pevnou telefonní linku.

Operátor, zaměstnanec odboru azylové a migrační politiky zběhlý v komunikaci s cizinci, je k dispozici pro hovory v českém a anglickém jazyce, a to každé pondělí a středu od 8 do 17 hodin, v úterý a čtvrtek od 8 do 15 hodin a v pátek od 8 do 14 hodin. Mimo tuto pracovní dobu mohou ohlašovatelé zanechat na záznamníku vzkazy, které operátor zpracuje následující den. Ty lze nahrávat v jakémkoli jazyce.

Stížnost na korupční jednání příslušníka Služby cizinecké policie předá pracovník linky Inspekci Policie České republiky, která informace prověří a vyhodnotí další postup. Korupční jednání civilního pracovníka bude řešeno v rámci Ministerstva vnitra, potažmo Policie ČR.

Ministerstvo vnitra zmapovalo postoj veřejnosti k extremismu. Boj proti extremismu je i nadále prioritou Ministerstva vnitra.

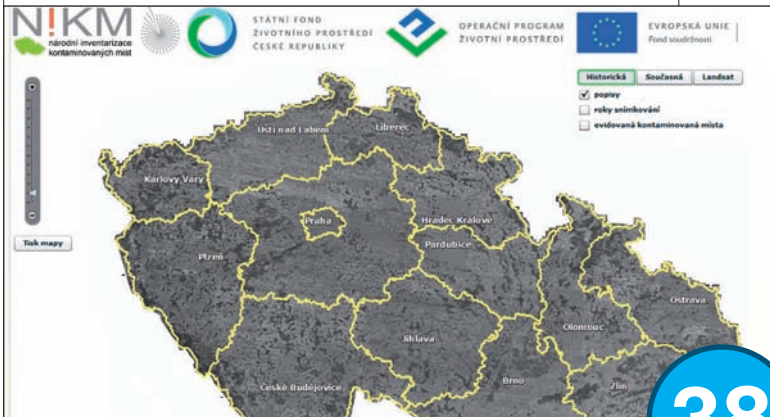
Ministerstvo vnitra, které se dlouhodobě a systematicky věnuje problematice extremismu, si nechalo zpracovat sociologický výzkum „Zmapování postojů veřejnosti v ČR k pravicově extremistickým, rasistickým a xenofobním myšlenkám a jejich šířitelům s ohledem na integraci menšin a cizinců.“ Jedná se o první kvantitativní sociologický výzkum v České republice, který mapuje postoje veřejnosti k extremismu.

Projekt získal v rámci Bezpečnostního výzkumu na rok 2010 finanční dotaci 1 250 000 Kč. Výzkum zadal odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra. Ve výběrovém řízení uspěla a návrh realizovala firma STEM. Výzkumný tým se snažil zjistit, jaká je míra skrytého rizika expanze pravicového extremismu u české veřejnosti. Dále se snažili určit ohrožené skupiny, kterých se rizikové jednání může nejvíce týkat. Zjištěné výsledky výzkumu přispějí ke zkvalitnění činnosti orgánů státní správy, orgánů činných v trestním řízení v boji proti extremismu.

Šetření bylo provedeno na reprezentativním vzorku obyvatel České republiky starších 15 let, a uskutečnilo se ve dnech 17. 9. – 15. 10. 2010. Respondenti byli vybíráni metodou pravděpodobnostního výběru. Na otázky odpovídal rozsáhlý soubor 2056 respondentů.

Pavel NOVÁK
ředitel odboru tisku a public relations
Foto archiv redakce

Našli jsme pro vás na internetu

38

Už druhý měsíc píšeme nový letopočet – rok 2011. Naše dnešní procházka internetovými stránkami však zamíří proti proudu času, několik desítek let do minulosti. Promítneme si pár staříčkových grotesek, prohlédneme si dávné letecké snímky území naší republiky a nahlédneme i do staré kanceláře.

Vzpomínáte si, kdy jste naposledy viděli v televizi (nebo dokonce v kině) nějakou filmovou grotesku z období němého filmu? Už je to asi hodně dávno. A přitom jména jako Buster Keaton, bratři Marxové, Ben Turpin, Laurel a Hardy, Harold Lloyd nebo Charles Chaplin se zapsala zlatým písmem do historie filmového umění. Od dob jejich největší slávy (byla to desátá a dvacátá léta minulého století) už uplynula spousta času, ale snad stojí za to podívat se občas s nostalgií na ty krátké komedie s neuvěřitelně naivními gagy a zápletkami. Vždyť jejich taškařicemi začala éra filmu, který se dnes stal gigantickým průmyslovým odvětvím. Někteří tvůrci němých grotesek mají dokonce své oficiální stránky s podrobným životopisem, filmografií a fotogalerií. Můžete na nich shlédnout i krátké ukázky z některých filmů.

Takové stránky najdete například na adresách www.charliechaplin.com, www.laurel-and-hardy.com, www.busterkeaton.com nebo www.haroldlloyd.com.

Mnohem pestřejší výběr však nabízí populární YouTube: stačí do okénka vyhledávače zadat jméno konkrétního komika a pak již jen vybírat mezi desítkami různých videozáznamů. I když většina z nich má délku jen několik minut, najdou se i „celovečerní“ výjimky. Jednou z nich je slavný Chaplinův němý film *KID*, natočený na počátku dvacátých let. Jedná se o tklivý příběh tuláka Charlieho, který se ujme výchovy nalezeného dítěte.

Téměř hodinové video najdete na adrese www.youtube.com/watch?v=6GjgoYFw4Gw&feature=fvw.

Velmi populární byli ve své době *Keystones Cops* neboli keystonští strážníci producenta Macka Senneta. Tato naprosto neschopná jednotka amerických policajtů si zahrála v řadě vlastních grotesek i epizodních rolí ve filmech jiných tvůrců. Chaotické (a naprosto bezvýsledné) honičky zločinců se spoustou bouraček hledejte např. pod heslem *Keystone cops silent movie*.

Jedna z klasických „akcí“ keystonských strážníků je například na adrese www.youtube.com/watch?v=a8jphxpi1ro.

Dnes už každý trochu zkušenější uživatel internetu dovede najít

detailní pohled shora na své město, ulici i dům. Stačí na portálu www.mapy.cz zadat hledané místo a máte na výběr tři varianty – základní mapu, velmi podrobnou turistickou mapu a detailní satelitní snímek. Snadno také zjistíte souřadnice GPS a můžete s velkou přesností změřit i vzdálenosti různých míst.

Obdobnou službu (ale s celosvětovou působností) nabízí populární portál maps.google.com.

Česká informační agentura životního prostředí realizuje projekt NIKM s cílem inventarizovat kontaminovaná místa na území naší republiky. Součástí projektu je také tzv. ortomapa, sestavená z leteckých snímků, pořízených v letech 1950 – 56 pro zeměměřičské účely. Zadejte adresu kontaminace.cenia.cz a rázem se přenesete

o půl století do minulosti. Na monitoru se objeví černobílá mapa republiky s žlutě vyznačenými hranicemi krajů. V levé části je posuvník, kterým se mění *měřítko mapy*: kliknutím na značku + mapu „přiblížíme“, kliknutím na – ji „oddálíme“. Vzdálenosti na mapě můžeme odhadnout pomocí stupnice v levém dolním rohu. V pravém horním rohu jsou tlačítka *Historická* (fotomapa z 50. let), *Současná* a *Landsat* (speciální družicová fotomapa). Pod těmito tlačítky je vhodné kliknutím zaškrtnout políčka *Popisy* a *Roky snímání*. Výřez mapy můžete posunovat po obrazovce tak, že pohybuje te myši se současně stisknutým levým tlačítkem.

Při prohlížení mapy postupujte například tak, že nejprve zvolíte současnou mapu a vhodně nastavíte její měřítko. Na snímku vidíte současnou barevnou fotomapu vybraného území, tak jak je znáte dnes. A nyní „přepněte“ na mapu historickou a podívejte se, jak totéž území vypadalo na začátku období zemědělské kolektivizace. Rozdíl mezi oběma mapami téže lokality je tak velký, že vám až vyrazí dech. Místo dnešních velkých lánů je na černobílém snímku zemědělská půda rozkouskována na úzké proužky jednotlivých políček. Zastavěné části obcí zabírají mnohem větší plochu než dřív, k původním domům přibyla rozsáhlá panelová sídliště, tovární areály a nákupní centra. A právě tyto obrovské rozdíly, k nimž došlo na celém našem území v relativně krátkém časovém úseku, způsobí, že určitě nezůstanete jen u letmé prohlídky a srovnání „dříve“ a „dnes“.

Na závěr doporučujeme nahlédnout ještě do jiné oblasti historie a poučit se o vývoji kancelářské techniky.

Umožní nám to internetové muzeum, jehož webová stránka má adresu www.officemuseum.com/exhibits.htm. Menu v horní liště nabízí expozice nejružnějších druhů kancelářského vybavení, například: Psací stroje, Mechanické kalkulačky, Komunikační zařízení, Diktafony, Kopírovací stroje, Tiskárny aj. Nechybí však ani ukázky drobností jako jsou tužky a pera, razítka či ořezávkata. V každé kategorii je pojednání o historickém vývoji příslušného typu zařízení, obrazové ukázky a také odkazy na další zdroje informací.

Prohlídka fotografií a kreseb dávných přístrojů působí v první řadě nostalgicky. Současně si však uvědomíme, jak snadno a rychle – v porovnání s dávnými úředníky a úřednicemi (o domácnostech ani nemluvě) – se dnes spojíme s celým světem, připravíme jakýkoli grafický dokument, provedeme i nejsložitější výpočty, zhotovíme libovolný počet kvalitních kopií...

Jaroslav KUSALA

NUTNOST REFORMY výsluhových náležitostí

Autor ve svých úvahách vychází z aktuálních ekonomických a sociálních dopadů světové finanční krize, která se zákonitě projevuje i v zabezpečení policejních složek.

Vedle redukce platových prostředků se předmětem pozornosti stávají i jednorázové a opakovatelné finanční náležitosti při ukončení služebního poměru – odchodné a výsluhový příspěvek. Tento problém se týká i příslušníků ostatních bezpečnostních složek státu (Hasičského záchranného sboru, Celní správy, Bezpečnostní informační služby, Vězeňské služby) a vojáků (po stránce ekonomického a sociálního zabezpečení podle zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích). Současně nastavený systém výsluhových náležitostí (nejen u policistů) vyžaduje důslednou reformu v rámci efektivnosti služby pro stát. Právě zmíněná krize urychluje požadavky na reformu. Ta musí zároveň legislativně garantovat princip profesní „invalidity“ za stanovenou délku služebního poměru a zároveň také ochranu vysloužilců po startu v civilní profesní dráze před sociálním úpadkem. Zvláště při prodlužování věkové hranice pro odchod do starobního důchodu by bylo neetické, kdyby např. příslušník po 30 letech služby (zhruba ve věku 50 – 55 let) byl propuštěn bez patřičných finančních kompenzací pro nevyhovující zdravotní, fyzické a další požadavky výkonu služby. Tato ochrana je deklarována u všech členů Evropské unie, a to bez ohledu na úroveň ekonomického vývoje.

V České republice se výsluhové náležitosti přiznávají podle dvou zákonů o služebních poměrech – zcela jiný pro policii (včetně bezpečnostních sborů) a armádu. Důsledkem toho začala rivalita na trhu práce mezi těmito složkami, a to již v roce 1992. Tehdy byl přijat zákon č. 221/1992 Sb. o služebním poměru příslušníků Policie České republiky a novelizován zákon č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků. Rivalita pokračovala přijetím zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích, pro které byl v rámci výsluhových náležitostí zaveden velmi lukrativní institut odbytného (jednorázové dávky při končení služebního poměru) a během služebního poměru institut příspěvku na bydlení (měsíčně vyplácená dávka ve výši 10 tis. Kč).

Následoval (ve své účinnosti několikrát odložený) zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, který vstoupil v účinnost 1. ledna 2007. Co se týče měsíčního finančního příjmu je aktuálně u bezpečnostních sborů a vojáků téměř ve stejné výši; průměrná výše hrubého platu je u vojáků zhruba o 9 tis. Kč nižší oproti bezpečnostním sborům, ale vojákům náleží zmíněný příspěvek na bydlení (nepodléhající dani).

Doba 15 let služebního poměru pro přiznání výsluhového příspěvku je v současnosti pro příslušníky policie (včetně ostatních bezpečnostních sborů) a armády stejná. Zásadně rozdílná je procentní výměra z průměrného měsíčního hrubého platu ve prospěch příslušníků bezpečnostních sborů (např. za 15 let služby - v bezpečnostních sborech 20 %, zatímco v armádě 5 %). Na základě srovnání výsluhových náležitostí podle výše zmíněných zákonů lze poukázat na neadekvátnost pro příslušníky bezpečnostních sborů. Ta je důsledkem chybného nastavení této doby, a to již v předchozí legislativní úpravě (zákon č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie ČR), která pro přiznání náležitosti vyžadovala pouze 10 let trvání služebního poměru. Z výše uvedených důvodů lze zvažovat nezbytnou reformu výsluhového příspěvku. K tomu se jeví řada variant (např. redukce jeho procentní výměry, limitování jeho výše, posun doby pro jeho přiznání apod.).

Podmínky pro přiznání odchodného značně rozdílné, jak z hlediska doby služebního poměru, tak i z hlediska výše. U příslušníků bezpečnostních sborů činí jeden průměrný měsíční hrubý plat za 6 roků služby a rovněž se zvyšuje až do šestinásobku (za 24 letech služby). Pro vojáků činí čtyřnásobek průměrného měsíčního hrubého platu za 15 let služby a za každý další ukončený rok se zvyšuje o 40 % až do šestinásobku (20 let

služby). Oproti příslušníkům policie a ostatních bezpečnostních sborů může v České republice příslušník armády při ukončení služebního poměru požádat o výplatu již zmíněné jednorázové dávky – odbytné. Tato dávka je přiznána za předpokladu, že se voják při ukončení služby vzdá nároku na výsluhový příspěvek a odchodné. Odbytné se přiznává již za dva roky služby ve dvou průměrných měsíčních hrubých platech, za odsloužené roky stoupá, a to po jednom platu za každý rok do 10 let a za jedenáctý a každý další rok o jednu polovinu platu až do stropu – tj. 18-ti násobku platu (za 26 let služby).

Nastavený systém výsluhového příspěvku a odchodného při ukončení služebního poměru za současných podmínek nepředstavuje dostatečný motivační faktor pro setrvání ve služebním poměru v rozmezí 20 – 25 lety, tedy do věkové hranice pro odchod do profesního „invalidního“ důchodu. Při ukončení služebního poměru by bylo efektivní nastavit pouze institut výsluhového příspěvku a odchodného za minimální délku služby 20 roků (pro oba služební poměry). Tím motivovat příslušníky k dobrovolnému ukončení služby v okamžiku dosažení věku, který je možno považovat za hraniční pro setrvání v přímém výkonu služby. Institut odbytného nastavit pouze na události (a to u příslušníků bezpečnostních sborů a vojáků), jako je ukončení služebního poměru důsledkem reorganizačních změn nebo ze zdravotních důvodů, kdy nejsou splněny podmínky pro přiznání nároku na odchodné a výsluhový příspěvek.

Při výpočtu výsluhových příspěvků a odchodného by mělo dojít k vypuštění pohyblivých složek platu vyplácených v období, z kterého se náležitosti přiznávají. Jedná se o osobní příplatek, odměny a tzv. spekulativní složku, kterou má možnost potenciální příjemce ovlivnit (např. bude častěji držet pohotovosti, vykonávat dozorcí služby, přesčas apod.). Tak by se odstranily i potenciální negativní jevy v zaměstnaneckých vztazích (např. účelové a bezdůvodné finanční zvýhodňování osob před ukončením služebního poměru apod.).

V souvislosti s reformou veřejných financí lze zvažovat zdanění výsluhových příspěvků, které by státnímu rozpočtu přineslo částku okolo 1 mld. Kč ročně. Zároveň se zvažuje o pozastavení výsluhových příspěvků požitavatelům po dobu jejich působnosti v pracovním poměru ve státní správě, čímž by se zamezilo tzv. dvojímu placení ze státních prostředků. Optimální řešení lze spatřovat v testování celkového příjmu požitavatele výsluhového příspěvku. Předmětem daňového zatížení by se výsluhový příspěvek stal za předpokladu, že s ostatními příjmy (podléhající dani bez ohledu od jakého jsou zaměstnavatele) požitavatele přesáhne několiknásobek stanovené částky (např. 5-ti násobek minimální mzdy apod.). Tímto způsobem by se potvrdila skutečná „profesní“ invalidita, neboť na základě příjmů z práce, by se projevila schopnost požitavatele příspěvku na trhu práce.

Ing. Jaroslav ŠETEK, Ph.D.
Jihočeská univerzita

PRÁVNÍ POMOC

osobě podávající vysvětlení podle zákona o policii a její poučení

Článek se zabývá problematikou právní pomoci osobě podávající vysvětlení podle § 61 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, ve věcech důležitých pro odhalení trestného činu a jeho pachatele.

Absence právního institutu požadování podání vysvětlení policií při odhalování trestné činnosti v předchozím zákonu o policii s sebou nesla jisté výkladové nejasnosti, a to zejména při provádění operativně pátrací činnosti za účelem zjištění důvodnosti zahájení úkonů trestního řízení v dané věci podle § 158 odst. 3 zákona č. 141/1964 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů. Podle § 12 odst. 1 zrušeného zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, bylo možné ze strany policie požadovat vysvětlení pouze k odhalení přestupku a jeho pachatele. Právní titul, od něhož se v praxi odvozovalo právo policie požadovat podání vysvětlení k odhalení trestného činu a jeho pachatele, byl spatřován v obecném znění § 158 odst. 1 trestního řádu, podle něhož policejní orgán je povinen učinit všechna potřebná šetření a opatření k odhalení skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a směřující ke zjištění jeho pachatele. Pokud na základě těchto šetření a opatření policejní orgán zjistil, že existuje důvodné podezření ze spáchání trestného činu, zahájil úkony v trestním řízení.¹⁾ Pokud by policejní orgán nebyl oprávněn v rámci prováděných šetření a opatření podle § 158 odst. 1 trestního řádu požadovat od osob podání vysvětlení, v řadě případů by stěžejí mohl zjistit, zda zde je zákonná podmínka důvodnosti, jejíž splnění je *conditione sine qua non*²⁾ pro zahájení přípravného řízení podle § 158 odst. 3 trestního řádu. Přestože právo policie požadovat vysvětlení od osob při postupu podle § 158 odst. 1 trestního řádu nebylo zpravidla nikým zpochybňováno, jeho explicitní vyjádření v § 61 odst. 1 nového zákona o policii lze považovat za plausibilní. Odstavce 2 až 6 tohoto paragrafu upravují některá práva a povinnosti policie a osoby podávající vysvětlení.³⁾ K těmto povinnostem policie a oprávněním

osoby podávající vysvětlení je třeba doplnit obecnou poučovací povinnost policisty podle § 13 zákona o policii, která svým obsahem přesahuje obsah § 61 zákona o policii.

Podle čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod publikované pod č. 2/1993 Sb. každý má právo na právní pomoc v řízení před soudy, jinými státními orgány či orgány veřejné správy, a to od počátku řízení. Má toto právo i osoba podávající vysvětlení podle § 61 odst. 1 zákona o policii? Není pochyb o tom, že policie je státním orgánem. Ústavní právo občana na právní pomoc se však týká nikoli každé interakce občana se státním orgánem, ale pouze řízení před tímto orgánem. Je třeba se zabývat tím, zda podání vysvětlení podle § 61 odst. 1 zákona o policii lze považovat za řízení. Autor tohoto článku se domnívá, že řízením před státním orgánem je jakýkoli úkon, při němž státní orgán vystupuje *secundum et intra legem* ze své mocenské pozice a občan je povinen se jeho požadavkům podřídit. Tak je tomu zcela jistě v případě požádání osoby policií o podání vysvětlení, kdy povinnosti požádané osoby je v mezích zákona policii vyhovět. Proti tomu lze vznést námitku, že řízením se rozumí určitý zákonem upravený proces, jehož začátek a konec je vymezen zákonem, nikoli jen jednotlivý úkon státního orgánu. I kdyby tento výklad byl akceptován, ještě to neznamená, že osoba podávající vysvětlení podle § 61 odst. 1 zákona o policii by v tomto případě nedisponovala ústavním právem na právní pomoc. Je totiž třeba přihlídnout k tomu, že § 61 zákona o policii je jedním ze speciálních ustanovení, jimiž policie plní své povinnosti podle § 158 odst. 1 trestního řádu, tj. učinit všechna potřebná šetření a opatření k odhalení skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a směřující ke zjištění jeho pachatele. Tím vlastně je tento úkon *largo sensu* součástí trestního řízení, byť v jeho nejranějším stadiu. Tento názor autora však není přijímán jednoznačně, byť většinový názor odborníků se s ním v podstatě shoduje.⁴⁾ Z toho vyplývá, že osoba podávající vysvětlení podle § 61 odst. 1 zákona o policii má při podávání vysvětlení právo na právní pomoc. O tomto svém právu musí být podle § 13 zákona o policii náležitě poučena.

Trestní řád v § 158 odst. 4 stanoví, že při podávání vysvětlení má každý právo na právní pomoc advokáta. Zákon o policii na rozdíl od trestního řádu však takové ustanovení neobsahuje. Analogické použití trestního řádu nepřichází v úvahu, neboť zahrnuje fázi přípravného řízení od zahájení úkonů trestního řízení, nikoli fázi postupu podle § 158 odst. 1 trestního řádu. To znamená, že právní pomoc může osobě podávající vysvětlení podle § 61 odst. 1 zákona o policii poskytovat kdokoli. De lege ferenda by však asi bylo vhodné zvážit, zda by i v tomto případě z důvodů taktických a odborných jedinou osobou oprávněnou k právní pomoci neměl být pouze advokát.

K poučení osoby podávající vysvětlení podle § 61 odst. 1 zákona o policii se uvádí, že tato osoba měla být dále poučena ve smyslu § 61 odst. 3 zákona o policii o tom, že nesmí být vyslýchána tehdy, jestliže by svojí výpovědí porušila státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by jí této povinnosti příslušný orgán nebo ten, v jehož zájmu tuto povinnost má, zprostil. Zákon o policii však institut povinné mlčenlivosti nedefinuje. Proto je třeba použít při jeho vymezení analogické ustanovení zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Podle § 124 trestního zákoníku se za státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti považuje mlčenlivost, která je uložena nebo uznána jiným právním předpisem. Za státem uznanou povinnost mlčenlivosti se podle trestního zákona nepovažuje taková povinnost, jejíž rozsah není vymezen jiným právním předpisem, ale vyplývá z právního úkonu učiněného na základě jiného právního předpisu. Podle téhož ustanovení zákona o policii je osobu třeba poučit o tom, že je oprávněna odepřít vysvětlení v případě, že by jí sobě nebo osobě blízké způsobila nebezpečí trestního stíhání nebo nebezpečí postihu za správní delikt. Jelikož zákon o policii neobsahuje legální definici osoby blízké, je třeba per analogiam legis použít legální definici uvedenou v § 125 trestního zákoníku.

Pro úplnost se uvádí, že osobu podávající vysvětlení podle § 61 odst. 1 zákona o policii je třeba poučit rovněž o odpovědnosti za přestupek krivého vysvětlení podle § 47a zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Tohoto přestupku se může osoba dopustit v případě, že podává vysvětlení o trestném činu spáchaném jiným před orgánem činným v trestním řízení. Je přitom indiferentní, zda se jedná o fázi trestního řízení podle § 158 odst. 1 trestního řádu, kdy je vysvětlení požadováno podle § 61 zákona o policii, nebo o fázi přípravného řízení před zahájením trestního stíhání, kdy je vysvětlení požadováno podle § 158 odst. 3 písm. a) trestního řádu. V poučení osoby podávající vysvětlení podle § 61 odst. 1 zákona o policii nelze opomenout ani trestní odpovědnost za trestný čin krivého obvinění podle § 354 trestního zákona.

ThDr. JUDr. Leo SALVET, Th.D.

¹⁾ Salvét, L. Postup orgánů činných v trestním řízení před zahájením úkonů trestního řízení. Státní zastupitelství č. 4/2005, ISSN 1214-3578.

²⁾ Přel. za lat. nezbytnou podmínkou

³⁾ Blíže Vangeli, B., Zákon o Policii České republiky Komentář. Praha: C. H. Beck, 2007, ISBN 978-80-7400-142-0, s. 229 až 235.

⁴⁾ Musil, J., Kratochvíl, V., Šámal, P. Trestní právo procesní. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007, ISBN 978-80-7179-572-8, s. 515, pozn. č. 283.

Mrtvým

*Hrob mezi hroby, kdo jej pozná,
čas setřel mrtvým podobu.*

*Svá svědectví, tak zlá a hrozná,
vzali jsme s sebou do hrobu.*

*Jen tma a někdy větru ševil
usednou k hrobu s pokraje,
jen hrstka trávy, hořký plevel
tu rozkvétají do máje...*

Jaroslav SEIFERT

NORMÁLNÍ POLICEJNÍ PRÁCE

Terezín je malé pevnostní město nacházející se v okrese Litoměřice, kraj Ústecký, zhruba 3 km jihovýchodně od Litoměřic, při řece Ohři nedaleko jejího soutoku s Labem. Město leží na obou stranách řeky, která je rozděluje na Malou a Velkou pevnost Terezín. V roce 1780 císař Josef II. rozhodl na obranu proti pruskému nebezpečí postavit pevnost, která pak byla na počest královny a císařovny Marie Terezie nazvána Terezínem. Celý komplex se skládal ze tří částí o celkové rozloze 398 ha.

Posádku pevnosti mělo v době míru tvořit 5 655 mužů a v případě války mohla být zdvojnásobena. Ve všech pevnostních prvcích se nacházelo 153 skladů střelného prachu, které mohly pojmout až 1 420 tun prachu. Byl zde velký sklad potravin a pekárna. K dispozici byly zásoby sena a krmiva pro 6 500 koní. Všechny materiály měl umožnit výživu posádky pevnosti a polní armády o síle 60 tisíc mužů po dobu tří a půl měsíců.

Roku 1782 byl Terezín udělen statut svobodného královského města. Vojenská správa usídlila ve městě především civilní řemeslníky, nezbytně nutné pro údržbu pevnosti a život posádky. Výstavba města, včetně civilních budov, probíhala podle předem zpracovaného urbanistického plánu, který stanovil šachovnicovou koncepci ulic s centrálním náměstím a kostelem. Velké plochy pevnosti byly určeny pro posádkové budovy. Z bezpečnostních a taktických důvodů nesměly být domy příliš vysoké. Proto lze v Terezíně nalézt pouze jedno, maximálně dvoupatrové budovy, jejichž přízemí jsou opatřena půlkruhovou odolnou klenbou.

Pevnost však nikdy nesplnila své původní poslání. Od poloviny 19. století

sloužila pevnost jako vězení pro mnohé revolucionáře.

Do Terezína jsem přijížděla jednoho zimního pátečního předvánočního dne, kdy meteorologové předpovídali sněžení, mraz a sněhové jazyky. Copak dálnice, ta byla v pohodě, suchá uklizená, vcelku volná. Horší to bylo po sjezdu na odbočce na Terezín. Proti mně jeden tirák za druhým, každý moje auto ohodil blátem tak, že jsem se obávala, aby mi na těch 12 km vystačila směs v ostříkovači. Na náladě mi nepřidal ani vjezd do města, které jsem navštívila už mnohokrát ve svém životě. Vjezd na mně vždy působil depresivně, člověk nemůže nevidět hrozné hradby a minout bez povšimnutí hřbitov a památník terezínským obětem z 2. světové války. Nevěděla jsem přesně, kde sídlí místní obvodní oddělení Policie České republiky, zastavila jsem tedy před Parkhotelem. Recepční mi ochotně ukázal budovu, ve které sídlí policie, znovu jsem nasadla do auta, a ejhle, nevycouvala jsem, stála jsem na ledu, čumákem k trávníku místního parku a hnací kola ne a ne zabrat. Šla jsem tedy pěšky a auto zanechala na svém místě s tím, že mi jistě policisté pomohou. Na oddělení už na mě čekal nadporučík Bc. Jiří Kozák, nabídl mi kávu, výborné čerstvé vánoční cukroví od manželky, přívětivý

Ženský premonstrátský klášter v Doksanech patří také mezi objekty, na které zdejší policie pravidelně dohlíží

úsměv a ochotu si se mnou o práci policistů sdílicích v Terezíně, povídat. O práci policistů a jim svěřeném regionu vyprávěl zajímavě a s přehledem.

„Jako vedoucí obvodního oddělení Terezín sloužím od srpna roku 2002 do současné doby nepřetržitě. Naše oddělení je oddělení IV. typu, mám zde 8 podřízených, takže i se mnou je to 9 lidí na celý obvod velikosti zhruba 70 km čtverečních se dvěma velkými městy a 14 obcemi. Terezín má zhruba 2 800 obyvatel a Bohušovice nad Ohří, to je město kousek od Terezína, má asi 3 500 obyvatel. Naše hranice obvodu vedou od dálnice a končí na straně k Litoměřicím

Npor. Bc. Jiří Kozák,
vedoucí OO P ČR Terezín

Sídlo Obvodního oddělení P ČR Terezín je přímo
na náměstí ČSA v samém centru města

Rozsáhlé území terežínského
obvodu sahá až k dálnici směřující
na sever republiky

Plastická mapa terežínského pevnosti

řekou Labe, až po dálniční přivaděč na Lovosice. Na celé toto území máme k dispozici jeden dopravní prostředek. Ač jsem se snažil o to ponechat zde k využití i starší vozidla – nebylo to vyslyšeno. Naštěstí máme novou oktávii, která našim potřebám vyhovuje. Často nám auta chybí, protože systém služeb je takový, že pokud policisté někam vyjedou a zdrží se, nemáme k dispo-

zici jiný dopravní prostředek. V létě jsme v minulosti občas používali kola, a to vlastní, protože jako služební dopravní prostředek u nás neexistují, dnes to již nejde. Systém služeb je takový, že přes den zde slouží dva policisté, kteří se starají o nápad trestné činnosti, při našem početním stavu není možné více lidí do služby postavit. Máme ovšem jednoho policistu v 6. platové třídě, který pracuje na kvalifikované trestné činnosti a vlastně slouží navíc. V podstatě

na tomhle oddělení dělá každý všechno, včetně mně. Jsme tady jen muži, nejstarší kolega, který shodou okolností odešel před měsícem do civilu, měl 43 let. Jeho odchod byla pro nás opravdu citelná ztráta, byl to velice zkušený kolega. Současný věkový průměr na oddělení je 30 let, někteří jsou mladší je tady několik 35letých, nejstaršímu je 38 let. Já jsem třetí nejstarší. Co se týká služebního stáří, tak nejmladší policista tady pracuje měsíc a má odsloužená asi 3 léta na obvodě v Litoměřicích. Pak jsou tady tací, kteří zde slouží ještě déle než

já. Všichni zdejší policisté jsou jenom místní. Při výběru nových lidí se snažím na to dbát, i když dneska už je systém výběrového řízení jiný. Dříve se to dalo nějakým způsobem domluvit, aby mi zde nastoupil pokud možno místní policista. To je obrovská výhoda, já osobně bydlím tady kousek přes náměstí, sice je člověk vlastně pořád v práci, ale na to si zvyknete, člověk vlastně musí i mimo službu neustále vystupovat jako policista. Rozhodně hraje roli místní znalost lidí a poměrů. Vždyť je na tom víceméně založen i projekt community policing. U nás je to v praxi docela jistě tak, že lidé toho svého policistu opravdu znají.

Už když jsem sem nastoupil, byla v Terezíně výborná spolupráce města s policií. Dá se to usoudit i z toho, že celou tuto službu nám město nechalo v roce 2004 udělat na míru. Původně policie sídlila v 2. patře, v naprosto nevyhovujících podmínkách, bylo tam příšerné vybavení – staré skříň, rozvrzané židle, seděli jsme v nevyhovujících kancelářích, kde byly kabely vedené po zdech. V přízemí byl obchod a vedení města po povodních rozhodlo, že prodejnu nebude obnovovat, ale podle našich požadavků nám vybudovali v přízemí službu. Projekt P 1000 nás minul, ale to, co nám zde vytvořilo město, je naprosto vyhovující.

Se starostkou a představiteli města se scházíme na čtyřech formálních schůzkách za rok, ale daleko častěji na neformálních setkáních, kde řešíme palčivé problémy. Nemám to ke starostce, paní Růženě Čechové daleko, jen tady do druhého patra, případně si vzájemně telefonujeme kdykoliv je to potřeba. Podobně to funguje i v dalších obcích a zejména v Bohušovicích nad Ohří, kde je velmi vstřícný starosta pan Ivo Hynl.

Potom máme schůzky k různým akcím, kterých tady probíhá hodně, Terezín je v tomto dost specifický.

V Terezíně probíhá 2x ročně velký pietní akt k uctění památky obětem fašismu a umučeným v koncentračním táboře. Jednu tuto tržnu pořádá Svaz bojovníků za svobodu pod záštitou hejtmanství ústeckého kraje, druhou komunisté. Před tím probíhá velká příprava, koná se brífink za

účasti starostky, mé, představitelů židovské obce, vždy někoho z úřadu vlády – tak v těch šesti sedmi lidech domlouváme podrobnosti. Velkým naším úkolem je chránit některé vzácné osoby, např. sem jezdí 20 členná delegace z Izraele, to jsou pro nás vysoce zájmové osoby. Mají svoji ochranou službu se kterou my velmi úzce spolupracujeme, také sem jezdí z ochranné služby Policejního prezidia. Před takovou akcí máme schůzku, leccos vyřešíme po telefonu, rozdělíme si úkoly. Protože se akce každý rok opakuje, máme s tím již značné zkušenosti.

V září se koná v Terezíně velkolepá pravidelná akce – Josefínské slavnosti. To je slavnost k výročí založení města, je to úžasná podívaná pro příznivce historie a staré vojenské techniky.

Při slavnosti probíhá velká historická bitva, slavnost je dvoudenní a návštěvnost bývá kolem 5 000 lidí. Počet lidí se tady téměř ztrojnásobí, oproti stálým 2 800 obyvatel. To nese riziko nápadu trestné činnosti a my proto musíme připravit odpovídající opatření“.

Josefínská slavnost pobaví návštěvníky každého věku.

Velkolepá podívaná pro příznivce historie a staré vojenské techniky i další zvědavé návštěvníky do města láká tisíce lidí. Bavit by se měli všichni, od batolat až po starce.

A co bývá v Terezíně k vidění? Historické jednotky, které se představí při přehlídce a v sobotu se vzájemně střetnou uvnitř pevnosti, historická válečná technika i vojenský tábor, a konečně i samotná císařovna Marie Terezie a císař Josef II., včetně jejich dávného nepřítele pruského císaře, Fridricha II. Velikého. Slavnosti začínají již v pátek večer pochodem historických jednotek s pochodněmi před kostel Vzkříšení Páně na náměstí ČSA kde litoměřický biskup žehná vojenským praporům a pamětním stuhám. V sobotu se vojska opět sešikují před kostelem, aby společně s obyvateli a vedením města přivítala císařovnu Marii Terezi a císaře Josefa II. Poté se koná vojenská pobožnost. Po skončení mše se vojáci přesunou k základnímu kameni pevnosti kde jsou přivítáni hosté a následně zahájeny slavnosti. Jednotlivé regimenty se tu osobně představí císařovně a císaři. Udatní velitelé a jejich vojska předvádějí císaři své dovednosti přímo v boji. Po celý den probíhá také staročeský jarmark s ukázkami lidových řemesel.

Ptám se nadporučíka Kozáka, jaký druh kriminality policisty nejvíce při jejich práci trápí, co se jim podařilo vyřešit, na co jsou pyšní.

„My jsme sice OO P ČR Terezín, ale netočíme se jen kolem Terezína. Terezín je naše hlavní město kde má sídlo P ČR své oprávnění. Trestná činnost nám nedává spát ani v ostatních místech našeho regionu. V poslední době se zabýváme dost často poměrně rozsáhlou chatovou oblastí Brozany nad Ohří, kde dochází k vykrádání rekre-

Petr Siranko se svými neodlučitelnými pomocníky, pětiměsíčním ovčákem jménem Luck a desetiletým pitbullem Satanem, je s policisty v úzkém kontaktu. Vlevo prap. Jakub Martínek, vpravo prap. Radek Kobida

ačních objektů, hodně nás zaměstnávají vloupání do motorových vozidel, a to zejména u cizích státních příslušníků, kteří přijedou navštívit památník v Terezíně a národní hřbitov. Zloději se zhruba od června do září zaměřují na cizí vozidla zaparkovaná mimo hlídaná parkoviště. Ale i naši občané, šetřílkové, kterým je líto dát 50 korun za parkování, nechávají v autech všechny své věci a potom zjistí, že nemají ani základní věci k přežití na dovolené. Jsou vypraveni na dovolenou třeba někam do Evropy a musejí domů.“

„V Terezíně jako všude v republice se zvýšil nápad krádeží věcí, které vykupují sběrné suroviny, jako je železo, měď, bronz apod. V roce 2003, 2004 se nám v obvodě objevil kriminálník, který byl schopen vykrást za měsíc 12 bytů. Jeho revírem byl Terezín, Bohušovice, Litoměřice atd. Byl dopaden a je pokoj. Naopak se snížil nápad vloupání do bytů, určitě je to tím, že si lidé svůj majetek lépe zabezpečují. Kvalifikované vloupání do bytu jsme tady za poslední dva roky určitě neměli.

Najíždějí nám sem zloději z jiných obvodů, zvláště z těch sociálně slabších oblastí jako je Chomutov, Bílina, Teplice atd. Jsou to závadové osoby, jejichž předmětem zájmu se poslední dobou stává také benzín. Nejen, že najíždějí k benzínovým pumpám a ujíždějí bez placení, ale pohybují se v městech s velkými sídlišti, jako jsou třeba Bohušovice nad Ohří. Na sídlišťích je spousta zaparkovaných vozidel a prakticky každý týden jsou tam případy navrtaných nádrží a ukradeného benzínu. A to ještě spousta těchto krádeží lidé ani neprijdou oznámit. V Bohušovicích nad Ohří jsme v letošním roce celkově zvýšili výkon služby a projevilo se to ve snížení nápadu trestné činnosti ve městě. Jak to bude v dalším roce nevím, vzhledem k tomu jaká úsporná opatření nás čekají, postěžoval si vedoucí.

Diskotekový klub Galaxy je čas od času místem, kde dochází k narušování veřejného pořádku i jiným nepravostem, páchaným mládeží

V Brozanech nad Ohří a Hostěnicích máme chatové a zahrádkářské kolonie, kde docházelo k vykrádání chat a zahradních domků. „Nastěhoval“ se nám tam jeden ze starých kriminálníchků navrátil se po osmi letech z vězení. Kradl věci denní potřeby, v chatách přebýval, bral si jídlo, konzervy do zásoby, ošacení, drobné elektronické přístroje, které obratem prodával za pár korun po hospodách. Byl to takový partyzán, že byl schopen přežít klidně jen v lese. Věděli jsme kdo to je a nemohli ho chytit. I když byl nakonec dopaden v sousedním obvodu, máme pocit z dobře vykonané práce, protože jsme mu všechny krádeže prokázali.

V Brozanech nám hodně pomáhá člověk, kterého zde najali, protože oficiálně nemáme městskou policii. Jmenuje se Petr Siranko, je to místní obyvatel, který v sezoně hlídá zdejší kemp, z 80 % plný zahraničních návštěvníků, mimo sezonu obchází a kontroluje chatové osady. Je to člověk, kterému neunikne ani myš, zdejší obyvatelé zná všechny, rád si popovídá, je velmi pozorný a důkladný a na svou práci patřičně hrdý. S našimi policisty je ve spojení, takže od něj víme, kde se co děje, kde se pohybuje někdo cizí a tak“.

*Terezínské náměstí s kostelem
Vzkříšení Páně*

kteří jsme měli vytipované. Dopadli jsme je v autě i s kradenými věcmi. Pachatelé byli dva muži z Teplicka a celková škoda byla vyčíslena na 930 000 Kč jenom u nás v okrese. Celkově v jiných místech způsobili daleko větší škody. Pro nás to nebylo nic jiného než normální policejní práce“.

Během 2. světové války Terežínská Velká pevnost na levém břehu řeky sloužila nacistickému Německu jako židovské ghetto. Malá pevnost na pravém břehu Ohře, umístěná při silnici do Prahy pak smutně proslula coby věznice pražského gestapa. Nacisté přímo z ulic města odváželi zvláště námi transportními vlaky zde soustředěné židovské obyvatelstvo do likvidačních táborů smrti Osvětim, Majdanek, Treblinka, Sobibor, Chelmo a dalších. Přímou v Terežíně zahynulo v důsledku hladu, týrání, mučení, nedostatečné lékařské péče

Železniční zastávka Oleško byla svědkem dopadení nebezpečných zlodějů, kteří železnici obírali o měď ze stykových transformátorů

Ušlechtilým zvířatům se na terežínském obvodu daří dobře i v období bílé zimy

„Jednalo se o krádeže tzv. doutnavek. Je to zařízení na železniční trati, které se jmenuje stykový transformátor. V něm je měď, která pachatele zajímala. Transformátor zajišťuje funkčnost závor na přejezdech a laicky řečeno zajišťuje světelné zařízení, sleduje, zda je nebo není obsazená kolej. Když nefunguje v důsledku krádeže, jsou z provozu vyřazeny závory, zabezpečovací zařízení, světelné zařízení, které informuje vlak zda má před sebou něco na trati.

První případ byl u nás v okrese, přišlo hlášení, že nefungují závory, a když přišel na místo technik, zjistil, že chybí vnitřky stykových transformátorů. Za týden se to opakovalo, potom potřetí. To už se ale náš kolega iniciativně dohodl s výpravčím, že jakmile bude zařízení signalizovat poruchu, budou volat bezprostředně nás. První dva případy jsme se dozvěděli s časovou prodlevou zhruba 5 hodin, nejprve se mezi sebou dorozumívají železničáři, trať kontrolují technici, co se stalo, pak teprve vyrozuměli nás. Takto jsme vyloučili časovou prodlevu, šli jsme do toho i s tím, že to může být planý poplach – to se také stává. Vytipovali jsme si tři místa, kde by pachatelé mohli napříště krást, i když stykových zařízení je na našem území na trati několik desítek. Přestože po nahlášení další krádeže tam vyráželi naši policisté ihned po oznámení, tak nám pachatelé ještě unikli, ale během tří dnů se stal další skutek, a to už jsme je dopadli. Měli jsme i trochu štěstí, protože pachatelé šli na jedno z míst,

a hygieny 2 600 vězňů. Nyní je v prostorách Malé pevnosti zřízen Památník Terežín a objekt je Národní kulturní památkou.

Ani toto posvátné místo se nevyhnulo před nedávným časem nájezdu zlodějů.

Ze hřbitova terežínského památníku byly ukradeny bronzové destičky z hrobů, které zloději neurvale odloupali. Destiček ukradli asi 1,5 pytle, přičemž stačili prodat jeden pytel, a půl pytle destiček se vrátilo na náhrobky. Tenkrát byli zloději dopadeni, a konečně si někdo uvědomil, že je potřeba tohle pietní místo, kde byly bronzové destičky od války, hlídat. Dnes jsou tam kamerové systémy a památník střeží bezpečnostní agentura. Záznamy z kamer jsou svedeny na centrální pult. Staré bronzové destičky jsou v současné době postupně měněny za nové, pryskyřicové, ty už snad zloděje, které nezastaví ani účta k mrtvým, nebudou zajímat.

„To, že se nám podaří mnohé zloděje zadržet, považují opravdu za normální policejní práci,“ říká na závěr vedoucí Bc. Jiří Kozák a posílá se mnou dva své policisty, prap. Radka Kobidu a prap. Jakuba Martínka, kteří mi pomohli bez problémů vyjet s autem, v poledním slunci led povolil. Nakonec se se mnou vydali po některých místech spadajících do jejich obvodu, abych pořídila několik fotografií k tomuto materiálu. Moc jim za to děkuji.

Text a foto

Dagmar LINHARTOVÁ

Celou císařskou rodinu je možné vidět na Josefských slavnostech v Terežíně každý rok

Řekněte nám o případu, který se vám podařilo rychle a úspěšně vyřešit a pochvalně o něm psaly noviny.

Znaky evropských měst

Slavné centrum vlastenectví českého

Přehoupli jsme se právě do druhé poloviny výčtu našich měst královských věnných. Dnešním soutěžním úkolem je název osídlení na tzv. Zlatém prutu při soutoku řek Labe a Orlice. Vdova po Václavu II. a Rudolfovi I., královna Eliška, si jej vyvolila za domov – a brala z něj „požitky“ jako ze zákonitého věna.

Historie zdejšího zabydlení je pradávna, dokonce přímo předhistorická. Úrodná nížinatá krajina při významném vodním toku měla svá obyvatelstva – podle vícečetných archeologických nálezů – opakovaně jak v období pravěku, tak v době římské. A lokalita zřejmě vždy zároveň představovala důležité obchodní středisko.

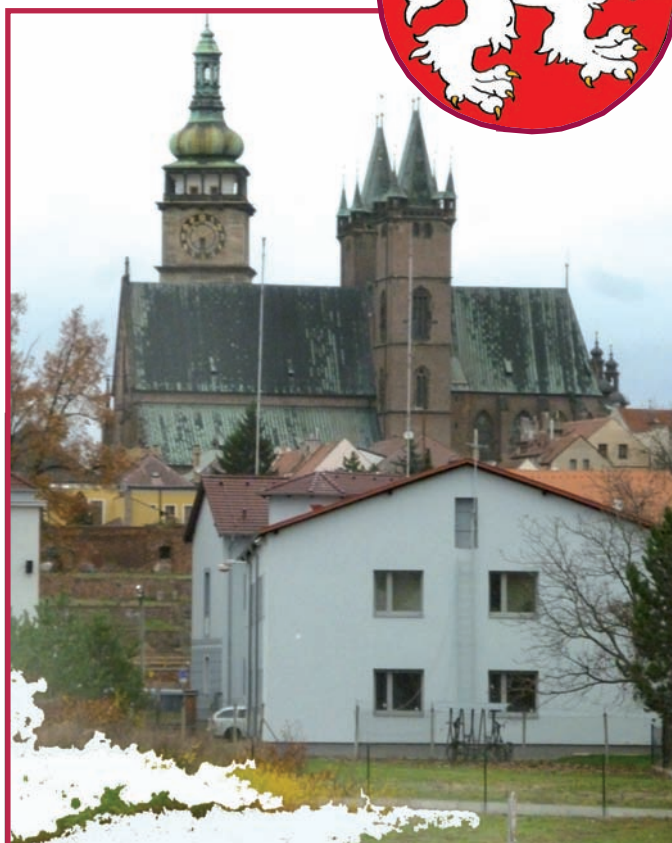
V 10. st. tady např. prosperovalo slovanské hradiště rodu Slavníkovců s rušným tržištěm ovládajícím starou obchodní cestu od Krakova přes Náchod ku Praze. Osudový okamžik přišel s vládou Přemysla Otakara I., kdy se místní hrad – s tržním předhradím – stal r. 1225 svobodným královským městem.

Na městském rozvoji se následně dosti podíleli němečtí kolonisté a početná vrstva kupců se řemeslníky, kteří osídlili říční ostroh kompletně a ještě ve 14. st. vlastní město po celém obvodu opevnili, fortifikovali. Za husitské revoluce volili měšťané zřetelně Jana Žižku. Ten sice městskou zástavbu počestil, ale zároveň ji ochudil o mnohé umělecké a stavitelské památky. Osobně tam posléze spočinul v chrámu sv. Ducha.

Další germanizaci přivála vláda jinak progresivního Josefa II., ovšem vlastenecká tradice zde také usilovně dál žila – především pak od dob velkého humanisty Bohuslava Balbína a matematika Stanislava Vydry. Oba patří mezi rodáky. České národní obrození, v první polovině 19. st. je nadmíru slavným zápisem města do novověkých análů státního útvaru.

Kulturní a společenský život se točil kolem divadla, gymnázia, semináře a nakladatelství s knihkupectvím Jana Hostivíta Pospíšila. Jeho veselou i „revoltující“ družinu tvořili mj. dramatik Václav Kliment Klicpera, profesor Jozef Chmela, kněz Josef Liboslav Ziegler a jejich přátelé, třeba i Ludovít Štúr a Jozef Miloslav Hurban ze Slovenska. Na tehdejší střední škole studovali např. Václav Hanka, Josef Kajetán Tyl, Karel Jaromír Erben, František Škroup.

Roku 1848 v městě utvořili stateční občané Národní gardu, jejíž prapor namaloval Josef Mánes. Bachův – „normalizační“? – absolutismus nalomil sice národní rozkvět, ale šedesátá léta předminu-

lého století vedla k již nezadržitelnému rozvoji českého živlu. Zasluky o to měli příkladně František Cyril Kampelík, lékař, Kristian Stefan, přítel Boženy Němcové a dopisovatel České včely, a Václav František Červený, podnikatel a zakladatel vyhlášené továrny na hudební nástroje (neplést si se světznámou rodinnou firmou vyrábějící piana – tu ve městě r. 1864 osnoval Antonín Petrof!).

Poslední náповěda: V roce 1866 se za hradbami pevnosti rozhodla válka mezi Rakouskem a Pruskem. Další existence hradebního opevnění byla prokazatelně bezúčelná (obdobně jako po pár desetiletích fungování veškerého c. a k. mocnářství). Hradby naopak bránily budoucímu růstu města, došlo tudíž k jejich demolici a k „privatizaci“ vojenských pevnostních objektů a pozemků (tenkrát městem) a nástupu průmyslové revoluce tady již nic nestálo v cestě...

/ki/

Foto Dana KUTÁLKOVÁ
Kresba František DOUBEK

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 28. února 2011

Znaky evropských měst

Policista č. 2/2011

KUPON č. 2

Řešení z č. 12/2010 zní:

město BOŽÍ DAR

Ze správných odpovědí jsme vylosovali:

Vojtěch Šurán, Opava; Jan Slavík, Praha;
Věra Bartoušková, Praha.

Blahopřejeme a zasíláme knižní odměnu

*CZ 75 Compact
ráže 40 S&W
s laserovou rukojetí
Crimson Trace*

Crimson Trade

Laserové zaměřovače jsou v České republice výslovně uvedeny jako zakázané doplňky zbraní (kategorie A) podle § 4 odst. c zákona č. 119/2002 Sb. a jejich civilní používání je tak prakticky vyloučeno. To však nebrání používání laserových zaměřovačů v armádě a policii. Jednou z moderních aplikací laseru pro zaměřování zbraní, v tomto případě především krátkých, jsou „laserové rukojeti“ Crimson Trace.

Laser, tedy kvantový generátor světla, jehož paprsek má napatrnou rozbíhavost a velmi vysoký jas, je poměrně mladý vynález, má za sebou teprve půl století existence. Za tu dobu však došel uplatnění v bezpočtu aplikací z nejrůznějších oblastí života. Laserové zaměřovače či „značkovače“ pro policejní a civilní zbraně se ve světě prosazují zejména od 90. let minulého století. Podle připojení ke krátké zbraň se dnes rozděluje na dvě hlavní skupiny, tedy na podvěsné zaměřovače na liště a „laserové rukojeti“, zatímco starší varianty upevnění – s věrným spojem na lučik nebo místo vedení vratné pružiny – se už považují spíše za nouzové.

LASEGRIP

Americká firma Crimson Trace Corporation (CTC) vyrobila první laser v roce 1994; byl to ještě zabudovaný zářič pro pistole Glock. O dva roky později přišla na trh s lasery s rukojetí Lasergrip. Za prvních deset let potom prodala přibližně čtvrt milionu svých laserových souprav Lasergrip (laserová rukojeť), především speciálním jednotkám amerických ozbrojených sil a policejním sborům po celém světě. Lasergripy má například všech 12 000 singapurských policistů, jsou schváleny pro rutinní používání všemi 9000 policisty v Los Angeles. V nějakém omezeném počtu se údajně používají také v českých ozbrojených složkách.

Další údaje o objemu produkce nejsou známy, ale je pravděpodobné, že odbyt laserových gripů CTC se násobně zvyšuje. Stejně tak je pravděpodobné, že firma má tento výrobek chráněn patentem, protože její myšlenku, tedy zabudování laseru do rukojeti, zatím nikdo nenapodobil.

Firma CTC původně sídlila v Beavertonu, ale od roku 2007 působí ve Wilsonville, což je průmyslové předměstí přístavního města Portlandu ve státě Oregon. V současnosti má 105 zaměstnanců. Laserové rukojeti nebo správně střenky Lasergrip představují daleko největší část výrobního programu a ostatní výrobky – laserové zaměřovače jiných typů a provedení,

například i pro dlouhé zbraně – jsou v menšině. Na krátké zbraně bez možnosti výměny střenek, tedy především pistole s polymerním rámem (typicky Glock) nebo různé miniaturní zbraně, firma CTC vyvíjí a vyrábí laserové zaměřovače s jiným principem upevnění na zbraň.

Současná nabídka laserových rukojetí Crimson Trace obsahuje několik desítek modelů, kterými lze vybavit většinu samonabíjecích pistolí a revolverů na trhu: Beretta, Browning, Colt M1911 a jeho klony všech tří velikostí, tj. government, commander a officer, dále CZ 75 (plná velikost + kompakt), Glock, Heckler & Koch, Kahr, Kel-Tec, NAA, Ruger, SIG Sauer, Smith & Wesson, Springfield, Taurus, Walther...

Prakticky ve všech případech je laserový zářič (dioda) ve výstupku na horním okraji pravé střenky. Střenky se zásadně vyrábějí v černé nebo spíše šedočerné barvě. Jiné barevné provedení je možné jen na zakázku nebo – a to častěji – bývá příslušenstvím luxusních

edici zbraní různých výrobců. Všechny laserové střenky CTC jsou postaveny na bázi laserového zářiče třídy IIIa a pracují s paprskem viditelného laserového světla červené barvy (vlnová délka 633 nm). Teprve zcela nedávno uvedla firma na trh první laserový zaměřovač se zeleným paprskem, který údajně má být lépe lépe viditelný na velmi jasném denním osvětlení.

TEST

Protože střenky Crimson Trace od roku 2008 nabízí ve svém katalogu také Česká zbrojovka Uherský Brod (pro služební použití ozbrojených sil a policejních sborů nebo na export), požádali jsme o možnost vyzkoušet, jak budou fungovat při střelbě s uherskobrodskou pistolí. Jako testovací zbraň jsme použili pistoli CZ 75 Compact ráže 40 Smith & Wesson s rámem z hliníkové slitiny a s lištou pro montáž příslušenství. Na rámu vpravo vpředu měla označení dceřiné firmy CZ USA, Kansas City, KS. Stříleli jsme standardními

*Crimson Trace
Lasergrip v originálním
balení. Na patě
levé střenky je hlavní
vypínač.*

náboji značky Sellier & Bellot se 180grainovými (11,7g) celoplošnými střelami se špičkou ve tvaru komolého kužele.

Napřed bylo samozřejmě nutné namontovat a uvést do provozu střenku Crimson Trace. V originální krabičce s návodem v angličtině se nacházejí jednoduché střenky spojené vpředu plastovým můstkem, v němž je zalisováno miniaturní mžikové tlačítko (jiné modely mohou mít tlačítko na jiném místě), dále dvě baterie a dva miniaturní imbusové klíče 0,028 palce (0,7 mm). Na pravé střence je zevnitř vyznačeno datum výroby zaměřovače. Kromě měkkého a pružného spojovacího můstku jsou střenky vyrobeny z poměrně tvrdého plastu (asi jako originální plastové střenky pistolí CZ). Na patě levé střenky je šoupátkový hlavní vypínač, který slouží k vypnutí systému v situacích, kdy by náhodné zapnutí laseru bylo nežádoucí z taktických nebo bezpečnostních důvodů. Je-li tento vypínač v poloze zapnuto, laserová dioda se aktivuje stisknutím zmíněného tlačítka, jež se při obvyklém držení zbraně nachází pod prostředním prstem střelící ruky.

Montáž podle manuálu je jednoduchá, rychlá a stačí k ní šroubovák. Knoflíkové baterie se jednoduše zasunou každá do jedné střenky. Po ověření, zda zbraň není nabitá (manuál od výrobce to doporučuje dvakrát) se povolí šrouby a sejmu původní střenky. Poté se nasadí LaserGrip; nejprve ta část, na níž by v opačném pořadí mohly překážet ovládací prvky zbraně (pojistka). U některých typů střenek se pod ně vkládají prachové kryty. Upevňovací šroub nebo šrouby střenek se použijí původní, nebo jsou součástí dodávky. Jejich utažením celá operace končí.

Teď jsem tedy mohli přistoupit ke zkušební střelbě na podnikové střelnici v České zbrojovce Uherský Brod. Stříleli jsme na 15 metrů, vše vstojе bez opory. Napřed bylo zapotřebí ověřit možnosti pistole při střelbě s otevřenými mříďly. Po počáteční seznamovací poloze se rozptýl zásahů pětiranových položek (měřeno jako největší vzdálenost středů zásahů) ustálil na hodnotách do 65 mm, přičemž střední zásah byl v ose terče, zhruba 50 mm nad záměrným bodem.

Potom jsme začali střílet se zaměřováním pomocí laserového paprsku. Zpočátku bylo trochu složité si uvědomit, že tlačítko laseru se nachází pod prostředníkem střelící ruky

a laser samozřejmě svítí jenom při stisknutí tlačítka. Záhy ale člověk zjistí, že tlačítko nemusí ovládat jednotlivým pohybem prstu, ale prostě pevnějším stisknutím rukojeti. Výrobce ostatně hovoří o intuitivním ovládání zaměřovače přirozeným držením zbraně. K vypnutí laseru dojde povolením stisku, který ale stále může zůstat dost pevný na to, aby zbraň třeba při náhodném úderu nevypadla z ruky.

Na uvedenou vzdálenost a na slabě osvětlených terčích byl červený záměrný bod velmi dobře patrný. Zajímavé je, že na odraz paprsků záměrného bodu se nedal překrýt ani fotografickým bleskem. Výrobce ostatně udává dohlednost za pošmorného dne bez deště nebo za snížené viditelnosti na sto až několik set yardů, v letním žáru poledního slunce minimálně 15 yardů. Dosah zaměřovače a rozptýl laserového paprsku mohou být negativně ovlivněny znečištěním výstupního otvoru; čelo diody je tedy zapotřebí udržovat v čistotě.

Zaměřovač je od výrobce rektifikován na vzdálenost 50 stop, tj. zhruba 15 metrů; někdo doporučuje 25 yardů, ale to se zdá na obranu zbraň zbytečně daleko. V této vzdálenosti by se měl červený záměrný bod shodovat se středním zásahem zbraně. Při našem testu se ukázalo, že tomu tak není. Střední zásah na tuto vzdálenost byl sice v ose, ale zhruba 120 milimetrů nad záměrným bodem (asi 70 mm nad středním zásahem s otevřenými mříďly). V tom případě by měla následovat rektifikace zaměřovače podle návodu: jestliže máme zbraň dobře nastřelenou s normálními otevřenými mříďly, stačí srovnat záměrný bod těchto mřídel s červeným zaměřovacím bodem laseru.

Jinak musíme nastřelovat obvyklým způsobem, jenom namísto korekce mechanických mřídel se koriguje poloha zářiče. Ve výstupku ukrývajícím laserovou diodu

jsou shora a ze strany dva navzájem kolmé malé otvory, jímž jsou přístupné šrouby s vnitřním šestihranem 0,7 mm. Jejich otáčením se provádí stranové a výškové nastavení zářiče, které pak podle shodného názoru uživatelů vydrží bez nutnosti dodatečného seřízení takřka neomezeně dlouho.

Zbraň jsem při střelbě s laserovým zaměřovačem ani nezvedal do úrovně očí. Dá se říct, že oproti střelbě s otevřenými mříďly došlo k mírnému zlepšení dosahovaných rozptýlů zásahu - zhruba na 50 mm. Může to ale být v důsledku zrakové vady či nedostatečnosti střelců, kteří mají problém zaostřit zrak nablízko, tedy na mechanická mříďla.

ZHODNOCENÍ

„Můžeš střílet rychleji a přesněji, než by sis kdy pomyslel, že je možné,“ tvrdí CTC. Je to pravda? Firma CTC pravdivost svého tvrzení dokazuje statistickým vyhodnocením použití zbraně americkými policisty, která se - jak známo - z velké většiny odehrávají na vzdálenosti do sedmi yardů. Zatímco s otevřenými mříďly policisté zasahují cíl jenom asi každým čtvrtým výstřelem, se zaměřovačem Crimson Trace prý mají až devadesátiprocentní výslednost - tedy podle tvrzení firmy CTC.

Praktické zkušenosti však říkají, že laserový zaměřovač sám o sobě není zárukou přesnější střelby. Záleží v první řadě na střelci, jak je schopen udržet zbraň stabilní a spouštět bez strhávání. Výsledky dřívějších testů potvrzují, že rozptýl zásahů daného střelce, zbraně a střeliva na danou vzdálenost zůstává v průměru stále stejný, ať míří mechanickými

CRIMSON TRACE LASEGRIP

laserová dioda

rozbíhavost paprsku/

průměr záměrného bodu

max. špičkový výkon laseru
pracovní napětí
zdroj

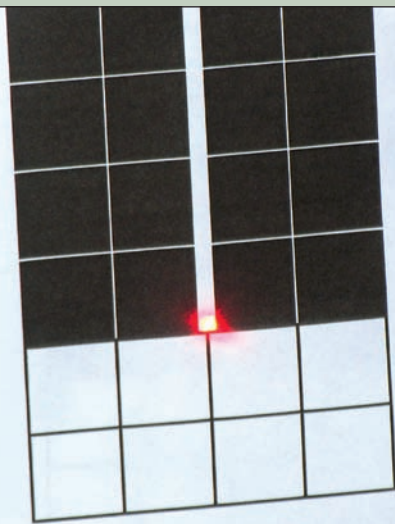
dobu nepřetržité funkce
životnost uložených baterií
průměr záměrného bodu

třída IIIa, 633 nm (červený)

cca 1/2" (12,7 mm) na 50 stop
(15,25 m)

5 mW
2,5-3,5 V
2 lithiové baterie
CR2032/DL2032

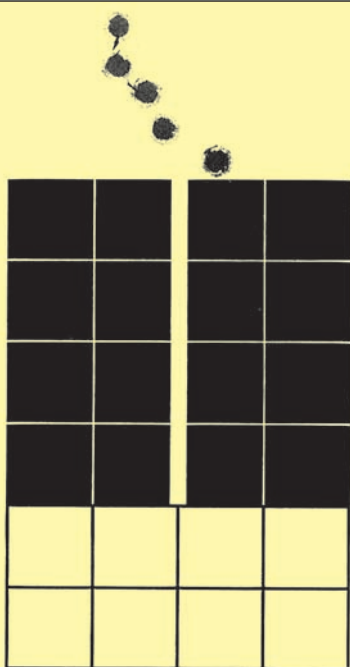
minimálně 4 hodiny
minimálně 5 let
12 mm na 15 m

Odraz paprsků záměrného bodu nepřekryje ani blesk fotoaparátu

Tlačítko laseru se při normálním úchopu zbraně nachází pod prostředním prstem střelce ruky

Rozptyl zásahů pěti ran při střelbě s laserovým zaměřovačem Crimson Trace na 15 metrů. Hrana čtverečku má rozměr 1" (25,4 mm).

mířidly, nebo laserovým zaměřovačem. Ačkoliv výsledky našeho testu se tomu zdají odpovídat, lepší rozptyl dosahovaný s laserovým zaměřovačem může být v tomto případě důsledkem zrakové nedostatečnosti střelce nablízko a laserový zaměřovač je tak pro něj vynikající pomůcka.

K tomu ještě přistupuje taktická, akční přenost, spojená s rychlostí. Krátkou zbraň s laserovým zaměřovačem není třeba zvedat až do úrovně očí, není třeba rovnat oko, mířidla a cíl do jedné přímky. Tím se celý proces míření značně urychlí. Střelci s mechanickými mířidly - s výjimkou těch nejzkušenějších - navíc v kritické situaci mívají snahu mířit co nejdokonaleji, protože neumějí dobře odhadnout očekávanou odchylku střely v cíli, anebo bezhlavě mačkají spoušť, aniž by se starali, kam

směřuje ústí hlavně. S laserovým zaměřovačem odchylku vidíte na cíli, a pohybuje-li se záměrný bod v odpovídající oblasti, stačí prostě bez stržení stisknout spoušť. Laser zkrátka umožňuje rychlý a dostatečně přesný výstřel prakticky z jakékoliv pozice a za jakýchkoliv světelných podmínek; v plné míře nahradí i noční mířidla.

Pak je tu ještě jedna nezanedbatelná výhoda: s laserovým zaměřovačem se začátečníci rychleji naučí střílet. Nemusí dávat pozor na udržení kvalitního záměrného obrazce pevných mířidel a mohou se soustředit na kvalitní postoj, úchop zbraně a spuštění bez stržení. Odchylku způsobenou stržením mohou sami vidět na terči, a když ji nepostřehnou, určitě si jí všimne instruktor a snadněji odhalí chyby, jichž se střelec dopouští...

Samotný zaměřovač může být použit jako nesmrtící zbraň, protože použitý laser třídy IIIa může při přímém ozáření poškodit zrak. Navíc pokud útočník není opilý nebo zfetovaný, pouhá červená tečka zaměřovače tancující po hrudníku obvykle stačí k zastavení útoku, střelba pak není nutná.

Lasergríp na rozdíl od podvěsných laserových zaměřovačů prakticky nekomplikuje zasunování zbraně do pouzdra a většinou se dobře vejde do toho pouzdra, ve kterém byla zbraň nošena bez zaměřovače. V USA se zaměřovače Crimson Trace prodávají zhruba za 300-350 dolarů.

Přemysl LIŠKA
Foto autor a výrobci

DOTEKY

Start holubích „dálkových letců“ do „tréninkového“ závodu

za šumu křídel holubích

Kde je majitel? Zajímali se dobrovolní hasiči v okamžiku příjezdu k požáru. Před pár lety vzplanul domek přímo v jejich obci. Nikdo o panu domácím nevěděl. Hořelo na půdě hospodářského stavení, přímo nad obytnou částí. „Útočné družstvo“ v čele s velitelem zásahu se tam neprodleně vydalo. V prostoru pod střechou, přeplněném dusivým dýmem, viděli sotva na krok. Všude kolem staré seno, pohybovali se víceméně po hmatu.

A konečně byl na světě hospodář – se zahradní hadicí se snažil vlastními silami, na vražedně zakouřených hambalkách, zastavit ohnivý živel...

JENOM NEZTRATIT ŽÁDNÉHO CHLAPA

Tenkrát to byla kritičtější chvíle v životě šéfa dobrovolných hasičů. Netypický seník se vznal od špatného komína (!), zasahujícího vlastníka objektu dostávali od ohně bezmála násilím, a během zásahu záchranáři v té šedavé tmě začal pískat „dejchačák“. Na cestu zpátky měl v dýchacím přístroji použitelného vzduchu jenom pár minut.

Vždy v hlavě nachystaný nouzový scénář – v tomto případě s „otevřením“, střechy k přírodnímu čerstvému luftu – nepoužil, všechno dobře dopadlo.

Staré, na krmení dávno nepoužitelné, seno se na hromadě uhasit nedá. Hasiči pro-

řízli do střešních tašek vyklízející okno, vyházeli veškerou prашnou, drobící se pícninu z hloubi minulého století vidlemi na dvůr na traktorový vlečňák a tam prolili a uchlazili skladovaný – i nahicovaný „výbušný“ – materiál definitivně vodou.

Martin Zadražil (dnes npor. Bc. a vedoucí Dálničnického oddělení Policie ČR ve Velkém Beranově – psali jsme o něm v Polici-stovi 1/2010) se narodil v Jihlavě do „zemědělské“ rodiny – s dědou i tátou u profesionálních hasičů. Odmalicka se tedy vyskytoval v dané „problematicke“, ale zároveň chtěl mezi dobrovolné hasiče dojít vlastním – „nepředšlapaným“ – postupem.

Prošel studiem na zemědělce, stal se policistou, před osmi lety přistěhoval rodinu do Stonařova. Tamní sestava hasičských dobrovolníků měla sice za sebou jisté tradice, přežívala však s poněkud „bezbarvým“, možná i jaksi bez výraznější osobnosti „týmovým“, vedením. A nový spoluobčan na sebe převzal roli „nové krve“, ne-li přímo „tahouna“ chlapské party!

Během několika let se stonařovský SDH stal rovnocennou složkou Integrovaného záchranného systému. Když profíci z územně „nadrízené“ Třešti, nebo jihlavští, telčští či třebíčští hasiči, slyší ve vysílačkách, že Stonařov (obvykle do 5 minut po vyhlášení poplachu a běžně v 8 – 10 lidech!) vyjel, jsou podle opakovaných „kuloárních“ prohlášení v klidu.

Leckde totiž stonařovští likvidují požáry samostatně. Leckde jejich veliteli ostatní zasahující jednotky nechávají na starosti celkové řízení záchranné akce – jako těm, kteří dorazili první, a kteří okamžitě (ve špičkové kvalitě!) sami spustili nezbytné

činnosti na pomoc lidem v nouzi. Přitom už třetím rokem vyjíždějí i k dopravním nehodám, k technické výpomoci např. u popadavých stromů, apod.

Ke kritickým, strach nahánějícím, souvislostem Martin Zadražil říká, že o nich moc dobře věděl už jako malý kluk. Ostatně táta se několikrát vrátil od hašení zraněný, jednou se dokonce u požáru propadl stropem. Obavu sám o sebe, vyložený strach o vlastní zdraví, nebo přímo pocit, že by mu šlo o krk, ale – zatím – nezažil.

Vždycky jde spíš o vědomí individuální opatrnosti, o zodpovědnost za ostatní. Všichni jsou sousedi v jedné obci, kdyby poslal někoho do něčeho, odkud by se nedej bože nevrátil, to by se snad musel odstěhovat...

KDE SE, HROME, TOULÁ ZLÁMANÁ NOHA?

Vedle „trvalého dosahu“ (= 24 hod) pro podřízený policejní útvar a pro dobrovolné hasiče (JPO 3 Stonařov mává 60 – 80 „ostřích“ výjezdů ročně!) věnuje Martin moře času (další „plný úvazek“?) také holubářskému koníčku (i při něm se dnes stále víc dostává ke slovu technologie související s mobilními telefony – red. poznámka).

Začalo to rovněž v dětství. Tatínek hasič a myslivec byl i holubář, v Jihlavě měl na tehdejší dobu velice moderní, specializovaný holubník, a malý Martin se „zaháčkoval“ obdobně. Získal vlastní pošťáky, začal s nimi závodit a mezi 120 soupeři na oblasti později dokázal – prostřednictvím poštovního holuba – „přiletět“ domů i v první desítké „soutěžících“.

Pak byla pár let pauza. Na tátovy chovatelské aktivity, v jeho jihlavském zázemí, navázal brácha. Martin se usadil ve Stonařově a vzápětí spustil úplně nový chov holubů. U poštovního plemene to není jednoduché. Můžete si koupit kvalitního jedinice, ale do závodů je k ničemu, jeho „cestovatelský“ pud/instinkt je už provždy daný – vracel by se do původního hnízda. Nezbyvá, než si trpělivě odchovávat holoubata. Nejprve zavodit s mláďaty a postupně vstupovat se staršími, a „odtrénovanými“, svěřenci na delší trať. Zábavička dobře na deset let, než můžete pomýšlet na úrodu vydatnějšího „sportovního ovoce“.

U Zadražilových však už nyní mají – z právě uplynulého roku – vítěze v katego-

nebo Delbárka (toho snad bráška dosud má), o statečnosti Zlamané Nohy (někteří jedinci dostávají „indiánská jména“ vyplývající ze souvislostí jejich životů) – nebo o tom, že chovatel Martin nikdy nesnědl žádného holuba...

BUNKROLOGŮ RÁJ KOLEM KRÁLICKÝCH SRUBŮ

Třetím výrazným koníčkem npor. Zadražila jsou bunkry. Na počátku byly i v tomto směru dědovy vzpomínky na válku, myšlenky kolem nejruznějších historických událostí a příslušných návazností. Od prvních, řečneme teoreticky „knižních“, doteků s dějinnými tématy se ovšem klukov-

diáře, archivů, zmapoval více než polovinu.

Objektů na „lehčích“ úsecích obranného systému se u nás postavilo na 9 tisíc, v současnosti je zachovalá zhruba sedmitisícovka. To se za jeden život všechno „prozkoumat“ nejspíš ani nedá.

A pak jsou k mání zahraniční reality. Siegfriedův val, samozřejmě slavná Maginotova linie (hodně překonaný předobraz našeho obranného zabezpečení státu), někdejší československé zbraně v německých službách u kanálu La Manche, nebo nad norskými fjordy. A taky belgická pevnost Eben-Emael, co hájila vodní cestu. Byla reklamovaná jako nedobytná, s komfortem mnohatýdenního přežití posádky obránců, a parta výsadekářů s velícím nadporučíkem Witzigem ji obsadila do čtyř hodin. V zimě 39/40 kluci natrénovávali přepad na protektorátní pevnosti Adam, pak přistáli přímo na střeše nezdolatelosti v Belgii, náložemi zlikvidovali střelný a bylo vymalováno. Do hlášení šéf bleskové akce uvedl mj., že Adama by obdobně nikdy získat nemohli, protože s možností výsadku (třeba na kluzácích) předvídané při konstrukci a výstavbě počítal.

Zpět k dosažitelnějším, domácím tipům: Jasný je podle „zaníceného“ vyznače nedávné vojensko-válečné historie pevnostní úsek v okolí Králíků s řadou úžasných objektů. Jmenujme třeba pevnostní srub Cihelna. Bývají tam jednou do roka i ukázky s bojovou výbroží, s uniformami, je tam vzpomínka na četaře Arnošta Hrada, který se zastřelil na protest proti dobrovolnému vyklízení skvělých pozic...

I tenhle koníček obohacuje, nabízí propojení s přírodou, s turistikou a cestovatelskými zážitky – dnes již obyčejně nejen s paní, ale i s dětmi. Byť ani na tomto poli nemusí chybět na dramatičnosti. Např. u měsíce předem plánovaného – „zájmové pracovního“ – víkendu v prostoru nad Králíky, kde potom v říjnovém čase loňského roku tři dny v jednom kuse lilo a lilo. Doteky z dob minulých nemusejí být pouze idylicky nasvícené, ostatně i v tom může být jejich věčné kouzlo, neustálá atraktivita.

Nejhorší je, když se člověk nudí, pak se leckdy pouští do blbin, říká policista Zadražil.

Může tím myslet na „klienty“ z práce. Víc má ale pravděpodobně na mysli bližší okolí. Takže by v započatém roce rád získal pro hasiče nové auto (30 let stará stříkačka je sice plně funkční, ale moderním masinám konkuruje pouze horko těžko), u holubů by se mu líbily nějaké „firemní“ sportovní výsledky, ale spíš by rád registroval nezhoršované kolegiální vztahy (stejně jako jinde ve společenských „útvarech“), a kolem bunkrů má cosi vyhlédnutého u Nové Bystřice (chtěl by najít nějaká dělostřelecká postavení), zatímco kolem těžkých opevnění mu na Rokytickém úseku chybí zadokumentování zhruba 25 objektů.

Je naprosto zřejmé, že on se nikdy nudit nebude. Jinou otázkou naopak jest, jestli se někdy vymaní z neustálého nedostatku osobního „pracovního soukromého“ času?

A jestli o něco takového vůbec začne někdy usilovat.

**Připravil Jaroslav KOPIC
Foto Martin ZADRAŽIL
a jeho archiv**

Návštěva nejednoho pevnostního systému se v současnosti často prolíná s ukázkami dobové bojové techniky/výbroje spolu s „oživými“ vojenskými uniformami – pro Martina Zadražila to mnohokrát bývají výlety s celou nejužší rodinou

Stonařovský Sbor dobrovolných hasičů má na 30 členů, zhruba dvacet jich tvoří kvalifikované „výjezdové“ jádro – na snímku jsou se současným velitelem zřejmě ti „nejskaldnější“ reprezentanti

rii holubat, na „regionální“ úrovni. Zatímco u hasičského zájmu následuje rodovou tradici synek Dominik, u holubích voliér se vedle celé rodiny činí se ztelně větším zaujetím dcera Martina. A v chovné i závodní „sekcí“ tam aktuálně sídlí na 120 holubů (bývalo jich i přes 200, ale vrchní manažer, i trenér týmu v jedné osobě, s rozsahem působení trochu – nezbytně – zvolnil).

Taková „stáj létajících borců“ představuje denní péči, dovolené neexistují. O víkendech často – mimo jiné – tréninkovou cestu s přepravníkovým přívěsem dvě stě kilometrů někam, dramatický okamžik startu, „vystřelení“ hejna z kolekce boxů, a svižný návrat domů k vyhodnocování doletů (mnohdy bohužel i ke sčítání ztrát – pernatí dravci jsou přemnožení a střelců se vzduchovkami se taky najde dost).

Vyprávění o holubech může být skoro nekonečné. O relaxu v jejich společnosti, o příjemných pocitech, když vám do cíle „padá“ jedno holoubě za druhým a sousedům dlouze „nepřichází nic“, o úspěších 1362 (ještě jihlavský holub z roku 1996)

ským zájmům odrůstající mladík chtěl přiblížovat ke konkrétním, hmatatelně skutečným, kontaktům se svědky velkých událostí české státnosti, našeho národa.

Proto na střední škole na debaty z rodiny a na osobní, zapálené dojmy z četby faktografických pojednání navázal „cíleným odborným atakem“ směrem k třídnímu učiteli – k profesoru dějepisu (dodnes jsou skvělí kamarádi, „aktivní bratři v boji“).

Proto začal studovat prvorepublikové pevnostní systémy.

A pořad – systémově – jezdí za jejich dosažitelnými „zbytky“ a systematicky si o nich vytváří vlastní „odborný“ přehled/výčet.

Realizuje setkání, „osahávání“ stavebních svědků velké – přestože vlastně nedávne – historie země, v níž žijeme.

Rozsáhlejších objektů obranného valu první republiky bylo podél hranic vybudováno snad 267 a příležitostně cestovatel, „věčný student“, nadšenec a vlastenec jich dosud do vlastního „vědecký“ vedeného

Skupinka studentů s vyučujícími (zleva) Mgr. Alena Collerová, Mgr. Lenka Řezníčková a Mgr. Gabriela Trojánková

Policisté ze Svobodného státu Sasko – z Policejního ředitelství Chemnitz-Krušnohoří a Policejního ředitelství Drážďany studují ve VPŠ MV v Praze. Vyučující jsou z úseku dalšího profesního vzdělávání – oddělení německého jazyka. Projekt běží od března 2009.

Kolik policistů náš jazyk studuje a jak výuka probíhá, nám koncem listopadu 2010 prozradila Mgr. Gabriela Trojánková, vedoucí oddělení německého jazyka z VPŠ MV v Praze. „V současné době u nás studují dvě třídy německých studentů. V jedné třídě je osm začátečníků, ve druhé sedm pokročilých studentů. Obě skupiny začínaly v počtu deseti, ale vlivem různých pracovních a soukromých záležitostí někteří museli účast na kurzu vzdát. Naprostá většina účastníků začínala od nuly. Když k tomu připočteme obtížnost českého jazyka se všemi jeho zálužnostmi, nezbyde nic jiného, než všechny účastníky kurzu obdivovat za jejich píli a snahu, s jakou se český jazyk učí. Výuka probíhá na jaře a na podzim po dobu dvou měsíců. Studenti jsou týden na kurzu českého jazyka v Praze a na týden se vrací zpět do práce. Znamená to, že policisté z Německa musejí v Praze zvládnout za dva kalendářní měsíce čtyři týdny výuky českého jazyka. Podzimní studium probíhá obdobně. Vyučovací hodiny jsou potom od

pondělí do pátku od osmi do třinácti hodin. Každý kurz studenti zakončují zkouškou. Pokročilí se připravují na A2 SERR (Společný evropský referenční rámec pro jazyky). Začátečníci právě absolvovali úroveň A1 SERR. Naše škola zahraničním studentům zajišťuje ubytování i stravu.“

Spolupracují s českými policisty

Zajímalo nás, proč se policisté ze sousední země vzdělávají v českém jazyce a jaký to má význam? „Všichni účastníci kurzů jsou policisté. Někteří z nich se účastní společných hlídek s českými policisty, společných projektů

v oblasti prevence a společných silničních, pořádkových a pořičních kontrol,“ vysvětlila nám Mgr. Gabriela Trojánková a pokračovala. „Jsou mezi nimi policisté z Policejního ředitelství Chemnitz-Krušnohoří – odborná služba prevence, centrální úkoly, služba pořádkových jednotek, prevence, služební kynologie, z Inspektorátu dopravní policie Chemnitz, z Kanceláře ředitele Policejního ředitelství Chemnitz-Krušnohoří, ze Společného centra Česko-německé policejní a celní spolupráce Petrovice, z Policejního ředitelství Drážďany – pořiční policie.“

Pro německé kolegy nejsou čtyři týdny v Praze pouze studijní.

Vedoucí oddělení německého jazyka předává Heiku Löfflerovi Osvědčení o absolvování kurzu

Wolf-Dieter Menge popisuje ženu z časopisu

slovíček formou hry. Jeden ze studentů dostal na lístečku napsané jméno slavné osobnosti. Ostatní studenti se Tina Sachse česky ptali tak, aby zjistili, kdo to je a Tino musel odpovídat pouze ano, nebo ne. Po několika otázkách Heiko Löffler pronesl: „Je to Heidi Klum, německá top modelka, herečka, moderátorka i zpěvačka.“

Co se studentům u nás líbí

Na samotný závěr poslední vyučovací hodiny jsem měla možnost studentům položit několik otázek i já. Zeptala jsem se na Prahu, neboť od vedoucí oddělení německého jazyka jsem se dozvěděla, že mnoho z nich má Prahu prochozenou víc než mnozí čeští účastníci

Mgr. Gabriela Trojánková ve své kanceláři

Oddělení německého jazyka a zaměstnanci VPŠ MV v Praze se snaží, aby se němečtí policisté u nás seznámili i s policejní praxí. „Se studenty jsme navštívili Místní oddělení policie Praha Kyje (Černý most), poříční oddělení Praha, oddělení služební hipologie v Tróji, letiště Praha-Ruzyně nebo Vazební věznici Praha Pankrác. Také jsme pro německé kolegy připravili prohlídku Prahy, hlavně historické památky a návštěvu Památníku Lidice,“ sdělila vedoucí oddělení německého jazyka VPŠ MV v Praze.

Spolupráce funguje

„Vzhledem k tomu, že naše oddělení, jakož i ostatní jazyková oddělení, vytváří e-learningový jazykový program, využíváme německé policisty coby rodilé mluvčí k pořizování audio nahrávek, což je skvělé, protože platit rodilé mluvčí v komerční sféře by byl drahý špás...,“ uvedla Gabriela Trojánková a dál vysvětlila, jak tato spolupráce funguje. „Naše vyučující se na pozvání německých policistů dostaly do Drážďan, kde měly možnost seznámit se s prací poříční policie. Němečtí policisté připravili odborné zaměřené přednášky jak pro vyučující, tak pro účastníky jazykových kurzů německého jazyka. Proběhly také společné hodiny českých a německých účastníků kurzu.“

Setkání se studenty

Gabriela Trojánková redakci umožnila navštívit třídu německých policistů, kteří právě úspěšně zvládli kurz pro začátečníky i zkouš-

padesát let. Jejich letošní poslední hodinu zahájila vyučující Mgr. Alena Collerová a musím říci „byla super“. Dostala jsem prostor, abych se studentům představila. Dle rad jsem se snažila mluvit pomalu, ale po krátkém úvodu mě vyučující přerušila a vrátila se v otázkách zpět k mým slovům. „Jak se jmenuje paní redaktorka a pro jaký časopis připravuje články,“ ptala se Alena Collerová německých studentů, aby zjistila, že mně porozuměli a studenti jí česky odpovídali. Potom získali prostor na otázky studentů. Ptali se na časopis Policista (poslední číslo každý ze studentů získal), jak často časopis vychází, kolik stojí a zda se dostane ke každému policistovi. Odpovídala jsem pomalu a jednoduše a za spolupráce Mgr. Aleny Collerové studenti mým odpovědím porozuměli.

„Vrátíme se zpět k procvičování českého jazyka,“ zazněl třídou hlas vyučující. „Budeme popisovat osoby na obrázcích a začne Peter.“ Peter Stehr měl popisovat ženu. „Na obrázku je asi čtyřicetipětiletá žena. Má hezké zuby a blůzu. Líbí se mi její hnědé oči. Je to můj typ,“ zakončil kratičké popisování ženy z časopisu. Další student, který měl popsat obrázek, byl Robert Wendt. Vstal, šel před studenty a obrázek z časopisu připevnil na magnetickou tabuli, to aby ho všichni viděli. Z připraveného textu začal i on s popisováním ženy. Obdobně jako jeho kolega popisoval vlasy i oblečení a své vystoupení zakončil slovy: „Žena na obrázku je moje budoucí přítelkyně.“ Vystoupení Roberta ohodnotili jeho kolegové velkým aplausem, tleskali a zároveň se usmívali a říkali: „Takovou přítelkyni taky chceme“.

Následovalo další procvičování českých

Úloha 6

Napište pozdrav. Napište minimálně 20 slov.

*Milo Trma
Ja jsem z Praze. Ten město je krásné.
Většina města je mnoho starý a krásný.
Ja mám dobré přátel a rodinu.
To byl na Hradčích. Čau.*

Český text jednoho ze studentů při závěrečné zkoušce

jazykových kurzů. Studentům se při položení otázky rozsvítila očička a v rámci svých možností odpovídali, téměř společně. „Praha je pěkná. Viděli jsme Staré Město, kde jsou památky. Společně jsme prošli Václavské náměstí a zajeli na Žižkovskou věž. Navštívili jsme také letiště Praha-Ruzyně a Vazební věznici Praha Pankrác. Viděli jsme i hokej v Tesla Aréně. A známe hospodu „U majora Zemana“, tam se nám líbí. Mají dobré pivo i jídlo.“

Okamžitě jsem zareagovala a zeptala se studentů na českou kuchyni a co jim u nás nejvíce chutná. Nejprve studenti hodnotili polévky a shodli se, že jim chutná polévka česneková. Potom došlo na hlavní jídla a s pomocí vyučující nám studenti řekli: „Měli jsme tady smažený sýr, topinky s tatarákem a chutnají nám české knedlíky a s nimi guláš nebo svíčková omáčka. Nejvíce nám ale chutná české pivo.“

Na samotný závěr do třídy přišly další dvě vyučující, a to vedoucí oddělení německého jazyka Mgr. Gabriela Trojánková a Mgr. Lenka Řezníčková. Gabriela Trojánková všem studentům předala Osvědčení o absolvování kurzu. Trojlístek vyučujících studentům popřál dobrou cestu domů a pěkné svátky. „Nezapomeňte na český jazyk a každý den si zopakujte slovíčka, jednoduché věty a v únoru se na vás opět těšíme,“ s úsměvem připomněla studentům návrat do kurzu Mgr. Gabriela Trojánková. Pochopili jsme, že na kurz pro pokročilý se těší nejen vyučující, ale i němečtí studenti.

Redakce časopisu Policista se připojila a německým policistům přeje, aby při své každodenní práci využili vše, co se na VPŠ MV v Praze naučili a ještě naučí.

Eva BROŽOVÁ
Foto autor

JABLONECKÁ ŠETIDENNÍ BĚŽKAŘŮ

Tradiční „mezisváteční“ závod v klasickém lyžování Jablonecká šetidenní se odehrál v Jablonci n.N. ve spolupráci SKP Maják Jablonec n.N. a Ski klubu Jablonec n.N. v areálu Břízky.

Lonský jubilejní 10. ročník tohoto závodu měl díky vynikajícím sněhovým podmínkám a kvalitnímu technickému zabezpečení nebývalou účast. Po většinu dní se jednotlivých závodů zúčastnilo i více než 100 kvalitních závodníků. Závod má své zvláštnosti. Jednak se závodí šest dní po sobě, kdy se střídají různé disciplíny a vzdálenosti, a jednak jsou zde vypsány i zvláštní kategorie, které na běžných lyžařských závodech nebývají. Závodu se totiž zúčastňují policisté, hasiči a příslušníci Vězeňské služby. Celé týdenní klání probíhalo dle předem vypsanych regulí a vzhledem ke sněhovým podmínkám nebylo třeba program měnit. Závodníci si zazavodili klasickou i bruslařskou technikou, vyzkoušeli

si přezouvací závod tzv. duatlon, kdy první úsek se jede klasicky a bez přerušení se pokračuje na jiných lyžích bruslením. Jeden ze závodů na krátkých okruzích, prověřil i sprinterské schopnosti závodníků. Jakýmsi bonbónkem na dortu bývá každoročně poslední závod série a tím jsou Silvestrovské štafety smíšených dvojic. Téměř všichni závodníci nastupují na start nejen s cílem dosáhnout co nejlepšího výsledku, ale hlavně pobavit okolí svým téměř maškarním převlekem. Diváci tak mohli vidět pilné včelíčky, žokeje, strašidla či černo-kněžníky.

Mezi závodícími policisty byli nejlepší

reprezentant Územního odboru z Jablonce n.N. Jaroslav Balatka a závodník Územního odboru Liberec David Kalina. Mezi ženami získala prvenství Simona Jiříčková z Územního odboru Jablonec n.N.

por. Mgr. Ludmila KNOPOVÁ
Foto archiv P ČR

Nové výslechové místnosti pro děti

Začátkem ledna proběhlo na Územním odboru Policie ČR v Hodoníně slavnostní otevření specializovaných místností pro výslechy dětských obětí.

K dispozici jsou dvě místnosti, kdy jedna z nich je monitorovací a druhá výslechová. Mezi těmito místnostmi je zabudováno polopropustné zrcadlo, které slouží k nerušenému sledování výslechu nebo k provádění rekognic. To znamená, že svědek nebo oběť je skryt za zrcadlem a beze strachu může ukázat na pachatele. Výslechová místnost je uzpůsobena svým vybavením a uspořádáním pro výslechy dospělých i dětí. Dětský nábytek a hračky mají navodit příjemné prostředí a u vyslychaného dítěte zmírnit traumatický zážitek prožité události. Místnost je vybavena mikrofony a kamerami.

Monitorovací místnost je vybavena kvalitní technikou, která pořizuje a ukládá zvukový a obrazový záznam. Ten bude například při výslechu dítěte použit před soudem jako důkaz a dítě již nemusí být opakovaně vyslycháno. Místnosti svým vybavením usnadní práci policistům a při výslechu, díky příjemnému prostředí, nebude prohlubován traumatický zážitek z prožité události, ať už dětí nebo dospělých. Na druhou stranu bych si přála, aby týraných a zneužívaných dětí, pro které tento projekt vznikl, bylo co nejméně.

Projekt vznikl již v roce 2009. Tehdy nebyl Ministerstvem vnitra podpořen a dotace nebyly získány. Projekt jsem opět podala v roce 2010 tentokrát na město Hodonín. Vedení města projekt finančně podpořilo a požádalo o další dotace na Ministerstvo vnitra. I zde byl projekt podpořen a byly schváleny dotace v požadované výši 250 tisíc korun, a tak díky vedení města Hodonín a Ministerstvu vnitra vznikla na Územním odboru v Hodoníně specializovaná výslechová místnost pro dětské oběti a svědky a nejen pro ně.

Cílem projektu je změna stávající nepříjemné situace v rámci nešetrného a nadbytečně opakovaného vyslychání dětí policií. Tedy hlavní důvod pro vybudování výslechové místnosti na našem územním odboru je nepoškozovat dítě – oběť, svědka trest-

né činnosti a zmírnit tak traumatický zážitek prožité události. Zároveň je nutné zajistit podrobný audio i video záznam pro další využití orgánů v trestním řízení, soudních znaleců aj. a umožnit komunikaci vyslyšajícího policisty s dětským psychologem nebo soudcem aniž by spolu byli v jedné místnosti.

Výslechová místnost je určena:

- pro výslechy dětských obětí a svědků trestné činnosti
- pro výslechy dospělých traumatizovaných násilným nebo mravnostním trestným činem
- pro výslechy mladých delikventů (tato možnost je dána z. č. 28/2003)
- pro výslechy jiných zranitelných obětí (oběti sexuálních trestných činů či oběti domácího násilí)
- pro provádění rekognic – ochrana svědka nebo oběti trestného činu – polopropustné zrcadlo mezi dvěma místnostmi

Speciální výslechová místnost s kvalitní záznamovou technikou výrazně usnadní provádění neopakovatelných úkonů.

Nejprve proběhla tisková konference (snímek vlevo)

Po slavnostním přestřžení pásky následovala instruktáž

Pro nejmenší je určena tato část výslechové místnosti (snímek dole)

Význam dokumentace a videozáznamu:

- kdykoli v průběhu tr. řízení je možno objektivně přezkoumat dodržení zákoných podmínek výslechu
- zlepšuje objektivnost protokolace výslechu
- umožňuje úplnost, včasnost protokolace
- poskytuje podklad pro vypracování znaleckého posudku z oboru psychiatrie
- záznam výslechu dítěte je použit jako důkaz před soudem – neopakuje se traumatický zážitek z prožité události opakovaným výslechem

nprap. Radka POLÁŠKOVÁ
autorka a realizátorka projektu

Foto P ČR

Skupinka oceněných policistů, uprostřed s kordem plk. JUDr. Josef Drábek

PŘEROVSKÝ ZÁMEK A POLICEJNÍ MEDAILE

Koncem loňského roku se v přerovském zámku uskutečnila společenská událost. Šedesát vyznamenaných převzalo Medaile krajského ředitele policie Olomouckého kraje. Medaile si odnesli nejen příslušníci a civilní zaměstnanci Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, ale i zástupci Integrovaného záchranného systému, Armády České republiky a pracovníci

jiných bezpečnostních sborů, dále pracovníci veřejné správy, samosprávy a v neposlední řadě i občané České republiky, kteří svojí příkladnou prací přispěli k rozvoji Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje. Akce se zúčastnila i čestná jednotka s praporem krajského ředitelství.

V průběhu slavnostního předávacího ceremoniálu a za přítomnosti významných hostů byly uděleny tři medaile policejního prezidenta „Za věrnost I. stupně“. Toto vysoké vyznamenání obdrželi policisté za dlouhodobé a iniciativní dosahování velmi dobrých služebních výsledků a jako ocenění příkladného plnění služebních povinností za dobu trvání služebního poměru déle jak třicet let.

Policisty a ostatní vyznamenané osoby

dekoroval ředitel Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje plukovník RNDr. Jaroslav Skříčil a první náměstek hejtmana Olomouckého kraje MUDr. Michael Fischer za přítomnosti náměstka policejního prezidenta plk. Mgr. Ing. Ivana Bílka. V závěru předávacího ceremoniálu převzal vedoucí ÚO Přerov, plukovník JUDr. Josef Drábek z rukou plukovníka RNDr. Jaroslava Skříčila kord, který mu osobně věnovalo vedení krajského ředitelství za vynikající dlouholetou práci ve prospěch Policie České republiky a Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje. Toto ocenění plukovník JUDr. Josef Drábek převzal společně s Medailí krajského ředitele policie Olomouckého kraje.

Plukovník JUDr. Josef Drábek nastoupil do služebního poměru v roce 1977. Z řadového policisty hlídkové služby pořádkové policie se díky svým pracovním schopnostem postupně vypracoval do řídicích funkcí. Svoji úspěšnou třiatřicetiletou služební kariéru plukovník Drábek zakončil ve funkci vedoucího územního odboru v Přerově.

O několik dní později se plukovník JUDr. Josef Drábek setkal i s hejtmánem Olomouckého kraje Ing. Martinem Tesaříkem, který mu oficiálně poděkoval za jeho dlouholetou službu ve prospěch společnosti a za významný podíl v prosazování bezpečnosti v Olomouckém kraji.

por. Mgr. Michal PIŽURIN
Foto Policie ČR

MÁTE LYŽE POD KONTROLOU?

Každoročně se šumperští policisté zaměřují na návštěvníky jesenických hor, především na lyžaře. Letos začátkem ledna zdejší muži zákona připravili preventivní akci pod názvem „Máte lyže pod kontrolou?“. Policisté kontrolovali lyžařské areály v celém okrese Šumperk a upozorňovali lyžaře na lehkovážné odkládání lyžařského vybavení před restauračními zařízeními, kde jsou snadnou kořistí pro zloděje. Policisté také kontrolovali zabezpečení

ní lyží na vozidlech, které majitelé zaparkovali na určených místech. Dvacet policistů z obvodních oddělení a dopravního inspektorátu oslovilo desítky lyžařů, kterým předali informační letáky s návodem, jak si zabezpečit lyže proti krádeži a jak se chovat správně na sjezdovce.

V rámci krajského projektu Olomouckého kraje „Bezpečný domov v bezpečné lokalitě“ policisté kontrolovali vnitřní prostory zaparkovaných vozidel, zda si návštěvníci neponechávají viditelně cenné věci ve vozidlech. Při zjištěných nedostatecích kontaktovali majitele a zjednali nápravu. Dopravní policisté se zaměřili na přijíždějící návštěvníky a šetřili dvacet jedna dopravních přestupků, řidiči ve všech případech překročili povolenou rychlost.

V jesenických horách je prozatím poměrně klid. Šumperská policie eviduje pouze dva trestné činy, ale i přesto by návštěvníci hor měli být obezřetní a neměli by zbytečně zlodějům dávat šanci.

nrap. Josef BEDNAŘÍK
PIS Šumperk
Foto P ČR

DVĚ MLADÉ ŽENY A PES

Nad ránem, ještě za tmy, ujížděl na silnici I/52 směrem od Mikulova na Brno osobní automobil zn. Volkswagen Golf. Na rovném, přehledném a poměrně širokém úseku dvoupruhové komunikace poblíž obce Perná vyjel náhle do protisměru. Tam se čelně srazil s kamionem.

Náraz byl tak mohutný (po součtu rychlostí obou motorových vozidel), že malé auto odstřelil do otočky o 360 stupňů. Zepředu skoro sešrotovaný vůz se zastavil po boku velkého tahače s prázdným návěsem.

Polský řidič (39) měl snahu střetu zabránit, strhl řízení doprava na svodidla a intenzivně brzdil. Vyvázl s šokem. Jeho robustní stroj zn. Renault Magnum zůstal nepojízdný.

Řidička osobáku (25) a její spolujezdkyně (19) neměly šanci přežít. Ani zapnuté bezpečnostní pásy, nebo airbagové polštáře, by nemohly změnit konečný výsledek. Příčinu otřesné dopravní nehody policisté, zasahující na místě karambolu, jednoznačně neurčili.

Bouračku rovněž nepřežil pes, který cestoval ve společnosti mladých žen. Jedním vysvětlením by tedy mohla být jeho nějaká nečekaná akce, která mohla ženu za volantem zaskočit, polekat a „vnutit“ jí tragický pohyb rukama na řízení.

(Tady si můžeme připomenout jednu o něco starší

nehodu ze Žluticka, při níž se srazily masivní Volvo s menším vozítkem Dae-woo Matiz. Také v tomto případě došlo k čelnímu střetu na přímé cestě po nečekaném vybočení prvního auta do protisměrně příjezdějíciho druhého vozu. V tom zahynuli manželé, zůstaly po nich tři děti a celkem značná hypotéka, s níž se museli potýkat prarodiče sirotků. Provinilou řidičku – konfliktem nijak nepoznamenanou – pravděpodobně „vyprovokoval“ k nešťastnému pohnutí volantem malý gaučový, spolecestující psík...)

Mladé ženy v golfu se ovšem mohly

Tolikrát opakovaná zpráva v novinách: po střetu vozidel v plné rychlosti vyhasly – zcela zbytečně! – životy lidí, dílem řidičů, často pasažérů. Dnes se vracíme na – nepěkný – začátek listopadu minulého roku.

vracet ze zahraničí, silnice „evropského kalibru“ vede od Vídně, takže lze – po několikahodinové pokročile noční jízdě – důvod jejich smrti spatřovat v mikrospánku. V původci „černých dopravních koncovek“, na něž jsme v rubrice Křížky u silnice již vícekrát – co nejdůrazněji a preventivně! – v zájmu našeho pohodového cestování osobními auty upozorňovali...

/ki/

Podklady por. Mgr. Jaroslav HAID
Foto archiv HZS Jihomoravského kraje

Psal se rok 1963. Svět zažíval euforii z uvolňujících se mezinárodních vztahů, mezi Kremlem a Bílým domem byla propojena telefonní linka, která měla pomáhat řešit nejvážnější politické krize. Podle dobového šlágru se očekávalo, že nejpозději v roce šedesátém šestém už bude dávno všude mír...

Nicméně, ne všechno bylo tak docela růžové. Například v listopadu byl úkladně zavražděn americký prezident John Fitzgerald Kennedy a vyhlídky na další sblížení dvou nejsilnějších velmocí dostaly vážnou trhlinu. Kriminální statistiky z té doby zaznamenávaly v Československu přibližně dvě stě vražd ročně. Koncem roku 1963 jich bylo evidováno 189. V úterý třetího prosince přibyla další. V půl páté odpoledne v Moravském Světemě Jánů vtrhla do kanceláře okrskového zmocněnce VB rozčilená žena a oznámila, že paní Alena Markovičová ve svém domku uhořela.

Okrskář si oblékl kabát a šel se na místo podívat. Místnost odporně páchla kouřem, na ohořelém linoleu ležela bezvládná postava a všude kolem postávala spousta lidí. Jedna sousedka dokonce s kbelíkem a hadrem domek uklízela.

„Dost!“ zavelel policista a nekompromisně čumily vyhnal. Pak rozeslal posly ke všem telefonním aparátům ve vsi a začal shánět možné svědky. Bratr mrtvé ženy, Štefan Markovič, si mocně přihýbal z lahve borovičky a tiše opakoval, že něco takového čekal.

„Proč?“ chtěl vědět okrskář.

Ukázalo se, že stará paní bez ohledu na časté bratrovo varování roztápěla kuchyňský sporáček pomocí petroleje, což se jí nejspíš krutě vymstilo. Znělo to vcelku pravděpodobně až do té chvíle, kdy do Jána dorazil obvodní lékař, který mrtvé tělo ohledal a našel šestačtyřicet bodných ran. Z nehody byla rázem vražda.

Okamžitě byl vyrozuměn náčelník obvodního oddělení Veřejné bezpečnosti v Senici a na místo dorazila výjezdová skupina bratislavské policejní správy. Do té doby poklidná pohraniční obec se na čas stala sídlem nejlepších slovenských kriminalistů. Pro začátek byly stanoveny následující vyšetřovací verze.

Vraždu mohl spáchat bratr nebožky, který s ní žil ve společné domácnosti. Nebylo žádným tajemstvím, že v domě často docházelo k ostrým hádkám, Štefan Markovič se navíc velmi rád opíjel, a v takovém stavu býval dosti hrubý.

Podle druhé varianty mohl zabít některý z venkovských sousedů z osobní pomsty. Zavražděná žena byla totiž poměrně nesnášenlivá a v obci měla řadu nepřátel.

Třetí možnost uvažovala o vraždě loupežné, o šetrné paní Markovičové se obecně soudilo, že má v domě ukrytou poměrně značnou finanční částku.

Poslední vyšetřovací verze vycházela z vysokého počtu zasazených bodných ran a uvažovala proto o sadistických sklonech pachatele. Do podezření se tak dostal uprchlý pacient z nedaleké psychiatrické léčebny ve Velkých Levárech.

Štefan Markovič byl zadržen, ale série výsledků jasno do případu nepřinesla. Naopak. Policisté se zvolna přesvědčovali o tom,

že silný a hlučný chlapík je v podstatě dobřák, který nikdy nikomu neublížil. Svědčí o tom tužkou vepsaná poznámka na okraji strojopisného protokolu.

- Nedovedu si představit, soudil vyšetřovatel, že by člověk, který nedovede zabít ani domácího králíka, byl schopen tak brutálního činu. Navrhuji konzultaci s psychologem!

Odborník na záhady lidské duše se skutečně dostavil a ve svém několikastránkovém posudku pochybnosti kriminalistů potvrdil.

Čas ubíhal a život v Moravském Světemě Jánů se pomalu vracel do normálních kolejí, pečlivá a každodenní práce operativců nepřinášela žádné výsledky. Tehdy navrhl šéf vyšetřovacího týmu takový malý pokus, který měl trochu rozvířit stojaté vody. Po dohodě a se souhlasem pana Markoviče rozšířili policisté zprávu, že se bratr zavražděné ženy k činu přiznal, záležitost je tím pádem uzavřená a byla předánka k soudu. Předpokládalo se, že skutečný pachatel ztratí ostražitost a dopustí se nějaké osudové chyby. O případu se znovu začalo hovořit a hned následující den se na oddělení Veřejné Bez-

pečnosti dostavil jeden ze zaměstnanců místního závodu na výrobu konzerv.

„Poslyšte,“ oznámil, „já vím, že mi do toho nic není a cizí řeči se nemají poslouchat, nicméně tohle by vás možná mohlo zajímat.“

„Povídejte,“ navrhl policista.

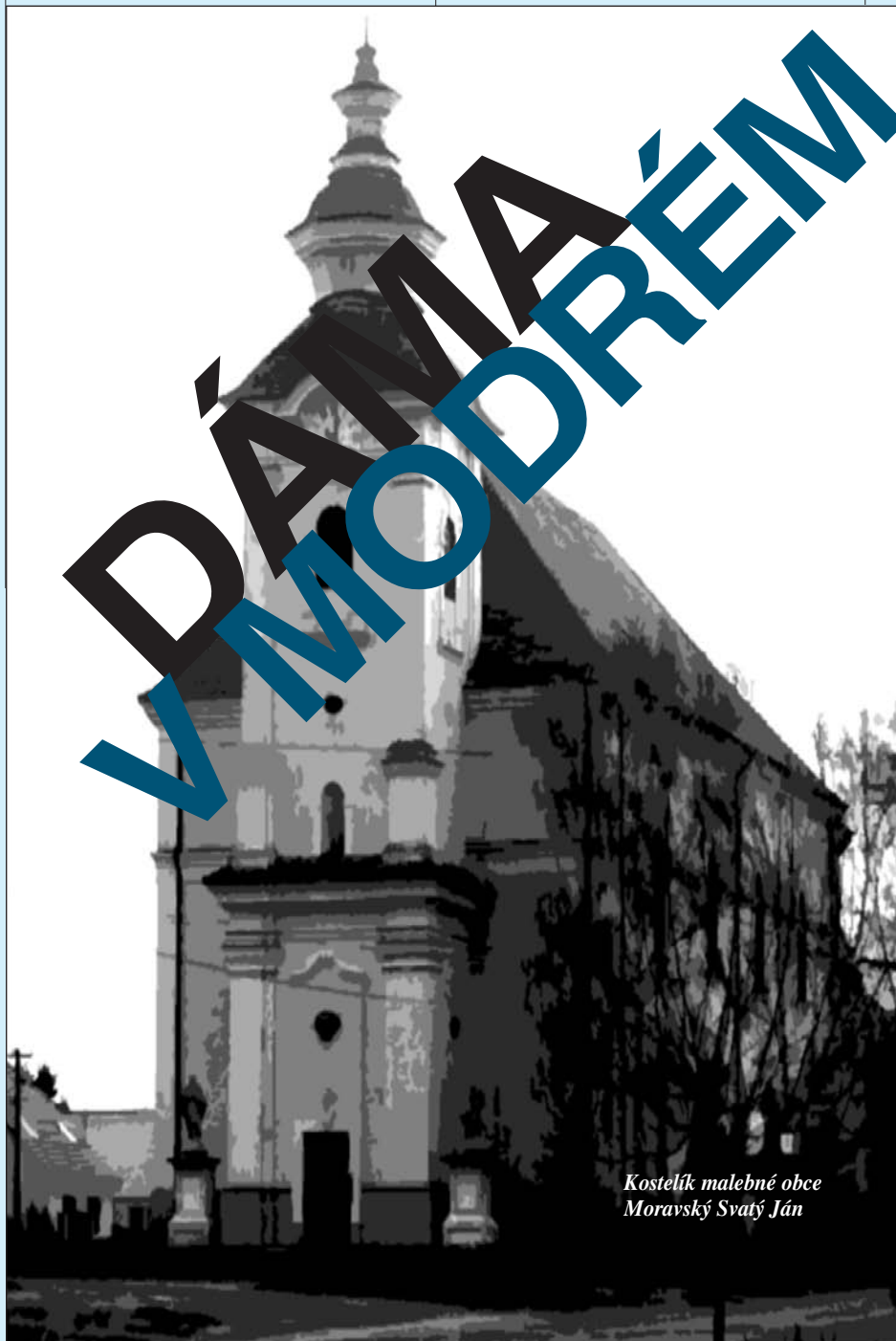
Ukázalo se, že o polední přestávce si v místní kantýně dvě sousedky zavražděné paní Markovičové o starém Štefanovi vyprávěly. Jedna z nich ho totiž viděla, jak před polednem osudového dne odjíždí s povozem na pole, kde až do tmy opravoval a stavěl sněhové zábrany u kraje silnice.

„Jak by to tedy mohl udělat? To bude nějaký omyl.“

„A o té ženské,“ přidala se druhá sousedka, „nemluvil nikdo.“

Všimla si totiž, že od železniční zastávky se k Markovičovu domku blíží nějaká paní v modrém zimním plášti.

Informace se zdála poměrně zajímavá a kriminalisté se vypravili zmíněné ženy navštívit. Zpočátku narazili na velmi zásadní odpor. Nikdo nic neviděl, nikdo neslyšel. Vánoce jsou na krku a jen blázen by v době

Kostelík malebné obce
Moravský Svätý Ján

Domek, ve kterém se odehrála tragédie

Místní kaplička

vrcholících příprav trávil čas jako svědek u nějakého soudu.

„Jste na špatné adrese.“

Stálo to hodně diplomatické práce a teprve vědomí, že by mohl být odsouzen nevinný muž, přimělo sousedky k výpovědi. Tajemné dámy v modrém si postupně všimly obě, podařilo se i upřesnit příslušný čas. Bylo to krátce po té, co v jedenáct hodin a patnáct minut zastavoval na nádraží osobní vlak.

Kriminalisté se vydali po jednotlivých zastávkách a na stanici v Zohoru našli pokladní, která si na ženu v modrém kabátě pamatovala.

„Poznala byste ji?“

„Jistě. Jezdí poměrně často. Nevím, jak se jmenuje, ale myslím, že je z Marianky.“

Dalším šetřením se zjistilo, že v obci Marianka žije neteř zavražděné ženy, jistá Helena Morová.

„Ano, to je určitě ona,“ řekla paní pokladní při pohledu na předloženou fotografii.

Matka stárnoucí slečny Heleny se za svobodna jmenovala Markovičová a po nahlédnutí do katastru nemovitostí se ukázalo, že domek v Moravském Světemě Jánů jí z jedné třetiny patří. Malé vyptávání v obci brzy přineslo výsledek. Chladné příbuzenské vztahy předznamenaly spor. Stará paní žádala, aby ji z chalupy, kterou nepoužívá, sourozenci vyplatili, jenže tolik peněz nebylo nikdy k dispozici, a dlouho se táhnoucí dluh se změnil na trpkou výčitku. Dcera Helena už tak tolerantní nebyla. Prohlásila prý, že peníze z tetý vyrazí, i kdyby ji měla hnát k soudu.

Nový motiv, nová vyšetřovací verze.

„Co jste dělala v úterý třetího prosince v Moravském Jáně.“

„Už léta jsem tam nebyla.“

Nepomohla konfrontace se svědky, ani výpověď průvodčího, který na zasněžené železniční zastávce pomáhal ženě

v modrém kabátu při vystupování z vlaku.

„To je nějaký omyl.“

Prokurátor po seznámení se všemi zjištěnými fakty podepsal povolení k domovní prohlídce. Při té byl v koši na špinavé prádlo nalezen světlemodrý zimník s velikými skvrnami zaschlé krve.

„Můžete nám to vysvětlit?“

„Bylo náledí,“ řekla. „Uklouzla jsem a praštila se do nosu. To je od toho. Nic víc.“

Snad to tak být opravdu mohlo, znalecký posudek však chabou obhajobou dokonale vyvrátil. Helena Morová měla zcela jinou krevní skupinu, sraženiny na kabátě odpovídaly krvi zavražděné Aleny Markovičové. Ne dosti na tom. V kuchyňské kredenci našli policisté při prohlídce neodeslaný dopis adresovaný okrskovému zmocněnci Bezpečnosti.

„Nemusíte už hledat pachatele,“ stálo v textu. „Sama jsem viděla Štefana Markoviče, jak vyšel na dvůr s kuchyňským nožem v ruce. Krátce po tom vyšlehl z domu plameny. Podepsat se ovšem nemůžu, určitě by mě zabil také.“

Kruh důkazů se pomalu uzavíral.

„Jak jste ho mohla vidět, když jste v Jáně přece nebyla?“

Obviněná odmítala odpovídat. Teprve po dvou dnech se její odpor zlomil a na radu advokáta přiděleného ex-offo začala diktovat přiznání.

Čtyřicetiletá neprovdaná žena, to už je ve venkovských poměrech téměř ostuda. Když si Helena Morová konečně našla chlapa z Bánské Bystrice, který si ji byl ochoten vzít, toužila po svatbě slavné a okázalé. Na tu ovšem nebyly peníze, vydala se proto za svou tetou vyinkasovat starý dluh.

„Říkala, že nemá a nedá, ani kdyby měla. Prý mám mít rozum a ne se natrásat jako stará kotrmelína.“

Stránky strojepisných protokolů popisují dávnou hádku, tetička dokázala být pořádně protivná, neteř vznětlivá a plná hněvu. Nakonec popadla nůž na krájení chleba a bodala tak dlouho, dokud teta ležící na podlaze před malým sporáčkem nepřestala dýchat. V uhláku bylo připravené dříví, vedle stála poloprázdná láhev petroleje.

„Proč jste dům zapálila?“

Vysvětlení bylo překvapivé. Žádný zmatek, ani zoufalá snaha zakrýt stopy vražedného útoku, ale chladná racionální úvaha.

„Věděla jsem, že je domek pojištěný. Kdyby shořel, dostala bych příslušnou částku bez čekání a bez problémů.“

Soud poslal Helenu Morovou za mříže na jedenáct let, prokurátor se dovolal, ale soud vyšší instance rozsudek potvrdil. Snad se tehdy sousedům zdál trest příliš mírný, nicméně na začátku šedesátých let už justice zdaleka nebyla tak sekernická, jako v časech předcházejících. Zvolna se uvolňující atmosféra byla plná nadějí. Točily se krásné filmy, vycházely dobré knížky, před pokladnami divadel stávaly fronty zájemců o lístky. A někteří nenapravitelní optimisté dokonce věřili tomu, že za pár let už bude dávno všude mír.

Antonín JIROTKA
Foto archiv

MUŽI, KTERÍ SE NEVRÁTILI (2)

Model podnikatelských vražd se až notoricky opakoval: V první řadě bylo nutné zájemce o dobrý obchod či směnu valut vylákat na odlehlé místo, nejlépe do nějakého opuštěného, liduprázdného objektu.

Osmadvacetiletý obchodník z Chomutova toužil rozšířit svůj sortiment dlaždic a kachlíků o výrobky západní provenience. Dal si proto do Annonce inzerát. Nečekal dlouho na odpověď. Bohužel ani na smrt.

V prvním díle našeho seriálu jsme se věnovali případům na přelomu 80. a 90. let minulého století, kořenům podnikatelské vraždy, kdy se cílem zločinců stávali tzv. podnikavci, rekrutující se především z řad veksláků. Také jsme hovořili o zájmu počestných obchodníků, kteří ve snaze rozšířit svůj sortiment o tzv. západní zboží sháněli valuty. V prvních popřevratových letech ještě totiž nebyla koruna volně směnitelným platidlem.

Výjimkou nebyl ani výše zmíněný podnikatel z Chomutova. Ozval se mu jistý člověk ze Žatce a slíbil mu prodat 10 000 DM za 170 000 korun. Obchodní schůzka měla proběhnout v pátek 18. října 1991 v 19:45 hodin před nákupním střediskem v Mostě.

Obchodník z Chomutova netrpěl přehnanou naivitou a vydal se na schůzku ozbrojen střelnou zbraní... Tím jeho stopa končí, pokud nepočítáme nález nešťastníkovy automobilu s velkou kaluží krve uvnitř vozidla.

Záhadný pan Bernátek

11. listopadu 1991 byly v katastru obce Žlutavy (okr. Zlín), v místě zvaném *Na divínách* nalezeny kosterní pozůstatky muže, který jednoznačně zahynul cizím přičiněním.

Antropologické a další expertízy prokázaly, že tělesné zbytky patřily 38letému vysokoškolačkovi z Blanska, podnikajícím v oblasti prodeje a instalace satelitů. Také on potřeboval nakoupit důležité komponenty v zahraničí za německé marky. Také on si smluvil na základě v Inzert-expressu

obchodní schůzku. Muž, se kterým telefonicky hovořil, se představil jako Bernátek ze Zlína.

První schůzku ve Svitavách pan Bernátek narychlo odvolal. Druhá se měla konat ve Zlíně u hotelu Moskva v úterý 30. července 1991 ve večerních hodinách. Je nanejvýš pravděpodobné, že nešťastný podnikatel, vybavený částkou kolem stopadesáti tisíc korun, do Zlína dojel.

Právě zde se totiž podařilo najít jeho opuštěné auto, zaparkované ve zcela jiné městské čtvrti, než stojí vzpomínaný hotel. Otázky, jak se zavražděný muž ocitl v lese na pomezí zlínského a kroměřížského okresu, zda byl dopraven na místo nálezu už mrtvý, a kdo je jeho vrahem, zůstávají dodnes nezodpovězené.

Podobných případů lze uvést řadu. Děsivě dlouhou řadu. Počet záhadně zmizelých zájemců o tvrdou měnu se počítá na desítky. Kauzy jako by se odehrávaly v duchu pomyslného inzerátu: *Koupím marky za slušnou cenu. Zn.: Smrt takřka jistá.*

Velmi často se stala vražedným nástrojem pistole, málokdy nalezená v kompletním stavu. Většinou ji pachatelé házeli rozebranou do vodních hlubin.

Policie začala bít za pomoci sdělovacích prostředků na poplach, aby varovala další možné oběti. Někdy úspěšně, většinou marně. Vidina výhodného obchodu, nabídnutá sympatickou tváří s dobromyslným hlasem, byla často silnější než pud sebezáchovy.

Vrah s hlasem komika

Ve čtvrtek 13. ledna 1994 zazvonil v jednom pražském bytě telefon. Jen co se ozval volající, nechtěl pan Daniel věřit svým uším. Je to vůbec možné? Už mu zase volá ten chlap! Ozval se celkem třikrát, třikrát se taky představil - jenomže vždycky jiným jménem!

Poprvé se ozval loni na podzim, pak v prosinci 1993, prý z Pardubic, a nyní ten blázen s nezaměnitelným zabarvením v hlase volá zas, údajně z Mladé Boleslavi!

Opravdu jenom blázen?

Poprvé si říkal *Najman* a chtěl si domluvit obchodní schůzku kdesi v severních Čechách. Volal na základě Danielova inzerátu v novinách, měl zájem od něj koupit elektroniku a sliboval, že slušně zaplatí. Málem se tenkrát dohodli na datu schůzky, jenomže Daniel pak prosvíhl jeden telefon a milý pan *Najman* už nikdy nezavolal.

Což o to, taková věc se v byznysu stane. Jenomže... Jenomže za pár týdnů se na letenské burze začalo mezi prodejci pochmurně šuškat o jednom obchodníkovi, co nedávno odjel kamsi k Turnovu, s několika videokamerami v autě – a od té doby není k nalezení ani on, ani auto, ani kamery!

S odstupem času můžeme konstatovat, že pan Daniel měl - na rozdíl od jiných adeptů dobrého obchodu - štěstí. Bezpochyby dva, ale spíše čtyři lidé za podezřelých okolností zmizeli a místo jejich věčného spánku zůstane asi navždy tajemstvím.

Jediný člověk, který by mohl záhadu rozptýlit, si totiž v současné době odpykává výjimečný trest odnětí svobody. Pár cenných informací je zřejmě jediné, co mu v životě zbylo, a těžko si představit situaci, ve které by se jich vzdal.

Leč po pořádku.

Cena nudných cifer

V neděli 25. července 1993 se vydal na poslední obchodní cestu svého života 25letý Petr Machač z Úval. Rodině v Praze oznámil,

že má namířeno na Liberecko, do Hodkovic nad Mohelkou. Zde se má sejit s jistým Bartošem, který se mu telefonicky ozval na inzerát v novinách a chce od Machače odkoupit třináct videorekordérů značky Panasonic.

Třináctka sice není šťastné číslo, zato obchod se nabízel velmi dobrý. Machač momentálně neměl požadovaný počet výrobků u sebe, několik si jich proto půjčil od bratra. Do auta - VW Golf s pražskou espézetkou - je Petrovi pomáhala naložit jeho přítelkyně Iveta. Mladá žena si navíc poznamenala výrobní čísla nakládaného zboží. Užitečný zvyk: papírek s nudnými ciframi 106316, 106565, 106336 atd. získá totiž časem neobyčejnou informační a důkazní hodnotu...

Když se v neděli večer ani v dalších dnech Machač neozval, začala po něm znepokojená rodina pátrat. Bylo téměř jisté, že Petr do Hodkovic opravdu dojel. Pár místních občanů si totiž v nedělním odpolední všimlo pražského golfu, zaparkovaného na náměstí nedaleko cukrárny. U auta postával mladý muž, vysoký asi 180 cm, štíhlé postavy, popisem tváře odpovídající Petrovi.

Tím ovšem stopa nezvěstného končila. Kam odjel - a hlavně s kým - se nepodařilo v nejbližších měsících objasnit příbuzným ani policii.

Kdo si dělá blázny?

Teprve po půl roce, přesně 11. ledna 1994, zatelefonoval několi-krát na pražské telefonní číslo rodiny Machačovy muž. Představil se jako *Bartoš* a chtěl koupit asi tučet videorekordérů značky Panasonic. Později projevil ještě zájem o nákup cigaret.

Jméno *Bartoš* Machačovy přímo zelektrizovalo... Mohl by vrah a zloděj - neboť o tragickém konci Petrova života už rodina nepochybovala - udělat takovou chybu a vytočit stejné telefonní číslo víckrát? Nebo si někdo dělá blázny?

Příští hodiny a dny se podobaly napínavé detektivce. Obchodní jednání bylo hladčí než másličko, k prodeji mělo dojít v pátek 14. ledna 1994 na odpočívadle dálnice poblíž Turnova... Jenomže na schůzku nikdo nepřišel. Jako prozatímní epilog zbyla Machačovým magnetofonová kazeta s telefonickou nahrávkou Bartošova atypického hlasu, připomínajícího populárního, dnes už bohužel zesnulého rozhlasového a televizního komika Holzmana.

A ještě něco: 28. ledna 1994 v Jablonci nad Nisou, v Sadové ulici, si vnímavý policista všiml určitého nesouladu: zaparkovaný VW Golf měl na svou modernost poněkud archaickou značku. Časem se potvrdilo, že nalezený golf se silně zakrváceným sedadlem spolejezdce kdysi vlastnil pohřešovaný Petr Machač. Espézetka JND 21-93 naopak patřila automobilu odcizenému v roce 1990.

A tak, nikoli poprvé, padlo jméno, které nebylo kriminalistům neznámé. Jan Humenský.

Kouř nad lesem

V pátek 5. listopadu 1993 se vydal na poslední obchodní cestu svého života 27letý inženýr Leo Černý z Prahy. Rodině oznámil, že odjíždí do Turnova na obchodní schůzku s jakýmsi Najmanem, který se mu telefonicky ozval na inzerát v Annonci a chce od Černého odkoupit pět videokamer značek Sony.

Také tento podnikatel zmizel beze stopy, stejně jako jeho vůz Opel Kadet Kombi s nákladem elektroniky. Černého otec se ukázal jako muž činu: upozornil příslušné orgány na hraničních přechodech, pátral pomocí rozhlasové relace *Zelená vlna*, prověřil nemocnice na trase Praha - Turnov. Vše skončilo nulovým výsledkem.

V neděli 14. listopadu 1993 navštívil otec Černý spolu s dalším synem turnovskou burzu. Hledání příslušné jehly v kupě sena mělo kupodivu efekt. U jednoho člověka tu objevili digitální diář, opotřebovaný, ale čistý, s vymazanými daty, navlas podobný tomu, jaký vlastnil jejich Leo.

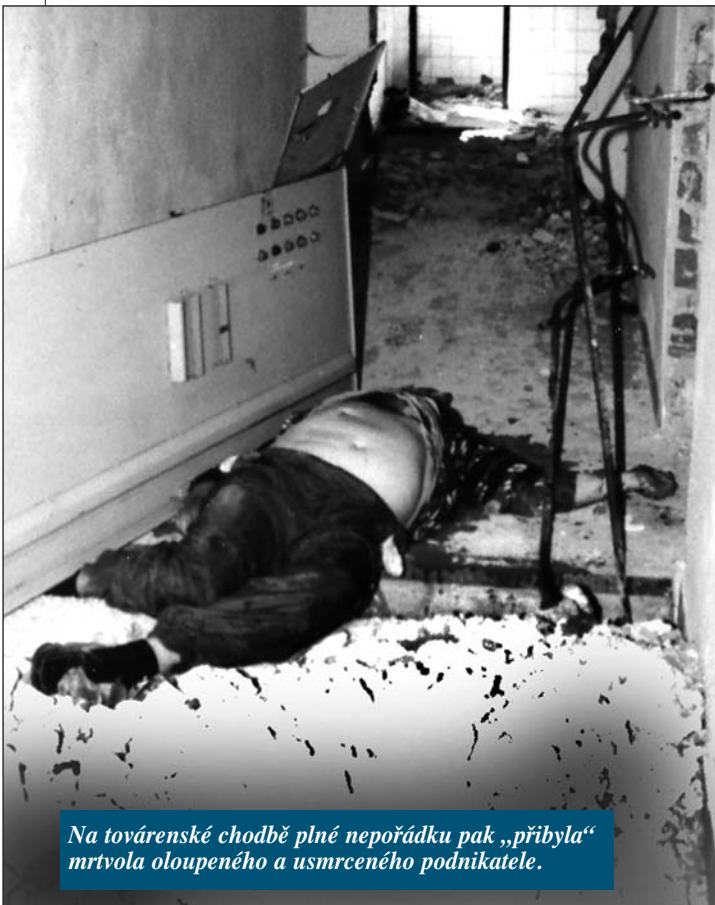
Muž, který diář koupil, odmítl sdělit svoje jméno, ale dal tip na údajného prodejce diáře. Když se za něj otec a syn Černí vydali, spatřili už jen odjíždět auto s firemním nápisem... Což ovšem pro oba detektivy-amatéry představovalo jen dílčí problém.

A tak znovu padlo jméno, které nebylo kriminalistům neznámé: Jan Humenský. Jak se dostat blíže k muži, podezřelému ze dvou vražd?

(pokračování příště)

Viktorín ŠULC
Foto archiv autora

Na továrenské chodbě plné nepořádku pak „přibyla“ mrtvola oloupeného a usmrčeného podnikatele.

Film

WILLISOVI PARTÁCI

Sice v letech, ale pořád první liga

Když se v jednom filmu sejdou před kamerou taková herecká esa, jako jsou Bruce Willis, John Malkovich, Milton Freeman či Helen Mirrenová, pak se dá očekávat příjemný zážitek: a snímek se stručným názvem RED (jde o složeninu prvních písmen anglického termínu Retired Extremely Dangerous, tedy Penzionovaný, mimořádně nebezpečný) očekávání rozhodně nezklame. Ona červená či rudá barva, již slovo RED anglicky pojmenovává, se ovšem v druhém plánu objeví taky: když se penzionovaný agent tajné služby, ježž ztělesňuje Bruce Willis, domákně, že jeho nedávný zaměstnavatel mu jde znenadání po krku, rozpálí se do ruda hněvem spravedlivým, zbuntuje partu byvších kolegů a vytáhne do řádné a nesmiřitelné války. Samozřejmě, že jde o komedii, jež znamenitě využívá prvků akčního filmu a na suverénní úrovni je paroduje: ovšem tak, že těm „staříkům“ jejich dávné dovednosti upřímně věříme. Režisér Robert Schwentke báječně obsadil a drží celý nepravděpodobný děj v realistické podobě, s důsledností vážně vyprávěného příběhu – čímž ovšem dociluje dokonalé stylizace a salv diváckého smíchu. Herecké legendy „přistupují“ do příběhu postupně, každý má jiné „ántré“ a je jinak vyšinutý – a všechno do sebe hezky zapadá a graduje...

Zkrátka, zatímco nové akční filmy ze světa tajných služeb už jen těžce hledají neotřelé nápady, neboť snad vše strhující bylo už v tomhle žánru použito nejméně pětkrát, pak

komedie může z takových citací udělat svou přednost a vytěžit maximum. Film RED náramně pobaví: a pobaví dokonce vkusně,

což je dneska zase už skoro zázrak. V případě filmové veselohry zvláště...

(jjv)

Divadlo

POKER NA DRUHOU

Dobrá pověst Dejvického divadla trvá už kolikátou sezónu – a jak se zdá, ani poslední premiéra roku 2010 ji nepokazila.

Pánská jízda, jak sami aktéři přezdívali dramatickému textu Dealer's Choice (jde o hráčskou pokerovou průpovídku, jež znamená, že kdo rozdává, rozhoduje: celou hru převedla Dana Hábová zcela excelentně), přináší z diváckého hlediska opravdový a vzácný zážitek zralého a kultivovaného herectví: takový, jaký nekonečné televizní seriály ovšem nabídnout nemohou. Hru napsal Patrick Marber, britský dramatik, známý už českému divákovi předchozím úspěšným textem Na dotek.

Šest rolí, šest mužů, šest charakterů – a šest vynikajících výkonů, které z večera v dejvické Zelené ulici činí zážitek, jakých není na pražských jevištích moc. Samozřejmě, základem všeho je text, který ctí jeviště a dává hercům dostatek šancí. A sluší se vyzvednout, že autor se ve svém řemesle vyzná: přičemž děj je vlastně prostý a všechno stojí a padá s věrohodností nastudování. Ve sklepech malé restaurace se pravidelně schází partička na poker: čtyři k restauraci přímo patří coby zaměstnanci a majitel, dva jsou odjinud.

V průběhu hry se odkrývají charakteru a otevírají nitra.

A náter rychle odprýskává...

Režisér Jiří Pokorný vyšel z lidských typů, naznačených autorem, a dobře obsadil: jenže každý se zprvu jeví jinak, než nakonec v hloubi duše vypadá. Zaválitý mastný kuchař Swenney, ztělesněný hostujícím Hynkem Čermákem, se trápí pro dcerku z rozvedeného manželství, již mu exžena nechce vydat. Číšník Mugsy (Václav Neužil) je cvok s velkolepými podnikatelskými sny, v hrudi číšníka Frankého (Martin Myšička) buší rockerské srdce a v hlavě mu kmitají geniální myšlenky. Majitel podniku Stephen (David Novotný) se tváří jako mistr světa, ale stravuje ho niterná nespokojenost se synem. Jeho Carl (Jaroslav Plesl) sice okázale odmítá cokoli užitečného dělat, současně se ovšem užírá otcovským podečňováním. A pak je tu ovšem Ash, kterého – jak jinak než skvěle – hraje Ivan Trojan. Šéfkův věřitel a skutečný pokerový profil.

Na první pohled jasné karty rozdány – a všechno ve skutečnosti dopadne úplně jinak. Břité dialogy a vtipná odseknutí jen zastírají, že jde o mnohem víc. A že poker jen kamufluje skutečné

vztahy – a stává se i předzvěstí konečné pointy...
(-ěk)

Půl tučtu herců k divadelnímu zážitku úplně stačí

Kniha

HLOUBKA ZAPOMNĚNÍ

Eduard Fiker patří – vedle Emila Vachky – do nepočtené zakladatelské generace moderní české detektivky. Podílel se – jako autor i jako redaktor populárního týdeníku Rozruch – na její velké předválečné éře, napsal desítky románů, scénářů, rozhlasových her. Zžil i krátký rozmach poválečný – a o to víc jej pak postihla nemilost nových mocipánů, jimž detektivka (a další „pokleslé žánry“) byla natolik solí v očích, že ji na bezmála deset roků vymazali z produkce českých nakladatelství. Nikoli ovšem z čtenářské přízně, jako každá prohibice i tato literární přinesla jen to, že se očené předválečné detektivky staly ceněným článkem a když koncem padesátých a začátkem šedesátých let začaly nové opět vycházet – jak překladové, tak původní – prodávaly se pod pultem a docilovaly nákladů takřka nebetyčných. S nimi ještě nakrátko znovu zazářila literární hvězda Eduarda Fikera: romány Kilometr 19 či Série C-L se sice nemohly vyhnout dobovým reáliím, nebyly jim

však poplatné, a tak jsou dodnes nejen napínavým čtením, nýbrž i zajímavým exkurzem do doby, na jejíž peripetie se začíná – i cíleně – zapomínat.

Knihou, již zákaz detektivek postihl naplno a znenadání, byl Fikerův román Hloubka: autor ho dopsal na sklonku roku 1947 a vydán se už neuskutečnilo. Na dlouhá léta zmizel rukopis v soukromém archivu a teprve při pořádání pozůstalosti se ho podařilo najít. Nakladatel Martin Trojan-3-JAN se ho rozhodl u příležitosti šedesátého výročí jeho napsání vydat, v záplavě současných detektivek však titul nezaslouženě zapadl. Jak čtenář zjistí, nejde o běžný detektivní román, Eduard Fiker se v něm rozmáchl napříč žánry a pokoušel se osobitě a nově nahlédnout svět, v němž žil. Tak či onak, jeho Hloubka je nedílnou součástí jeho díla a zajímavým dokumentem časů, jež těžko měřit očima dneška a jež jsou snad už navždy neopakovatelné...

(jjv)

ZAJÍMAVÝ PROJEKT

V průběhu roku 2010 byl Útvarem odhalování korupce a finanční kriminality služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen ÚOKFK) realizován projekt s názvem „Legalizace výnosů z trestné činnosti, zajišťování majetkové hodnoty a finanční šetření – odhalování a vyšetřování“. Tento projekt byl financován z fondů Evropské Unie, specificky z grantu z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci Finančního mechanismu EHP. Garantem projektu byl ředitel ÚOKFK plk. Mgr. Libor Vrba. Projekt měl za účel výměnu zkušeností s dalšími partnery zabývajícími se danou problematikou, zdokonalení postupů orgánů činných v trestním řízení a dalších orgánů, které na danou problematiku navazují.

V současné době se dostává do popředí zájmů vnitřní bezpečnosti EU boj v oblasti legalizace výnosů pocházejících z trestné činnosti. Současná situace v EU, ale i ve světě, vytváří pro rozvoj této kriminality příznivé podmínky vyplývající zejména z určitých změn v rámci postupující evropské integrace. Pouze národní legislativní prostředky či instituty přestávají být pro tyto kriminální aktivity účinné. Trestná činnost v oblasti legalizace výnosů z trestné činnosti je většinou vysoce sofistikovaná, mezinárodního charakteru a zaznamenala rozvoj nových metod, forem a způsobů provádění. Zvyšuje se počet případů a výše majetkové hodnoty, která se legalizuje i za účelem dalšího podporování závažné trestné činnosti včetně terorismu.

Původním záměrem bylo zahrnout do tohoto projektu všechny přispívající země (Norsko, Island a Lichtenštejnsko). Kompetentní orgány Norska a Lichtenštejnska účast na projektu z organizačních důvodů odmítly a tak se celý projekt realizoval pouze s pomocí odborníků z Útvaru pro vyšetřování a trestní řízení finanční kriminality Islandu. Jednalo se o malý projekt, jehož součástí byla jedna studijní cesta na Island a jeden seminář pořádaný v České republice. Studijní cesty na Island se účastnili policejní odborníci na danou problematiku a také zástupce Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových a zástupce Ministerstva financí ČR. V průběhu jednání, týkajících se legislativních a technických možností zajišťování výnosů z trestné činnosti v obou zemích, způsobů provádění finančního šetření, správy zajištěného majetku a spolupráce policejních orgánů s MF ČR jsme zjistili, že hlavním přínosem tohoto projektu je navázání dlouhodobé spolupráce odborníků z České republiky s odborníky z Islandu, a to v oblasti metodiky a řešení vlastních případů. Tato spolupráce je však přínosem hlavně pro Island. Island je zemí, kam všechny, v Evropě běžné patologické jevy, přicházejí s několikaletým zpožděním. To je dáno specifickým umístěním země, která je obklopena mořem a velmi nízkým stupněm zalidnění. I proto jsou jejich vlastní zkušenosti v oblasti legalizace výnosů a provádění finančního šetření spíše na teoretické úrovni.

Druhá část projektu probíhala formou třídního semináře konaného v Praze. Účastnilo se ho přes 40 policistů, kteří se věnují finančnímu šetření a zajišťování majetku. Pozvaní si poslechli přednášky na téma „Spolupráce FAÚ a P ČR v boji proti legalizaci výnosů“, „Správa

majetku zajištěného v trestním řízení a způsobu spolupráce s P ČR“ nebo také „Nové informace k legislativním změnám a využití tohoto a jiných projektů k navrhování legislativních změn“. Součástí semináře bylo i prověření nového způsobu vzdělávání a výměny zkušeností přítomných účastníků formou vytvoření několika malých pracovních skupin, kde každá skupina měla zadané specifické téma (např. správa zajištěného majetku, finanční vyšetřování v praxi, vyhledávání a vyšetřování trestných činů legalizace výnosů z trestné činnosti) a účastníci měli společně analyzovat problémy v daném tématu a navrhnout řešení k odstranění problémů. Kladný ohlas účastníků předčil naše veškerá očekávání a tato forma vzdělávání bude jistě zařazena i do dalších instrukčně metodických zaměstnání. Využitelné závěry ze semináře a také části legislativy Islandu, které by byly při implementaci do našich zákonů přínosem v boji proti kriminalitě, byly zaslány na Odbor bezpečnostní politiky ministerstva vnitra, jako podklad k následnému vyu-

žití při navrhování legislativních změn v oblasti zajišťování výnosů pocházejících z trestné činnosti a odhalování pachatelů legalizujících tyto výnosy.

Neustálé vzdělávání českých policejních expertů a výměna zkušeností s experty z dalších zemí je velice důležitou součástí úspěšného boje s novými trendy kriminality a to nejen v oblasti legalizace výnosů z trestné činnosti ale i v dalších oblastech policejních činností. Z tohoto důvodu plánujeme zrealizovat do budoucna více podobných projektů s mnohem větší účastí zahraničních partnerů.

plk. Ing. František SALAVEC

recenze

Vývoj výkonných policejních kompetencí

Každý, kdo se zajímá o historii policie, jistě ocení možnost mít při ruce páteřní zákony, které provázely vývoj policie od vzniku samostatné Republiky Československé. Nyní se naskytuje tato možnost, protože nakladatelství PRIME SAFETY, s.r.o., vydává specializovaný sborník právních pramenů, které upravují kompetence státních i obecních policejních sborů působících na území českého státu v období let 1918–2010, tedy od jeho vzniku do současnosti.

Jedná se o publikaci, která na časové ose kompletně obecně závaznou právně-předpisovou základnu tvořící legislativní páteř historie policejně-bezpečnostních složek českého státu.

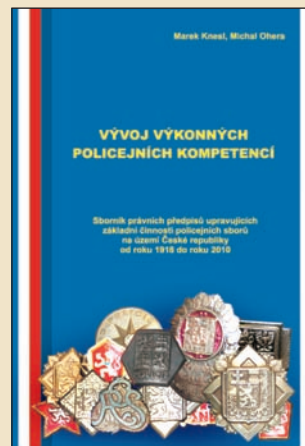
Publikace je určena nejen odborné veřejnosti, které bezpochyby ve studijních pramenech chybí takto ucelené sborníkové dílo, zachycující veškeré nosné právní normy výkonné policejní činnosti, ale i široké obci zájemců o historii policejních sborů.

Autoři, odborníci z řad policie, shromáždili v této publikaci rovněž informace dotýkající se také početních stavů policejně-bezpečnostních sborů v daném období, pokud byly známy, a politického uspořádání (zřízení) státu v době jejich faktické existence.

Jako zajímavý bonus je kniha rozšířena o stručný vývoj hodnoty páteřních policejních sborů. Publikaci je možné zakoupit přímo u vydavatele.

Kniha je vydávána v brožovaném vydání, ve formátu A5 a má rozsah 403 strany.

Další informace lze získat na <http://www.prime-safety.cz>.

Ing. Vratislav GRÉGR, CSc.

KNESL, M., OHERA, M.: VÝVOJ VÝKONNÝCH POLICEJNÍCH KOMPETENCÍ.
Praha, PRIME SAFETY, 2010. ISBN 978-80-903906-1-4

	email	africký slon	mohutné potrubí	moravské město		dvoustěžníky	Měsíc	středová čára	název hlásky		Druhá tajenka	český kosmonaut	karetní hra	etiopské jezero
strunný hudební nástroj					zápisník					palec				
svobodný statek bez závazků					zrzavá					vodní tok				
					První tajenka					zástup				
rozhledna u Malé skály									Ital					
									„perla Mozambiku“					
 Turek	písmeno řec. abec. cizopasný hmyz							dřevěná přepravka						
								německý spisovatel						
správní jednotky							student lékařství						odér	mužské jméno
							část těla							
část věty						jezdecká šavle						předložka		
						latinsky „kostky“						harmonie		
přírodní sladidlo				špinavé postranice lodi						část stodoly				
										hybná část těla				
povzdech			dravá ryba						příbuzná					
			německy „dítě“						poranění					
závěrem								prolog					velký ještěr	letití
								černí ptáci						
 nesplacená částka	dívčí jméno Verdiho opera						těžký zločinec					býv. SPZ Vsetína		
							malajské dýky					rozhodovat se		
autor Božské komedie						vládnout								
						nadezdívky nad římsou								
obyvatelstvo				najednou zpráva z vězení										
zkratka Uranových dolů			paseky kožešino-vá šelma							dvoukolák				
pamflety										lovecký pes				
										tlustokozec				
										pohánění rámus				
 jednotka magnet. indukce	edémy duševní vznět							obsah dlaně záměry					junák	vodní ptáci
stroje na čištění obilí							ohrada							
							školní literární práce					autozn. Slovenska		
												sopečná vyvřelina		
vnější dojem							části telefonů							
							zn. pracího prášku							
úder sekerou				svetr ke krku						kumpán				
				iníc. herečky Syslové						chem.zn. kryptonu				
zkratka Lékařského klubu			zlý duch						šašek					
chemická značka astatu			kupy slámy						navyšování					

V tajenkách jsou ukryty názvy dvou detektivek od nejznámější novozélandské autorky Ngaio Marsové.

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 28. února 2011

Řešení z č. 12/2010: 1. OSAMĚLÝ MRTVÝ MUŽ 2. ZNAMENÍ LYRY
3. NA DOSAH RUKY

Ze správných odpovědí jsme vylosovali:

Anna Zámečníková, Zašová; Pavel Truneček, Praha; Jaroslav Machula, Praha.

Všem vylosovaným blahopřejeme a zasíláme knižní odměnu!

Policista
2/2011
Křížovka
soutěžní kupon

V sobotu večer, stejně jako jindy, seděl čtyřiapadesátiletý Kamil Paclík v místní restauraci s honosným názvem Společenský dům. Po pravdě řečeno on to společenský dům skutečně byl. V městečku, vedle tří jiných restauračních zařízení, měl tento provoz několik výhod. V prvé řadě byl na náměstí, blízko stanice autobusů, kostela a obchodů, obsluha byla rychlá a především – podávali každý den teplé jídlo. V poledne i večer. To bylo pro Paclíka velmi důležité. Byl svobodný a sám si v domě, který zdědil po svém starším bratrově Janovi, nevařil.

Seděl u rohového stolu pro štamgasty a pomalu a rozvážně polykal sousta svíčkové, kterou miloval. Nebyl u stolu sám. Důchodce Nechvátal, spolužák ze základní školy Honza Šťovíček a invalida Řepka. Ten byl nejmladší, nebylo mu ještě ani čtyřicet. Byl červen, svátek měl Jan.

„Tak chlapi,“ řekl Šťovíček, který počkal až Paclík dojedl

a uchopil velkého panáka zelené. „Ať žijeme.“

„Na tvůj svátek, Honzo,“ přáli mu ostatní a polknutá zelená jejich vinšovačku potvrdila.

„Ty bys taky měl dát něco k lepšímu,“ rýpnul do Paclíka Nechvátal. „Tvůj brácha byl taky Honza.“

„To byl,“ potvrdil Šťovíček. „Sakra, to už je let co je po smrti...kolik to bude...nejspíš něco přes dvacet, vid’?“ obrátil se na Paclíka.

„Stalo se mu to v květnu,“ přiznal Paclík. „Minulý měsíc to bylo dvacet let.“

„Co se stalo?“ projevil zájem Řepka. Na Jana Paclíka si nepamatoval.

„Nešťastná náhoda,“ říkali policajti. Honza opravoval v garáži auto, zvedl ho na hever, ale nezašpalíkoval kola a vůz na něho spadl. Rozdrtil mu prsa a obratle. Ležel pod autem několik dní, než na něho přišli. Bylo to tak, vid’, Kamile,“ řekl Nechvátal a obrátil se na Paclíka. „Měl bys na jeho památku rundu dát. Nemyslíš?“

Paclík rundu dal a pak to ještě několikrát společně s Honzou Šťo-

víčkem otočil. „Zapijeme bratra,“ říkal při každém přituknutí. „Ať mu je země lehká.“

Domů se vrátil po půlnoci. Byl opilý a jako už mnohokrát se snažil utlumit výčitky svědomí. Věděl moc dobře, že starší bratr kola zašpalíkoval, a stále, celý život od jeho smrti ve své hlavě „viděl“, jak špalík odkopl a strčil do auta. Slyšel chroptění...zoufalý boj o dýchání...

Závist a nenávisť. Bratr dostal dům po rodičích, měl peníze, auto... Bylo to tak lehké, jenom malé kopnutí, jenže tříška z toho špalíku se mu „zadřela“ do mozku. Celý život měl strach, že se bratrovražda prozradí a utěšoval se, že uplynutím dvaceti let strach z něho spadne, výčitky přestanou...

Usnul, protože byl opilý, ale když se vzbudil, jeho mrtvý bratr byl stále s ním.

Josef KRATOCHVÍL
Ilustrace Kristina POKORNÁ

Otázka:

Je možné, aby po uplynutí promlčecí doby nezanikla trestní odpovědnost?

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 28. února 2011

Řešení z č. 12/2010 zní:

Nový trestní zákoník umožňuje uložit pachateli, ve smyslu § 76 tr. z. /Zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce/ až na 10 let trest zákazu vstupu. Při výkonu tohoto trestu, (kontrola dodržování) je odsouzený povinen spolupracovat s Probační a mediační službou a Policií ČR.

Ze správných odpovědí jsme vylosovali:

Alena Minaříková, Brno; Antonín Zapletal, Ostrava; Vlasta Kohútová, Tachov.

Všem vylosovaným blahopřejeme a zasíláme knižní odměnu!

„Váš soused tvrdí, že jste zabil manželku. A jak tak koukám, máte i motiv!“

Luděk ZDRAŽIL

deset minut s

POLICISTA §

Kupon č. 2/2011

BÍLÝ KRÁL

na silnici

„Dopravní policie byla a je vždy specifická bezpečnostní složka. Za dobu své existence podržila své poslání službě pro společnost. Snahou dopravních policistů bylo lidem především pomáhat. A že někteří mají ze setkání s dopraváky, prostřednictvím pokuty či ztráty bodu jiné zkušenosti – i to přináší život. Za chyby se platilo vždy.“

Citovali jsme z publikace „Historie dopravní policie“, která vyšla k 90. výročí této policejní součásti, zajímavé a poučné publikace. S činností *dopravky* jsme ovšem konfrontováni denně, prostřednictvím médií. Každý ví, o čem je řeč...

Dlouhými kolonami vozidel obtěžkané vozovky na začátku či konci víkendu jsou místem, kdy střety nepozorně či špatně vyladěné psychiky předcházejí střetu skřípějících plechů. Bohužel taky střetu praskajících kostí, někdy předzvěsti vyhasínajících životů...

Prázdninový dopravní prolog a epilog bývá často ještě horší. Ted! Honem! Rychleji! Urvat si každou minutu několikátýdení dovolené pro sebe, zkrátit na minimum cestu za rekreací a novými zážitky, může mít někdy kontraproduktivní a fatální následky.

Připočítejme k tomu sněhové kalamity, namrzlou vozovku, náhlý prudký déšť, kte-

rému řidiči nepřizpůsobí jízdu... Vždy se pak ozve houkání sanit, byť jsou kolikrát na místě nehody zbytečné a zanedlouho je vystřídají černé dodávky agentur, zabývající se pohřebnictvím, tedy i převozem mrtvých těl.

S naléhavým varovným signálem se prodírají k místu nehody též policejní vozy.

Dopravní policie! Dopravka!

V Česku je dopravní policie definována jako jedna ze služeb Policie České republiky – Služba dopravní policie. Je metodicky řízena Ředitelstvím služby dopravní policie, v jejímž čele stojí ředitel, který podle náměstkovi policejního prezidenta pro vnější službu.

Regionálními jednotkami Služby dopravní policie jsou dopravní inspektoráty. Policisté na dopravních inspektorátech jsou rozděleni do dvou skupin: skupiny dohledu nad bezpečností a plynulostí silničního provozu (vykonává dohled nad provozem na pozemních komunikacích, zjišťuje přestupky, řídí provoz atd.) a skupiny dopravních nehod (vyšetřuje dopravní nehody).

Policisté ve Službě dopravní policie mají obecně stejné pravomoci jako policisté zařazení v jiných složkách Policie ČR. Mohou proto provádět obecné služební úkony a zákroky - například kontrolu totožnosti osoby, zajištění osoby apod. Tyto pravomoci jsou vymezeny jednak zákonem o Policii ČR a dále především zákonem o provozu na pozemních komunikacích.

Z dalších pramenů můžeme vyčíst, že k dopravní službě je zařazeno cca kolem 4 000 policistů, přičemž asi 1 700 patří k dohledu nad silničním provozem, asi 1 500 je zařazeno ve skupinách dopravních nehod a zbytek pracuje na dálničních odděleních. Kromě základní policejní přípravy existují ještě speciální kurzy pro dopravní službu, které zajišťuje Vyšší policejní škola v Jihlavě.

Zde se školí a doškolují policisté ve specializačních nebo inovačních kurzech v oblasti základního výkonu a dohledu, v oblasti šetření dopravních nehod, probíhají tam vzdělávací kurzy pro vedoucí dopravních inspektorátů, vedoucí dálničních oddělení, oddělení nehod a krátkodobé kurzy používání technických prostředků (radarů) a sociálních předpisů.

Nehoda není náhoda, zní letité pořekadlo. I ta nejbanálnější nehoda ovšem představuje mrzutost pro účastníky provozu – a práci pro policisty. Je potřeba uzavřít na nezbytnou nutnou dobu vozovku (nebo aspoň její část) a vyšetřit příčinu nehody, někdy přímo tragédie. *Ach jo, to snad není pravda, těm policajtům to ale trvá...*

Po nějakém čase se nahromaděné kolony dávají do pohybu. Zprvu pomalejšího, pak čím dál rychlejšího. Nervy, poháněné spěchem, opět začínají pracovat, bez ohledu na nedávnou nehodu. Jsme nepoučitelní. Číslo o nehodách a jejich obětech lehce kolísají nahoru či dolů, tak jako tak působí děsivě.

Tolik zmařených životů! Na sklonku roku 2010 prošel Prahou velký a zvláštní průvod lidí v červených tričkách, připomínající mrtvé, kteří skončili v troskách dopravních prostředků.

V domluvené chvíli si část z nich navlékla trička bílá – na znamení budoucích obětí. *Ted' jsme mrtví i my...* Jak výstižné – bohužel! Smutnou ironií osudu se v době konání odehrála mimo Prahu další tragédie, podle sdělovacích prostředků v jednom voze zahynul otec a dvě jeho děti...

Mezi činnostmi, které jsou policisté oprávněni provádět a které souvisejí se silničním provozem, patří:

- řízení provozu na křižovatkách i jinde (přímo nebo prostřednictvím světelné signalizace)
- zastavování vozidel
- kontrola řidičů, zda nejsou ovlivněni alkoholem nebo jinými návykovými látkami
- kontrola dokladů řidičů, vozidel, případně nákladu
- kontrola technického stavu vozidel a jejich vybavení
- kontrola hmotnosti vozidel a zatížení náprav
- měření rychlosti vozidel

- zabraňování v odjezdu vozidel, zajišťování odtahu vozidel, odstraňování překážek v silničním provozu
- vyšetřování dopravních přestupků a dopravních nehod
- inkasno pokut uložených v blokovém řízení
- dále sem např. patří provádění sledování vývoje dopravní nehodovosti, na základě takových analýz návrhy opatření k řešení situace včetně vyhlášení dopravně bezpečnostních akcí nebo dnů zvýšeného dohledu, stejně tak sem spadá spolupůsobení při preventivně výchovné činnosti zaměřené na účastníky silničního provozu.

Svědectvím o nekonečné práci dopravních policistů je i náš časopis. Bohužel nekonečná rubrika *Křížky u silnice*, která vychází v každém měsíčníku *Policista* řadu let, by mohla být vzhledem k zásobní materii několikrát větší. Vlastně do ní vybíráme jen ty nejotřesnější případy s prvky kuriózních chyb řidičů, hraničících až s momentální ztrátou soudnosti.

Je potřeba více represe? Nebo je naopak nedostačující prevence? Věčný kolotoč otázek, stejně jako výtek vůči činnosti (někdy nečinnosti) dopravní policie: „Měli by to víc trestat... Tohle jim vadí a tamtoho si vůbec nevšimnou... Jenom buzerují... Na všechno kašlou...“ Představa jak za každým, potenciálně jen trochu nebezpečným vozidlem či řidičem spěchá dopravní policista, podobný uniformovanému andělíkovi strážníkovi, je hezká, ale nereálná. Do hlavy nikomu nevidíte a laskavý taťka za volantem se během několika sekund může změnit v exemplárního piráta silnic.

Přitom začátky byly tak idylické! No, téměř idylické...

Tak třeba vězte, že 2. září 1919 se už před osmou hodinou ranní kupily na rohu Václavského náměstí směrem k Můstku davy užaslých Pražanů, které sledovaly podivné pokyny a gesta muže, stojícího uprostřed dopravního dění.

Začal do té doby neviděným černým obuškem dávat znamení povozům, tramvajím, automobilům i chodcům – právě od té chvíle se datuje slangové pojmenování obušku „pendrek“, jež na místě vymyslel pohotově nějaký vtipálek, o které nebývá na pražských nárožích nikdy nouze.

Ruka zákona na dopravních „tepních“ vskutku scházela. Vozkové klidně jezdili středem ulice po kolejích elektrické dráhy a vůbec jim nevadilo, že tramvaj zvonila jako posedlá. Na denním pořádku byly potom scény, shluky lidí, stavění povozů, zjišťování a předvádění. Rvačky mezi kočmi, řidiči motorových vozidel nebo chodci, to nebylo nic neobvyklého – čas od času se obrátil hněv i vůči dopravním strážníkům.

Celkem 27 mužů mělo sloužit na jede-

nácti vytypovaných křižovatkách, počty dopravníků byly ovšem nedostačující, takže usměrňovaných křižovatek bylo zprvu jen pět: Perštýn, Můstek, Pražná brána, Masarykovo nádraží a Anděl. Ale už v roce 1939 obsazovaly hlídky 105 křižovatek...

To dá rozum, řekne si pragocentrista roku 2011, že dopravní má zárodek v matičce všech měst – a ne někde ve Zlamané Lhotě či Horní Dolní... Chyba lávky! Jednak časem vznikly i četnické silniční kontrolní stanice, jednak si v roce 1932 povzdychl novinář, autor citovaného článku:

„Máme dnes nehody, zvlášť místa výletní a lázeňská, kam v létě za jediný den nedělní nebo sváteční přijíždí až 1000 i více motorových vozidel. Dopravní ruch takového místa se zvyšuje ještě tím, že přibývá motorová vozidla se téhož dne ještě rozjíždějí. Uvážíme-li, že řidiči se v místě namnoze různým způsobem obcerstvějí a tím způsobují, že cesta zpět bývá dost veselá, snadno si představíme, kolik nepřístojností, sporů a nehod musí za takový orgánové bezpečnosti projednat.“

Hezké, romantické, nostalgické...

Nicméně jsme v roce 2011, vnímáme a slavíme 20. výročí vzniku Policie České republiky. Jaký je výhled do budoucna?

„Dopravní služba se bude pravděpodobně čím dál více specializovat na různé oblasti, protože tzv. dřívější univerzální *dopravník* dnes už někdy nemůže podat kvalitní výkon vzhledem k mnoha odlišným úkolům. Nejen kontrola nákladní dopravy a sociálních předpisů, ale i elektronizace a digitalizace vyvolává zvýšené požadavky na jeho znalost a odbornost... Policisté by měli vykonávat dohled nad provozem, ale také ho řídit, a měli by tedy být hlavně v terénu místo v kanceláři,“ konstatuje plukovník Leoš Tržil, ředitel dopravní policie.

Výrazně se projevila novela zákona o šetření dopravních nehod, platící od 1. ledna 2009, stanovující, že policie vyšetřuje nehody až nad škodu 100 000 Kč nebo tehdy, když došlo ke zranění. Asistence policistů u nehod tak klesla o desítky procent.

Dejme ještě v závěru slovo plk. Tržilovi: „Na silnicích budou sloužit odborně vzdělaní policisté, zvyšuje se počet žen v hlídkách... Dopravní služba si nyní získává své pevné místo ve společnosti. Vždyť dřív byl *dopravník bílý král na silnici* – doufejme, že ta doba se navrací.“

Viktorín ŠULC

(s využitím internetu a publikace „Historie dopravní policie“) ilustrací foto archiv P ČR

ČEŠI STAVÍ v afghánských horách

PEVNOSTI

Jak mi prozradil František Král, český expert na bezpečnost v rámci PRT, Češi s afghánskou provinční vládou v Lógaru projednali a během loňského jara a léta nechali postavit celkem pět těchto kontrolních stanovišť. „Celkem nás tyto projekty vyšly na 336 000 dolarů, včetně vybudování jedné studny s temperovaným zásobníkem,“ říká Král. Jako poslední byl dostavěn v červnu za pouhých 77 dnů opevněný policejní bod v průsmyku Tera Pass. Ten se nachází pro Čechy, uvyklé maximálně na Sněžku, v nadmořské výšce 2810 metrů. Najatá místní firma podle Krále provedla svoji práci dobře. „Vždy jednou za týden jsme přijeli

a zkontrolovali postup prací, jejich kvalitu, a zda to, co nám firma hlásí jako provedené, skutečně sedí,“ vysvětlil kontrolní činnost českého PRT. A právě tam vyrážíme s Králem a jeho po zuby ozbrojeným doprovodem zjistit, zda a jak pevnůstka vydržela prvních pár měsíců ostrého provozu.

Kvalitní ruská práce nyní slouží Američanům

Vyrážíme brzy ráno, vojáci mají nafasováno nejméně 130 % palebného průměru, přikázaného pro afghánskou misi. Někteří ale mají s sebou mnohem víc munice, i více než 15 zásobníků. „Vyhrává ten,

komu na rozdíl od protivníka zůstane navíc aspoň jeden náboj,“ mluví ke mně přes rameno velitel obrněného vozu Humwee, označeného velitelskou vlajčkou.

Během řeči směřujeme po jediné asfaltové silnici v provincii, která nese na amerických mapách krycí jméno Utah. Je historický paradox, že její kvalitní povrch, který bez viditelných stop poškození vydrží pekelnou výheň afghánského léta i časté prejezdy přetížených „zvonečkových“ nákladáků (jingle trucks) a vojenských kolosů, mají na „svědomí“ Rusové. Ti totiž nechali vyasfaltovat tuto cestu (používanou už ve starověku), která

Příchod do pevnosti v průsmyku Tera Pass

„Erpégéčka“
pěkně
při ruce

Jedním z nejdůležitějších projektů českého Provinčního a rekonstrukčního týmu (PRT) v afghánském Lógaru je projektování a výstavba opevněných policejních check pointů. Vzhledem k napjaté bezpečnostní situaci v této občanskou válkou zmítané zemi, která se navíc již delší dobu zhoršuje, se význam této části činnosti PRT neustále zvyšuje.

Zastávka pod horami

překonává hory četnými serpentínami, vylámanými do obrovských skalních štítů. Měla totiž velký význam pro ochranu Afghánistánu před pronikáním mudžahedínů a zbraní CIA ze sousedního Pákistánu, vzdáleného odtud jen asi 50 kilometrů.

Asi po 20 kilometrech míjíme přímo na samém okraji lógarské pouštní pánve a pod prvními skalními štíty Hindukúše americkou základnu Altimur. Slouží na ní vojáci speciálních sil USA, kteří se zde v pravidelných intervalech střídají. (V době mého pobytu tu právě US Navy Seals střídali Green Berets). Součástí základny je také rozlehlá střelnice, kterou pro její možnosti palby i těžkými zbraněmi nebo pancéřovkami využívají také naše vojenské kontingenty ze základny

Shank. Příliš se zde ale nezdržujeme, provětrat pavouky v hlavních svých zbraních se tentokrát nechystáme a osádku zdejšího policejního checkpointu si necháme na zpáteční cestu.

Míříme do hor, kam pomalu stoupáme v serpentínách podél koryta vyschlého potoka a několika samot či vesniček, obývaných horaly vesměs z kmene Paštunů. Provoz je prakticky nulový, nepočítáme-li několik brutálně přetížených kamiónů,

vesměs vyzdobených v místním lidovém stylu.

Vítejte v horském hnízdě

Po půl hodině prudkého stoupaní přijíždíme na malé prostranství, vylámané ve skalním masívu těsně vedle silnice. Nad námi se strmě tyčí stametrové skalní

Cestování po Afghánistánu bez těžce vyzbrojeného doprovodu je nemyslitelné

stěny, hluboko pod námi vidím v průzračně čistém horském vzduchu na dně lógarského údolí se klikatit stužku silnice, po které se sem konvoj českých vozidel vyšplhal. Citelně se ochladilo, protože policejní pevnůstka v průsmyku Tera Pass je vůbec nejvýše položeným projektem českého PRT. Nalézá se v masívu Wech Kash, který je součástí Hindukúše a tyčí se do výšky kolem 3500 metrů. Stejně jako ona chrání i zbylé čtyři bezpečnostní projekty strategickou komunikací z Kábulu na jih do Gardizu a dál do jižních provincií Afghánistánu.

Stejně jako za Rusů je teď tato silnice důležitá pro Američany k udržení kontroly nad skupinami zahraničních bojovníků, kteří přecházejí do Afghánistánu ze sousedního Pákistánu. Paradoxně posádky pevnůstek na této životně důležité páteřní komunikaci jsou velmi slabé, jedná se doslova o ztracené varty. Čtyři, maximálně sedm mužů, ale jen málokdy jsou všichni na základně. Většinou jsou pro její případnou obranu k dispozici jen tři muži, kteří jsou vyzbrojeni jen různými klony ruských, čínských nebo rumunských kalašnikovů. Někde mají k dispozici i lehký kulomet, připravený většinou k okamžité palbě v krytu chráněném pytli s pískem na střeše pevnůstky. Největším trumfem obránců je pak několik málo „erpégéček“, složených halabala někde na schodišti. Právě při palbě z horních úhlů, resp. z vyvýšených míst, se dají nejlépe využít tyto obávané zbraně, například při palebném pokrytí vstupní brány pevnůstky. To je také mnohdy poslední šance obránců, kteří vždy musí čelit nenadálým útokům mnohem silnějšího nepřítele.

Vystupujeme z vozidel až po rekognoskaci terénu k tomu určenými vojáky a po souhlasu velitele. Jsme pod ochranou „bodyguardů“, kteří se ostražitě rozhlíží všude kolem, ale hlavně na skalní stěnu nad námi, odkud by v případě útoku logic-

Před pevností v průsmyku Tera Pass

ky hrozilo největší nebezpečí. Spěšně míříme k bráně pevnůstky.

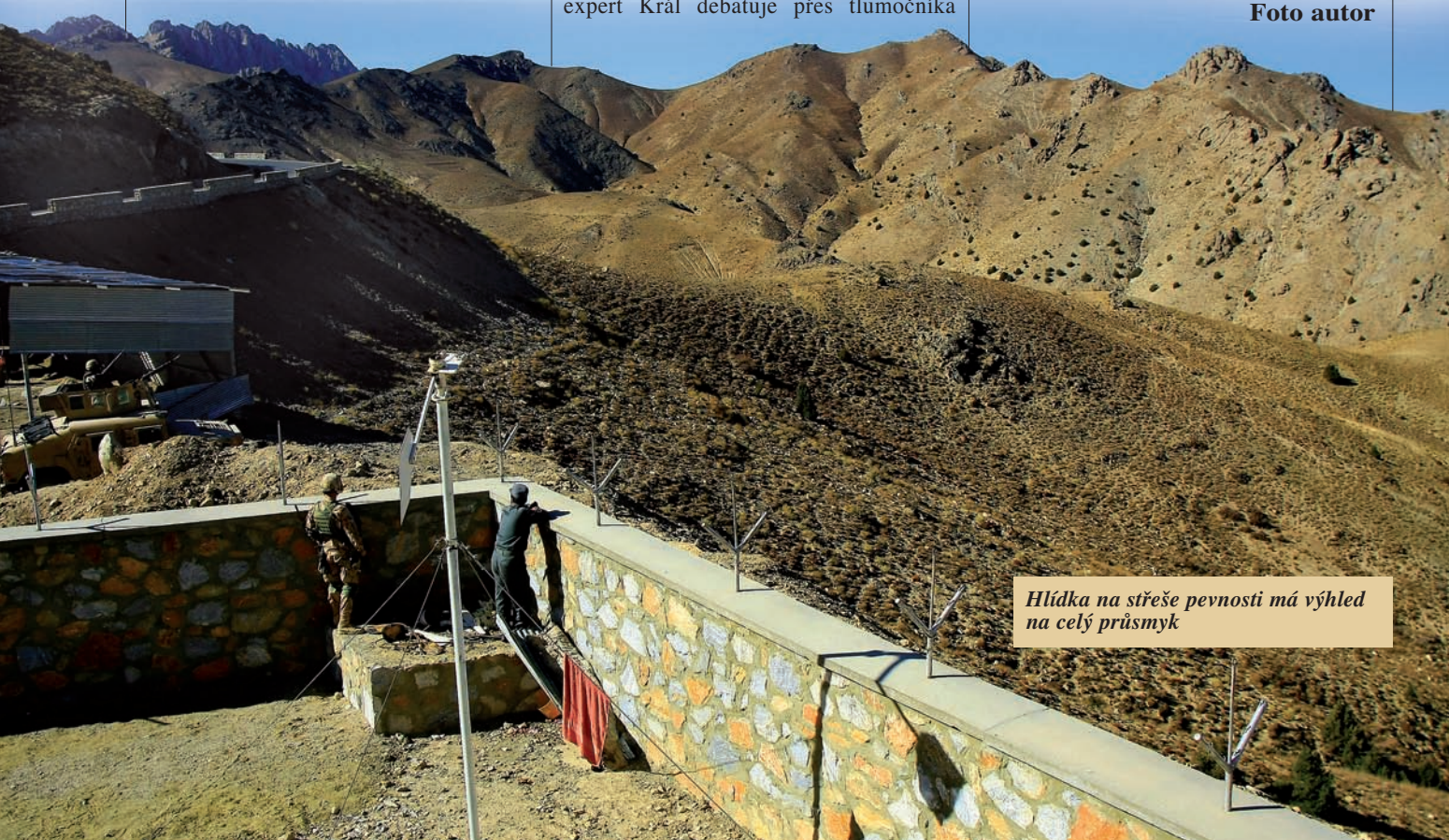
Velitel stanice, podporučík Afghánské národní policie ANP Nadzi Bullah, je naším příjezdem překvapen, protože v zemi, kdy si člověk nemůže být jistý loajalitou ani svých nejbližších spojenců, je z pochopitelných důvodů vyloučeno dopředu se telefonicky „objednat“. Dotyčný by si totiž téměř s jistotou vystavil propustku na Slavín, protože by si na něj tutově někde počkal záškodník buď s nastraženým pekelným strojem nebo s partičkou svých podobně smýšlejících soukmenovců.

Práci, kterou tady Češi ve prospěch jeho mužů i jeho chleboďárců, ale Bullah nezapomene pochválit a poděkovat za ni. „Děkujeme vám za to, že nám zde pomáháte v oblasti bezpečnosti, situace je těžká,“ říká Bullah nad hrnkem čaje s pistáciemi, který na jeho pokyn jeden z dvojice jeho mužů bleskurychle uvařil. Odmítnout ho vypít by v místní společnosti znamenalo těžkou urážku. Zatímco expert Král debatuje přes tlumočnicka

s Afghánci, naši vojáci se rozmístí po strategicky výhodných místech pevnůstky, aby byli připraveni v případě přepadu ke kruhové obraně a já rychle prošmejdím interiér. Diplomaticky řečeno, vybavení pevnůstky je značně spartánské. Jedna místnost na spaní s dekami na betonu, sklad s něco málo potravinami, ale i propanbutanovými bombami. Za záchod slouží smradlavá černá díra kousek za barákem.

„Současné check pointy stojí přesně na těch místech, kde hlídkovali už Rusové. Afghánská provinční vláda si přála postavit nebo opravit jejich původní zničená kontrolní stanoviště,“ říká mi pak venku Král jako perličku a dodává, že také všechny tyto objekty, jejichž úpravy vyprojektovali Češi, jsou původně sovětské. „Některé byly poničené hodně, jinde jsme museli jen opravit vnitřek. Zcela nové jsou ale ochranné hradby, vybudované kolem policejních stanic,“ naváže později náš expert.

Petr BLAHUŠ
Foto autor

Hlídka na střeše pevnosti má výhled na celý průsmyk